

FONTOS TUDNIVALÓ: A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény a honlapon való megjelentetése kizárólag tájékoztatási célt szolgál, arra bármely jogügyletben érvényesen hivatkozni nem lehet. Jogkeletkeztető hivatkozásul kizárólag a törvény Magyar Közlönyben közzétett, magyar nyelvű, nyomtatott eredetije szolgál!. Ez a szöveg a ma éppen hatályos szöveg és a Vhr. esetében az átmeneti rendelkezésekre (közlönyállapot) figyelni kell, mert vannak olyan időpontok pl. 2010, amikor jelentős változások állnak be!

1993. ÉVI XLVIII. TÖRVÉNY

a bányászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásról szóló

203/1998 (XII. 19.) Korm. rendelettel

E törvény célja az ásványi nyersanyagok bányászatának, a geotermikus energia kutatásának, kitermelésének, a szénhidrogén szállító vezetékek létesítésének és üzemeltetésének, továbbá az ezekhez kapcsolódó tevékenységeknek a szabályozása, az élet, az egészség, a biztonság, a környezet és a tulajdon védelmével, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodásával összhangban.

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya alá tartozik:

- a) az ásványi nyersanyagok bányászata;
- b) a kitermelés szüneteltetése és a kitermelést követő tájrendezés;
- c) meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése;
- d) a megszünt föld alatti bányák nyitvamaradó térségeinek fenntartása, hasznosítása és felhagyása;
- e) más törvény hatálya alá nem tartozó, nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás);
- f) a szénhidrogén-termelésben, -előkészítésben és az elsődleges feldolgozásban használt technológiai létesítmény, csővezeték, a szénhidrogén szállító-, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és ezek termékei vezetékeinek létesítése, használatba vétele, műszaki üzemeltetése, felhagyása, elbontása;
- g) szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek kiképezése és tárolásra történő hasznosítása;
- h) a geotermikus energia hasznosítása, valamint a felszín alatti víz termelésével együtt nem járó kutatása és kinyerése;
- i) az állam más törvény hatálya alá nem tartozó földtani feladatai;

j) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelése;

k) az *a)-j)* pontokban felsorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges létesítmények és berendezések.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott tevékenységnek minősül a torlatban, hordalékban előforduló ásványi nyersanyagok kutatása és kitermelése is.

(3) E törvény bányakárookra (37. §), ingatlanhasználatra (38. §) és a bányafelügyeletnek a mélyfúrási és ipari robbantási tevékenységekre előírt műszaki biztonsági és engedélyezési hatáskörére (44. §) vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a geológiai képződmények és szerkezetek földtani kutatására is.

(4) A vizekre, ha e törvény másként nem rendelkezik, a környezetvédelmi és a vízügyi jogszabályok az irányadók.

(5) Nem tartozik e törvény hatálya alá:

a) a geotermikus energiát hordozó felszín alatti vizek kutatása és kitermelése,

b) az építés, tereprendezés és a vizek medrének - a külön törvényben meghatározott - vízgazdálkodási célból végzett alakítása, továbbá a kézi erővel végzett aranymosás,

c) a katasztrófák elhárításához szükséges ásványi nyersanyag kitermelése, ha azt - külön jogszabály szerint - katasztrófhelyzetben végezték.

(6) A felsorolt - és e törvény hatálya alá tartozó - tevékenységekhez szükséges létesítményeknek minősülnek a bányavasutak, a bányászati kötélpályák és szalagpályák, továbbá a mezőn belüli és a mezők közötti gyűjtő vezetékek.

(7) Az építésügyi, illetve talajvédelmi hatósági engedély alapján végzett tereprendezéssel, továbbá a vízjogi engedély alapján végzett mederalakítással összefüggő ásványi nyersanyag kitermelésre az e törvény 20. és 41. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Aptv.) 1. és 2. számú mellékletében meghatározott gyorsforgalmi utak földművei (töltései) megépítéséhez szükséges célkitermelőhelyeken folytatott kitermelő tevékenységre e törvény rendelkezései csak annyiban alkalmazhatók, amennyiben azt az Aptv. elrendeli.

A tevékenység gyakorlása

2. § E törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az emberi élet, az egészség, a környezet, a termőföld és a tulajdon védelmének, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodási követelmények érvényesülésének biztosításával szabad végezni.

Az állam joga

3. § (1) Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak. A bányavállalkozó által kitermelt ásványi nyersanyag a kitermeléssel, az energetikai célra kinyert geotermikus energia a hasznosítással a bányavállalkozó tulajdonába megy át. A föld alatti gáztárolóban, mint természetes előfordulási helyén lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogát, kérelemre, a külön törvényben meghatározott földgáztárolási működési engedéllyel rendelkező bányavállalkozó - a bányajáradék mértékére vonatkozó általános szabályok alkalmazásával - a 20. § (3) bekezdésének *b)* pontja alapján meghatározott bányajáradék-összeg 1,4-szeresének megfizetésével a kitermelést megelőzően is megszerezheti.

Ebben az esetben az 1,4-szeres bányajáradék-összegnek

- a) az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-át meghaladó részét a tulajdonba adásról rendelkező bányafelügyeleti határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül,
- b) az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-ának megfelelő részét a kitermeléskor fizeti meg a bányavállalkozó.

A szénhidrogén tulajdonjoga az a) pontban meghatározott összeg megfizetésének időpontjában száll át a bányavállalkozóra.

(2) A kőolaj, a kőolajtermékek, továbbá - a földgáz kivételével - a szénhidrogén-gázok csővezetéken történő szállítása kizárólagos állami tevékenység.

(3) A bányászati ügyekért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) - a (4) bekezdésben szabályozott esetek kivételével - a 8. §-ban felsorolt tevékenységek gyakorlását koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti.

(4) E törvény 4. §-ában meghatározott felszíni előkutatás bejelentés alapján, az 5-6. §-okban szabályozott bányászati tevékenységek hatósági engedély alapján végezhetők (liberalizált tevékenységek), az 50. § (6) bekezdésében meghatározott esetekben pedig e törvény alapján folytathatók.

Bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatás

4. § (1) Nyílt területen, a talaj felszínének megbontásával nem járó előkutatás az ingatlan tulajdonosával (kezelőjével, használójával) kötött megállapodás és a kutatás megkezdése időpontjának a bányafelügyelethez történt előzetes bejelentése alapján végezhető.

(2) Az ingatlan tulajdonosával (kezelőjével, használójával) létrejött megállapodás nem mentesíti az előkutatást végzőt a külön jogszabályban kötelezően előírt egyéb hatósági engedély megszerzése alól.

(3) A felszíni előkutatással okozott károkat a Polgári Törvénykönyv rendelkezései szerint kell megtéríteni.

(4) A bejelentést elfogadottnak kell tekinteni, ha a bányafelügyelet a kutatás megkezdésére megjelölt határnapot megelőző tizenöt napon belül, a felszíni előkutatás ellen intézkedést nem kezdeményez.

Vhr. 1. § (1) A felszíni előkutatást (a továbbiakban: előkutatás), annak megkezdése előtt legalább 30 nappal, a területileg illetékes bányakapitánysághoz (a továbbiakban: bányakapitányság) kell bejelenteni.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a kutatási tervet, mely szöveges részből és helyszínrajzból áll. A szöveges rész tartalmazza:

- a) az előkutatást végző elnevezését és székhelyét;
- b) a tevékenységgel megismerni kívánt ásványi nyersanyag megnevezését;
- c) a tevékenységgel érintett terület közigazgatási helyét és helyrajzi számát;
- d) az előkutatás tervezett időtartamát, módszerét.

(3) A bejelentéshez mellékelni kell a külön jogszabályban előírt hatósági engedélyt és az előkutatással érintett ingatlan tulajdonosával (kezelőjével, használójával) kötött megállapodást, valamint helyszínrajzot.

(4)

(5) A bányakapitányság intézkedni köteles, ha a bejelentés alapján megállapítható, hogy

- a) az előkutatás a megismerni kívánt ásványi nyersanyag vonatkozásában zárt területet érint;

- b) a területre a Bt. 5. §-a szerinti engedélyt adott ki a bányakapitányság ugyanazon ásványi nyersanyagra, illetve ilyen eljárás folyamatban van;
- c) a tervezett kutatási módszerek nem minősülnek előkutatásnak.

(6) Az előkutatás során nyert földtani adatokat a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) részére meg kell küldeni.

Vhr. 1/A. § Az építésre, a tereprendezésre, illetve a vízgazdálkodási célból végzett mederalakításra hatósági engedéllyel rendelkező a tevékenysége során kitermelt ásványi nyersanyagot az engedélyében meghatározottak szerint felhasználhatja, vagy azon a külön jogszabály szerint tulajdonjogot szerezve azt hasznosíthatja, vagy értékesítheti.

Vhr. 1/B. §

Vhr. 1/C. § A Bt. 6. § (2) bekezdése szerinti kérelemhez mellékelni kell a 3. § (2)-(3) bekezdésében előírt dokumentációkat.

Hatósági engedély alapján végezhető bányászati tevékenységek

5. § (1) A bányafelügyelet engedélyezi:

- a) nyílt területen az ásványi nyersanyagkutatást,
- b) a bányatelek megállapítását követően az ásványvagyon feltárását és kitermelését, továbbá
- c) a meddőhányó hasznosítását,
- d) földgáz tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatását, kiképezését és tárolásra történő hasznosítását, ha ez a környezetet nem veszélyezteti,
- e) az 1. § (1) bekezdés f) pontja szerinti létesítmények, továbbá a föld alatti gáztároló létesítményei létesítését, használatba vételét, elbontását, illetőleg felhagyását,
- f) a cseppfolyós propán-, bután gázok és ezek elegyei töltő és tároló létesítményeinek, valamint elosztóvezetékeinek létesítését, használatba vételét és elbontását, illetőleg felhagyását,
- g) a geotermikus energia kutatását, kinyerését és hasznosítását, beleértve az ehhez szükséges föld alatti és felszíni létesítmények megépítését és használatba vételét, amennyiben az nem érinti felszín alatti vizek felszínre hozatalát,
- h) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelését.

(2) A kőolaj- és földgázbányászatra jogosult bányavállalkozó - a Magyar Energia Hivatal előzetes hozzájárulásával - a bányafelügyeletnél kezdeményezheti a bányatelek föld alatti gáztárolásra történő kiterjesztésének engedélyezését, ha az a környezetet nem szennyezi, veszélyezteti vagy károsítja.

(3) Az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységeket a bányafelügyelet által kiadott engedélyek alapján lehet megkezdeni, és az abban foglalt feltételek szerint gyakorolni.

(4) A bányafelügyelet az engedély kiadását nem tagadhatja meg, ha az engedély iránti kérelemben foglaltak a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelnek. Az engedélyezési eljárást a hátrányos megkülönböztetés tilalmának figyelembevételével kell lefolytatni.

6. § (1)

(2) A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog kérelemre, a bányafelügyelet hozzájárulásával átruházható. A hozzájárulás iránti kérelmet az átvevő nyújtja be.

7. § (1) A bányavállalkozó tevékenységét a 2. §-ban előírt követelmények teljesítésével és a III. Részben meghatározott általános szabályok szerint köteles végezni.

(2) Az 1. § (2) bekezdés szerint, vízjogi engedély alapján végzett ásványi nyersanyag kitermelésre a törvény III. Részében meghatározott általános szabályok közül csak a 20. és a 41. §-t kell alkalmazni.

II. RÉSZ

A KONCESSZIÓ

8. § A miniszter belföldi vagy külföldi jogi és természetes személyekkel, valamint ezek jogi személyiség nélküli társaságaival kötött koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti:

- a) zárt területen az ásványi nyersanyagok kutatását, feltárását, kitermelését,
- b) a kőolaj, a kőolajtermék, továbbá - a földgáz kivételével - az egyéb szénhidrogén-gáz szállítóvezetékek létesítését és üzemben tartását.

A koncessziós területek kijelölése

9. § (1) A miniszter a rendelkezésre álló földtani adatok, valamint a vállalkozói kezdeményezések alapján azokat a koncesszióra kijelölhető zárt területeket veszi számításba, amelyeken az adott ásványi nyersanyag előfordulása valószínűsíthető.

(2)

(3) A koncessziós pályázati kiírásban a miniszter azokat a zárt területeket hirdeti meg - a külön jogszabály szerinti érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatok figyelembevételével -, amelyeken az ásványi nyersanyag bányászata kedvezőnek ígérkezik.

(4)

A koncessziós pályázat

10. § (1) A koncessziós szerződések megkötésére a miniszter - a 22. § (7) bekezdésében, valamint az 50. § (6) bekezdésében meghatározott esetek kivételével - nyilvános pályázatot ír ki.

(2) A pályázati kiírásnak, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben meghatározottakon túlmenően, tartalmaznia kell:

a) a pályázatra bocsátott terület térbeli lehatárolását annak feltüntetésével, hogy a területen vagy annak egy részén harmadik személy szerzett-e már jogot valamely ásványi nyersanyag bányászatára, vagy e törvény hatálya alá tartozó más tevékenység gyakorlására;

b) az e törvény hatálya alá tartozó koncesszióköteles tevékenység meghatározását;

c) a koncessziós tevékenység szakmai, környezetvédelmi, földügyi, vízügyi, közegészségügyi, egészségvédelmi, természet- és tájvédelmi követelményeit, valamint a követelmények teljesítésére szolgáló biztosíték-adási kötelezettségeket;

d) a benyújtandó munkaprogram főbb tartalmi követelményeit;

- e) a pályázaton való részvétel feltételeit (pl. részvételi díj, a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetéről nyújtott tájékoztatás);
- f) a koncesszió elnyerése esetén az e törvény alapján teljesítendő fizetési kötelezettségeket: bányajáradék, egyéb koncesszióköteles tevékenység esetén fizetendő díj;
- g) a koncessziós tevékenységgel érintett terület tájrendezésére, helyreállítására vonatkozó kikötéseket és a kötelezettség teljesítésére szolgáló esetleges biztosítékok (pl. óvadék letétbe helyezése, felelősségbiztosítás megkötése) meghatározását;
- h) a pályázatok elbírálásának szempontjait (pl. a munkaprogram tartalma, a pályázatban meghatározottnál magasabb mértékű bányajáradék megfizetésének vállalása);
- i) a koncessziós társaság alapítási kényszerére vonatkozó tájékoztatást;
- j) mindazokat a további feltételeket, kikötéseket, amelyeket a koncessziós szerződés megkötésekor vagy a szerződésben rendezni kell (pl. az állam által vállalt kisajátításokkal kapcsolatos költségek megtérítése, az ásványi nyersanyag állami elővásárlási jogának kikötése).

(3) A nyilvános pályázati felhívást a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben foglaltakon túl az Európai Unió Hivatalos Lapjában is meg kell hirdetni a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam lejártát megelőző legalább kilencven nappal.

A pályázatok elbírálása

11. § (1) Azokat a pályázatokat kell elbírálni, amelyek a pályázati feltételeknek megfelelnek.

(2) A pályázatok értékelése alapján a koncesszió megadásáról a miniszter dönt. A pályázat eredményét nyilvánosságra kell hozni, és arról valamennyi pályázót értesíteni kell.

Vhr. 2. § (1) Abban az esetben, ha a pályázat részvételi díj befizetését írta elő, a pályázati feltételek értékelésének ki kell terjednie arra is, hogy a pályázó igazolta-e a részvételi díj befizetését.

(2) Ha többen együttesen pályáznak ugyanarra a koncessziós tevékenységre vagy területre, kötelesek maguk közül képviselőjüket kijelölni, és pályázatukban feltüntetni.

(3) A pályázatok értékelésére a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) elnöke Minősítő Bizottságot hoz létre.

A Minősítő Bizottság tagja:

- a) az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium,
  - b) az Egészségügyi Minisztérium,
  - c) a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium,
  - d) a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium,
  - e) a Honvédelmi Minisztérium,
  - f) a Környezetvédelmi Minisztérium,
  - g)
  - h) az Oktatási és Kulturális Minisztérium,
  - i) a Pénzügyminisztérium és
  - j)
- képviselője.

(4) A pályázati részvételi díjak befizetéséből származó bevételeket a bányászati koncesszió pályázatok előkészítésére és a koncessziós szerződésben foglaltak végrehajtásának ellenőrzésére kell fordítani. A bevételek felhasználásáról az MBFH elnöke dönt.

(5) A koncesszióra kijelölt, zárt területre koncesszió nélkül kutatási jog nem adományozható, bányatelek nem állapítható meg.

A koncessziós szerződés

12. § (1) A pályázat nyertesével a miniszter koncessziós szerződést köt. A koncessziós szerződés legfeljebb 35 évi időtartamra köthető, amely egy alkalommal, legfeljebb a koncessziós szerződés időtartamának felével, meghosszabbítható.

(2) A koncessziós szerződésben meg kell állapodni a munkaprogram tartalmában és a teljesítésére szolgáló biztosítékokban. A szerződésben a miniszter kikötheti a munkaprogram befejezéséhez szükséges költségek megtérítését arra az esetre, ha a koncesszió jogosultja az elfogadott munkaprogramban vállalt kötelezettségét nem teljesíti.

(3) Abban az esetben, ha a miniszter új pályázatot ír ki, a legkedvezőbb ajánlat feltételeinek vállalása esetén a koncesszió a volt jogosultat illeti meg.

(4) Ha a koncessziós szerződés eltérően nem rendelkezik, a koncessziós szerződés alapján megépített külszíni létesítmények az üzembe helyezés időpontjával a bányavállalkozó tulajdonába kerülnek. Ha a koncessziós szerződés megszűnésekor a létesítmények tovább nem üzemeltethetők, a bányavállalkozó köteles azokat elbontani és a területet helyreállítani.

A koncessziós társaság

13. § A koncesszió jogosultja a bányászati tevékenységet akkor kezdheti meg, ha a szerződés aláírásától számított 90 napon belül igazolja, hogy

- a) bányászati tevékenység végzésére belföldi gazdálkodó szervezetet hozott létre,
- b) a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőitől szóló 1997. évi CXXXII. törvényben meghatározott külföldi vállalkozás bányászati tevékenység végzésére saját részvételével magyarországi fióktelepet hozott létre.

A BÁNYÁSZATI KONCESSZIÓK

A kutatás, feltárás és kitermelés

14. § (1) A koncesszió időtartamán belül a tervezett kutatási időszak 4 évnél hosszabb nem lehet. A kutatási időszak legfeljebb két alkalommal, esetenként az eredeti kutatási időszak felével meghosszabbítható.

(2) A bányavállalkozó a kutatás befejezésétől számított 1 év időtartamon belül kezdeményezheti a bányatelek megállapítását. Az 1 éves időtartamba nem számít bele a környezetvédelmi és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás időtartama.

15. § Ha a koncesszió jogosultja a szerződésben meghatározott határidőn belül, legkésőbb azonban a bányatelek megállapításától számított 5 éven belül a kitermelést nem kezdi meg, a kiesett bányajáradék pótlására a szerződésben meghatározott térítést köteles megfizetni. Ha a térítésfizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, a koncesszió megszűnik.

Szénhidrogének szállítása és föld alatti tárolása

16. § (1) Kőolaj, kőolajtermékek és szénhidrogéngázok - a földgáz kivételével - koncessziós szerződés alapján történő szállítására a 10-13. §-okban foglalt rendelkezések az irányadók.

(2) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió alapján a bányavállalkozó jogosult a szállítóvezeték, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítmények megépítése és működtetése iránti engedélykérelmet a bányafelügyelethez benyújtani.

(3) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére, és üzemeltetésére vonatkozó koncessziók együttesen is adhatók.

17. §

A koncesszió átruházása

18. § A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlásának másra történő átruházásához a miniszter hozzájárulása szükséges. A miniszter a hozzájárulást abban az esetben adja meg, ha az átvevő az átadót terhelő valamennyi szerződési kötelezettség teljesítését átvállalta és megfelel a koncessziós tevékenység gyakorlására meghatározott feltételeknek.

Vhr. 3. § (1) A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlásának másra történő átruházásához előírt hozzájárulás iránti kérelmet az MBFH-hoz kell benyújtani.

(2) A kérelemhez mellékelni kell

- a) a bányászati jog átruházására vonatkozó közokiratba vagy ügyvéd (jogtanácsos) által ellenjegyzett okiratba foglalt megállapodást;
- b) az átvevő közokiratba vagy ügyvéd (jogtanácsos) által ellenjegyzett okiratba foglalt nyilatkozatát a bányászati joggal és tevékenységgel összefüggésben az átadót terhelő kötelezettségek, különösen a tájrendezési, bányabezárási (mezőfelhagyási), környezet- és természetvédelmi kötelezettségek, és a meg nem fizetett bányajáradék átvállalásáról;
- c) az átadás időpontjában kitermelhető ásványvagyon mennyiségéről készített kimutatást;
- d) az átvevő egy hónapnál nem régebbi cégkivonatát;
- e) az átvevő ajánlatát a Bt. 41. § (7) bekezdés szerinti biztosíték adására, amely az átadó által nyújtott biztosítéknál nem lehet kevesebb;
- f) a tevékenység gyakorlására előírt jogszabályi feltételek, szakmai és egyéb követelmények teljesítésének igazolását;
- g) az átadó által megépített létesítmények tulajdon-, használati jogának rendezésére vonatkozó megállapodást;
- h) az átadó nyilatkozatát a bányászati jogot terhelő jogokról;
- i) az átadás időpontjára vonatkozóan kiegészített bányaművelési térképet.

(3) Szénhidrogének kutatására, kitermelésére vonatkozó bányászati jog átruházása esetén a hozzájárulás iránti kérelemhez a (2) bekezdésben előírtakon túlmenően mellékelni kell:

- a) az átvevő - a kérelem benyújtását megelőző három évre vonatkozó, számviteli törvénynek megfelelő - éves beszámolóját, vagy új szervezet esetében a 3 évre szóló, auditált üzleti tervét;
- b) a kérelem benyújtását megelőző három évre vonatkozó, az átvevő szakmai tevékenységét és kötelezettségei teljesítését bemutató beszámolót;
- c) az átvevő fizetőképességét igazoló pénzügyi igazolást.

(4) A bányászati jog csak a megállapított bányatelek, illetve az engedélyezett kutatási terület egésze tekintetében ruházható át.

A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlása

19. § A koncesszió jogosultja a bányászati tevékenységet a 2. §-ban előírt követelmények teljesítésével és a III. RÉSZ-ben meghatározott általános szabályok szerint köteles végezni.

III. RÉSZ

A BÁNYÁSZATI TEVÉKENYSÉG GYAKORLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A bányajáradék

20. § (1) A kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia után az államot részesedés, bányajáradék illeti meg.

(2) Bányajáradékot köteles fizetni:

- a) a bányavállalkozó, továbbá
- b) az 1. § (2) és (7) bekezdés szerinti tevékenységet végző,
- c) a geotermikus energiát kitermelő,
- d)

természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság az általa kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia után.

(3) A bányajáradék mértéke a hatósági engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek:

- a) a termelési műszaki üzemi terv alapján 2008. január 1. előtt üzemszerűen termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt kőolaj és földgáz esetében - a b), d) és e) pontban foglalt kivétellel - 30%-a;
- b) az 1998. január 1. előtt termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt földgáz esetében

ba) J%-a, ahol

$$J = \frac{P - A \times k}{P} \times 100$$

J: a bányajáradék százalékos mértéke,

P: az 1996. novemberben kötött hosszú távú import szerződés alapján a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerinti közüzemi nagykereskedő, illetve jogutódja által vásárolt földgáz számlával igazolt, tárgyévet megelőző éves átlagára,

A: a hazai kitermelésű földgáz elismert értéke 2003-ban,

k: korrekciós tényező; melynek értéke 2003-ban 1, és az ezt követő években évenként az ipari - élelmiszeripar nélküli - belföldi értékesítés árindexével növekszik,

bb) 30%-a, amennyiben a bányajáradék ba) pont szerint számított mértéke a 30%-ot nem éri el;

- c) a termelési műszaki üzemi terv alapján 2008. január 1. után üzemszerűen termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt kőolaj és földgáz esetében a d) és e) pontban foglalt kivétellel
- ca) 12%-a, ha a szénhidrogén mezőből a kitermelt földgáz mennyisége évente a 300 millió m³-t, kőolaj esetében az 50 kt-t nem halad meg,
- cb) 20%-a, ha a szénhidrogén mezőből éves szinten a kitermelt földgáz mennyisége a 300 millió m³-nél nagyobb, de 500 millió m³-t nem halad meg, kőolaj esetében 50 kt-nál nagyobb, de 200 kt-t nem halad meg,
- cc) 30%-a, ha a szénhidrogén mezőből éves szinten a kitermelt földgáz mennyisége 500 millió m³-t meghalad, kőolaj esetében 200 kt-t meghalad;
- d) a 2007. július 1-jét megelőzően működésbe állított föld alatti gáztárolás kényszerű párnagáz lecseréléséből származó földgáz, a nem hagyományos eredetű és különleges eljárással kitermelhető szénhidrogén, valamint a szén-dioxid gáz esetében 12%-a;
- e) a magas inertgáz tartalmú földgáz esetében 8%-a;
- f) az energiahordozók kivételével a külfejtéssel termelt nemfemes ásványi nyersanyagok esetében 5%-a;
- g) szilárd ásványi energiahordozók mélyműveléses bányászata esetén 0%-a;
- h) egyéb szilárd ásványi nyersanyagok esetében 2%-a.

Ha a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának havi átlaga a 80 USD/bbl árat eléri vagy meghaladja, az a)-c) pontok szerinti bányajáradék mértéke 3-3 százalékponttal emelkedik. Ha a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának havi átlaga a 90 USD/bbl árat eléri vagy meghaladja, az a)-c) pontok szerinti bányajáradék mértéke további 3-3 százalékponttal emelkedik. A miniszter - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - ásványvagyon-gazdálkodási vagy egyéb közérdekből a bányajáradék mértékét csökkentheti.

(4) A (3) bekezdés *ba*) pontja szerint befizetett bányajáradéknak a 12%-ot meghaladó részét az Energiaár-kompenzációs befizetés elkülönített számlájára kell átutalni.

(5)

(6) Nem kell bányajáradékot fizetni

- a) a növelt hatékonyságú és környezetkímélő művelési eljárások alkalmazásával kitermelt kőolaj és az ezzel együtt kitermelt olajkísérő földgáz mennyisége,
- b) a vizek kártételei elleni védelem és védekezés céljából szükséges kitermelés és a kitermelt ásványi nyersanyagok, közcélú vízilétesítmények építése során történt felhasználása után.

(7) A bányajáradék mértéke geotermikus energia esetében a kitermelt geotermikus energia értékének 2%-a. Nem kell bányajáradékot fizetni a kitermelt geotermikus energia 50%-át meghaladóan hasznosított mennyisége után.

(8) A bányajáradék mértékét koncessziós szerződés (12. §) alapján gyakorolt bányászati tevékenység esetén a miniszter

- az ásványi nyersanyag fajták,
- a kitermelés eredményességét befolyásoló természeti adottságok,
- és egyéb közérdek

különbözőségének figyelembevételével kitermelési helyenként állapítja meg.

(9) A bányajáradékot pénzben kell teljesíteni. A bányafelügyelet engedélyezheti, illetve előírhatja a bányajáradék ásványi nyersanyagban, természetben történő teljesítését. A befizetett, illetve a természetben teljesített bányajáradék költségként számolható el.

(10) A bányajáradék befizetésének, természetben történő teljesítésének, továbbá a szabálytalanul, jóváhagyott műszaki üzemi terv nélkül vagy attól eltérően végzett bányászati tevékenység miatt kiesett bányajáradék pótlására szolgáló térítés (15. §), illetve díjfizetés [30. § (3) bekezdés] szabályait a Kormány állapítja meg.

(11) A bányajáradék pénzben kifejezett összege a kitermelt ásványi nyersanyag értékének e törvényben vagy koncessziós, illetőleg a 26/A. § (5) bekezdése szerinti szerződésben meghatározott százaléka. A bányajáradék számításának alapja a bányanyíláson kiszállított, kútfejen vagy ennek hiányában a kútfejre visszazármaztatott módon mért mennyiség értéke.

(12)-(13)

(14) A bányateleknek az 5. § (2) bekezdés szerinti kiterjesztése, valamint bányatelek föld alatti gáztárolásra történő engedélyezése során a bányafelügyelet állapítja meg annak a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogénnek a mennyiségét, amelyre a bányatelek jogosultja tulajdonjogot szerezhetsen. A bányavállalkozó a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelekről rendelkező határozat jogerőre emelkedésétől számított 180 napon belül kérheti a föld alatti gáztárolóban levő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adását. A kérelemről a bányafelügyelet határozattal dönt. A bányajáradékot az első műszaki üzemi terv jóváhagyását követő 30 napon belül meg kell állapítani.

(15) A bányavállalkozó, bányászati jogának fennállása alatt - ideértve a szüneteltetést is - köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni, ha ellene a bíróság felszámolási eljárást indított, vagy az arra jogosult végelszámolást rendelt el.

20/A. §

Vhr. 4. § (1) A bányajáradék számításának alapjául az ásványi nyersanyagnak

- a) a kutatási területről, bányatelekből, meddőhányóból kitermelt,
- b) a torlatból, hordalékból vízjogi engedély alapján kitermelt,
- c) az építési és mezőgazdasági célú tereprendezés, illetve a mederalakítás során kitermelt és az 1/A. § alapján külön jogszabály szerint az engedélyes tulajdonába került,
- d) szénhidrogén esetében - beleértve a vízkutakból kitermelt és üzletszerűen értékesített vagy hasznosított szénhidrogént és egyéb ásványi nyersanyagot is - a kútfejen méréssel vagy ennek hiányában a kútfejre méréssel, visszazármaztatással meghatározott,
- e) a kitermelt geotermikus energia kútfejen méréssel vagy ennek hiányában a kútfejre méréssel, visszazármaztatással meghatározott,
- f) a földalatti gáztárolóban lévő és a Bt. 3. § (1) bekezdése alapján az engedélyes tulajdonába került párnagáz mennyisége után keletkezett értéke szolgál.

(2) A Bt. 20. § (3) bekezdésének alkalmazása szempontjából ásványvagyon-védelmi vagy egyéb közérdeknek minősül különösen:

- a) a költségesebb termelési, művelési eljárás alkalmazása az ásványvagyon termelési veszteségeinek csökkentése és az ipari vagyon mennyiségének növelése érdekében,
- b) a nem gazdaságos kitermelés foglalkoztatáspolitikai, energiaellátási érdekből történő fenntartása,
- c) ha a bányavállalkozó vállalja, hogy a földalatti gáztárolóban állami tulajdonban álló párnagáz megváltását követően a párnagázt 15 évig nem termeli ki, vagy a megváltott párnagáznak megfelelő mennyiségű földgázt a rendelkezésére álló más földalatti gáztárolóban 15 éven keresztül készletként biztosítja.

(3) A bányajáradék mértékének csökkentése iránti kérelmet, az azt alátámasztó indokolással az MBFH-hoz kell benyújtani.

(4) A bányajáradékot - a (12) bekezdésben foglalt eltéréssel - a külön jogszabályban foglaltak szerint önbevallásban kell meghatározni. Önbevallást a kutatás során végzett kitermelés megkezdését, az első műszaki üzemi tervet jóváhagyó vagy a külön jogszabály szerinti tevékenységet engedélyező határozat jogerőre emelkedését követő első határnaptól kezdődően kell benyújtani. A bányajáradék önbevallást akkor

is be kell nyújtani, ha az adott időszakban bányajáradék fizetési-kötelezettség nem keletkezett. A bányafelügyelet a bányajáradék számítását, az önbevallás alapjául szolgáló adatokat, továbbá a bányajáradék befizetését ellenőrzi, a bányajáradék fizetésre kötelezettekről és a bányajáradék fizetésről nyilvántartást vezet.

(5) A bányajáradékot

- a) kőolaj, földgáz és a szén-dioxid gáz esetében havonta, a tárgyhót követő hónap 20. napjáig,
- b) egyéb ásványi nyersanyagok és a kinyert geotermikus energia után negyedévenként, a negyedévet követő hónap 20. napjáig,
- c) a földalatti gáztárolóban lévő és a Bt. 3. § (1) bekezdése alapján az engedélyes tulajdonába került földgáz után a (13) bekezdés szerint

kell befizetni a központi költségvetés e célra elkülönített számláira.

(6) A bányajáradék ásványi nyersanyagban, természetben történő teljesítését az MBFH akkor engedélyezheti, illetve írhatja elő, ha azt közérdek indokolja, és az ásványi nyersanyag átvételének, hasznosításának feltételei rendelkezésre állnak. A földalatti gáztárolóban, állami tulajdonban álló páragáz megváltása [Bt. 3. § (1) bekezdés], a kitermelés megkezdése határidejének meghosszabbítására megállapított térítés [Bt. 26/A. § (5) bekezdés], a kitermelés szüneteltetése [Bt. 30. § (3) bekezdés] esetén megállapított díj, valamint a szabálytalanul [Bt. 20. § (10) és Bt. 41. § (3) bekezdések] végzett bányászati tevékenység miatt kiesett bányajáradék pótlására meghatározott díj és a bányajáradék bányavállalkozóra át nem hárítható, elmaradt, állami felelősségi körbe tartozó tájrendezési feladatok finanszírozását szolgáló részének [Bt. 20/A. § (1) bekezdés] természetbeni teljesítése nem engedélyezhető. A bányajáradék természetben történő teljesítését a bányafelügyelet ellenőrzi.

(7) Ha a Bt. 20. § (2) bekezdésében foglaltak szerint bányajáradék fizetésére kötelezett

- a) a jóváhagyott műszaki üzemi tervben engedélyezett ásványvagyron-veszteség, visszahagyás mértékét a bányászati tevékenységre vonatkozó szabályok és előírások megszegésével túllépi, vagy
- b) a tevékenységre vonatkozó szabályok és előírások megszegésével az ásványvagyron jövőbeni kitermelését lehetetlenné vagy haszonanyagként történő kitermelésre alkalmatlanná teszi, az érintett ásványvagyron mennyisége után kiesett bányajáradék pótlására a bányakapitányság díjfizetési kötelezettséget állapít meg.

(8) A kitermelésre megállapított határidő elmulasztása, illetve meghosszabbítása miatt megállapított térítésre [Bt. 15. § és 26/A. § (5) bekezdés] és a szüneteltetés időtartamára [Bt. 30. § (3) bekezdés], valamint az ásványvagyron-gazdálkodási szabályok megszegésével okozott veszteség miatt a bányajáradék pótlására megállapított díjak beszedésére a bányajáradéokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(9)

(10) A bányavállalkozó kérheti annak megállapítását, hogy az általa alkalmazni tervezett művelési eljárás növelt hatékonyságú. A művelési eljárás akkor tekinthető növelt hatékonyságúnak, ha rétegkezelési, kitermelés-technológiai vagy felszíni technológiai beavatkozásokkal az ipari készlet növelésére gyakorolt hatása bizonyított. A minősítésről az MBFH dönt.

(11) A földalatti gáztárolóban, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogának a Bt. 3. § (1) bekezdés szerinti megszerzése iránti kérelmet a bányakapitánysághoz kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a fizetendő bányajáradék megállapításához szükséges adatokat, így különösen:

- a) a bányavállalkozónak az érintett tárolóra, bányatelekre fennálló bányászati jogát igazoló dokumentumokra történő utalást;
- b) tárolónként a tulajdonba venni kívánt kitermelhető földgáz mennyiségét m^3 -ben és hőmennyiségét MJ-ban kifejezve, valamint az azt alátámasztó adatokat.

(12) A földalatti gáztárolóban állami tulajdonban álló földgáz mennyiségét a szénhidrogén termékmérleg alapján kell meghatározni. A fizetendő bányajáradék összegét - figyelemmel a (2) bekezdés alapján hozott miniszteri döntésre is - a bányakapitányság határozatban állapítja meg.

(13) A (12) bekezdés szerint fizetendő bányajáradékot pénzben kell megállapítani és a Bt. 3. § (1) bekezdése szerint - a kitermelt szénhidrogén után fizetendő bányajáradéktól elkülönítetten - kell megfizetni. A szénhidrogén tulajdonjoga a Bt. 3. § (1) bekezdése a) pont rendelkezései alapján fizetendő járadék megfizetésével egyidejűleg száll át a bányavállalkozóra.

5. §

A bányászati tevékenység engedélyezése

21. § (1) A bányavállalkozó a bányászati tevékenységet a bányafelügyelet engedélyével kezdheti meg, és az abban foglalt feltételek megtartásával végezheti.

(2) A hatósági engedély alapján történő bányászati tevékenység végzésére a Bt. 13. §-ának előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(3)

A kutatás engedélyezése

22. § (1) Meghatározott ásványi nyersanyag kutatására

a) zárt területen koncesszió keretében a miniszter a koncessziós szerződésben,

b) nyílt területen a bányafelügyelet

kutatási jogot adományoz.

(2) A kutatási jog a kutatási területen a bányavállalkozónak kizárólagos jogot ad az ásványi nyersanyag-kutatási műszaki üzemi terv benyújtására, a jóváhagyatás kezdeményezésére, és az ásványi nyersanyag jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján végzett kutatására és elfogadott kutatási zárójelentés alapján a bányatelek megállapításának kezdeményezésére.

(3) A kutatási tevékenység az (1) bekezdésben meghatározott feltételen túlmenően csak jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján kezdhető meg. A kutatási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet hagyja jóvá.

(4) A kutatási terület kialakítására és mértékére vonatkozó szabályokat a Kormány állapítja meg.

(5) A tervezett kutatási időszakra, valamint a bányatelek megállapításának kezdeményezésére a koncessziónál előírt határidőket (14. §) a kutatási jog adományozás esetében is alkalmazni kell. E határidők elmulasztása esetén a (2) bekezdésben a bányavállalkozó részére biztosított kizárólagos jog megszűnik.

(6) A koncesszió jogosultja a szerződésben, a bányászatra hatósági engedéllyel rendelkező pedig az engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólagosan jogosult kutatási munkaprogramjának végrehajtására. Ennek keretében jogosult az ásványi nyersanyag(ok) fellelhetőségére, elhelyezkedésére, mennyiségének és minőségének meghatározására szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, kutató vágatok és aknák létesítésére, valamint a bányatelek megállapításának kezdeményezésére.

(7) Ha a bányavállalkozó a munkavégzés során olyan ásványi nyersanyagokra bukkan, amelyre jogosultsága nem terjed ki, az előfordulást köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek és kezdeményezheti a szerződésnek, engedélynek e nyersanyagra történő kiterjesztését. A kutatási jog a 22. § (1) bekezdésben meghatározott ásványi nyersanyagtól eltérő más ásványi nyersanyagra csak akkor terjeszthető ki, ha a kérelemben megjelölt ásványi nyersanyag szempontjából a kutatási terület nem minősül zártnak. A kiterjesztéssel érintett ásványi nyersanyag bányászatára a bányavállalkozót elsőbbség illeti meg.

(8) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján adományozott kutatási jog megszűnik, ha a jogosult a kutatási jogot adományozó koncessziós szerződés aláírásától, illetve határozat végrehajthatóságától számított 6 hónapon belül a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását a bányafelügyeletnél nem kezdeményezi, illetve a műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet a bányafelügyelet jogerős határozatában elutasította, és a határozat végrehajtható.

(9) Ha a bányavállalkozó a kutatási munkaprogramban, vagy a jóváhagyott műszaki üzemi tervben meghatározott kutatási feladatai időarányos részét neki felróható okból nem hajtotta végre, az adományozott kutatási jogot a bányafelügyelet visszavonhatja, illetve a miniszternél kezdeményezheti a kutatásra adott koncessziós szerződés jogkövetkezményei alkalmazását.

A szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés engedélyezésének sajátos szabályai

22/A. § (1) A miniszter a 9. §-ban foglaltak alapján kijelöli azokat a zárt területeket, amelyeken a szénhidrogének kutatásának, feltárásának és kitermelésének koncesszió keretében történő engedélyezése a területeknek két országos terjesztésű napilapban, a Bányászati Közlönyben és az Európai Unió Hivatalos Lapjában történt közzétételét (hirdetmény) követő 90 nap elteltével, a benyújtott pályázatok egyidejű elbírálásával kezdődik meg.

(2) A hirdetmény közzétételéről a bányafelügyelet intézkedik.

(3) A hirdetményben meg kell határozni, hogy a koncesszió milyen tevékenységekre vonatkozik, azt a földrajzi területet, amelyre pályázatot lehet benyújtani, továbbá az elbírálás tervezett időpontját vagy határidejét, illetőleg az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni.

(4) Nem kell alkalmazni az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit, ha egy területnél geológiai és termelési szempontok alátámasztják, hogy a területen már megállapított bányatelek jogosultja kezdeményezi bányatelkének bővítése céljából kutatási jog adományozását. Nem kell alkalmazni az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit akkor sem, ha egy területnél geológiai és termelési szempontok alátámasztják, hogy a szomszédos terület engedélyese kapjon arra kutatási jogot. Ez esetben a bányafelügyelet tájékoztatja a szomszédos terület engedélyeseit arról, hogy 30 napon belül kutatási jog adományozása iránt kérelemmel élhetnek.

(5) A bányafelügyelet gondoskodik azon területeknek a Bányászati Közlönyben és az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételéről is,

- a) amelyek nem tartoznak az (1)-(3) bekezdés szerint kijelölt területek közé, mert ezek bármely vállalkozás részére kutatási engedélykérelem szempontjából állandóan rendelkezésre álló területnek minősülnek;
- b) amelyekre az (1)-(3) bekezdés szerinti eljárást követően nem került engedély kiadásra;
- c) amelyekre az engedélyesek a kutatási területeket visszaadták;
- d) amelyek a 26/A. § (6) bekezdése alapján szabadultak fel.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott területeket ismertető hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni. A hirdetményben fel kell tüntetni továbbá az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetmény bármely jelentős változásáról újabb hirdetményt kell kiadni. E területekre vonatkozó, engedélyezésre irányuló kérelmet csak a hirdetmény megjelenését követően, a kérelmeknek a bányafelügyelethez történt beérkezésének sorrendjében lehet elbírálni.

(7) Nemzetbiztonsági okokból megtagadható vagy visszavonható az engedély olyan vállalkozás esetében, amely az Európai Unió tekintetében harmadik országok vagy harmadik országok állampolgárainak irányítása alatt áll.

(8) A szénhidrogénekre vonatkozó kutatási jog adomány iránti kérelemhez mellékelni kell a külön jogszabályban meghatározott tartalmú kutatási munkaprogramot és annak költségvetését. A kutatási jog adományozásának feltétele kutatási blokkonként 200 millió

forint, de - az egy vállalkozó jogosultságában álló kutatási területek számától és nagyságától, illetve az összes kutatási költségtől függetlenül - egyidejűleg legfeljebb 1 milliárd forint pénzügyi biztosíték nyújtása.

Pénzügyi biztosíték az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában székhellyel rendelkező hitelintézet által nyújtott bankgarancia lehet. Olyan hitelintézet által nyújtott bankgarancia, amelynek székhelye nem az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában van, csak akkor fogadható el, ha azt az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában székhellyel rendelkező hitelintézet felülgarantálja.

(9) Pénzügyi biztosítékként visszavonhatatlan vagy a bányafelügyelet jóváhagyásához kötött visszavonható bankgarancia fogadható el. A bányafelügyelet a pénzügyi biztosíték visszavonását akkor hagyja jóvá, ha bányavállalkozó a kutatási munkaprogramját teljesítette, vagy a kutatási területet visszaadta és a kutatással összefüggésben keletkezett bányakártalanítási, illetve tájrendezési, környezetmegóvási kötelezettsége nem maradt fenn. Abban az esetben, ha a bányafelügyelet a 22. § (9) bekezdése alapján a kutatási jogadományt visszavonja, vagy koncessziós szerződés esetén a miniszter, a bányafelügyelet kezdeményezése alapján, a szerződés jogkövetkezményeit alkalmazza, a pénzügyi biztosítékot a kötelezettségszegés mértékéig érvényesíteni kell a központi költségvetés javára. A pénzügyi biztosíték igénybevételéről a bányafelügyelet határozatban dönt.

(10) Szénhidrogének esetében a kutatási jog adományozására, a kutatás műszaki üzemi tervének jóváhagyására, illetőleg a bányászati jog átruházására irányuló eljárásban az e törvényben és a külön jogszabályban megállapított általános követelményeken túl a bányafelügyeletnek vizsgálnia kell

- a) a kérelmezők műszaki és pénzügyi alkalmasságát;
- b) azt, hogy a kérelmezők mikor és milyen módon tervezik a kutatást (feltárást, illetőleg kitermelést) megkezdeni, illetve végrehajtani,
- c) azt, hogy a kérelmezők a korábbi engedélyeik alapján tevékenységüket milyen hatékonysággal és felelősséggel végezték,
- d) átruházási szándék esetén az a)-c) pontokban foglaltak mellett azt is, hogy a kérelmező átvevő milyen összeget vállal fizetni az engedély elnyerése érdekében.

(11) Nem minősül az (1) és (6) bekezdés szerinti engedély megadásának:

- a) a kutatási jogadomány, valamint a bányatelek jogosultjának névátírása, ha az a meglévő engedéllyel rendelkező vállalkozás névváltozásából vagy tulajdonosváltozásából, vagy az ilyen vállalkozás tulajdonosi összetételének változásából ered,
- b) kutatási jogadományt vagy bányatelek megállapítását követően a kutatási, illetve feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása;
- c) a bányafelügyelet olyan eljárás keretében hozott határozata, amely a tevékenységek megkezdésére, félbeszakítására, meghosszabbítására vagy megszüntetésére, illetve magának az engedélynek a meghosszabbítására vonatkozik.

22/B. § (1) A geotermikus energia kutatásának engedélyezésére és a kutatás hatósági felügyeletére a földtani kutatás engedélyezésének és hatósági felügyeletének szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Geotermikus energiát kinyerni a földkéreg e célra elhatárolt részéből (geotermikus védőidom) szabad.

(3) A geotermikus védőidomot a bányafelügyelet jelöli ki.

(4) A geotermikus védőidomon belül a jogosult írásbeli hozzájáruló nyilatkozata nélkül geotermikus energia kinyerését szolgáló létesítmény más részére nem engedélyezhető.

(5) A geotermikus védőidomról a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.

Vhr. 6. § (1) A nyílt területre vonatkozó kutatási jog adományozása iránti kérelmet az illetékes bányakapitánysághoz kell benyújtani.

A kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelmező nevét (megnevezését), címét (székhelyét);
- b) a kutatási terület közigazgatási megjelölését, az Egységes Országos Vetületi (a továbbiakban: EOVS) rendszer szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatás mélységi lehatárolását (a kutatási terület alaplapját), szilárd ásványi nyersanyag esetében a kért kutatási területtel lefedett ingatlanok helyrajzi számát;
- c) a kutatni tervezett ásványi nyersanyag(ok) megnevezését és a kutatás elvégzéséhez kért időtartamot;
- d) az alkalmazni kívánt kutatási módszereket.

(2) A kérelemhez mellékelni kell a kutatási terület Egységes Országos Térképrendszerben készült, legfeljebb 1:100 000 méretarányú térképét. A térképen fel kell tüntetni az (1) bekezdés a) pontja szerinti adatokat, és ábrázolni kell a kutatási terület határvonalát a határpontok számozásával.

(3) A kutatási jog adományozásáról a bányakapitányság határozatban dönt.

(4) Kutatási jog nem adományozható

- a) annak, aki a korábbi kutatási jogadománya (engedélye) alapján vállalt, és a kutatási műszaki üzemi tervben számára engedélyezett kutatási tevékenységét a kérelmezett területen neki felróhatóan a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül nem teljesítette;
- b) a bányavállalkozónak szilárd ásványi nyersanyag esetében 5 éven belül arra a területre, amelyet a bányavállalkozó már megkutatott, és a kutatás eredményéről készült zárójelentést a bányafelügyelet jogerős és végrehajtható határozatban elfogadta;
- c) annak, aki a bányajáradék bevallására és fizetésére előírt kötelezettségét [Bt. 20. § (2) bekezdés] bármely, általa művelt kitermelőhely vonatkozásában nem teljesítette, illetve akinek végrehajtható bányászati bírság [Bt. 41. § (1) és (2) bekezdés] vagy felügyeleti díj tartozása [Bt. 43. § (9) bekezdés] van;
- d) a kérelmezett terület azon részére, vagy arra az ásványi nyersanyagra, amelyre vonatkozóan a jog megadása már megállapított bányászati jogot sértene.

(5) A kutatási jogot adományozó határozatnak tartalmaznia kell:

- a) a kutatási területet a sarokpontok koordinátaival, és azt, hogy mely ásványi nyersanyag(ok) kutatására biztosít jogot;
- b) a kutatás elvégzésére kért előzetes időtartamot;
- c) a kutatás módszereit.

(6) A kutatásra engedélyezett időtartamot a kutatás műszaki üzemi tervét jóváhagyó határozatban kell megállapítani. A kutatásra engedélyezett időtartamot a kutatás műszaki üzemi tervét jóváhagyó határozat jogerőre emelkedésének napjától kell számítani.

(7) A kutatást legfeljebb 4 év időtartamra szabad engedélyezni, amely két alkalommal az eredetileg engedélyezett időtartam felével meghosszabbítható. A kutatásra engedélyezett időtartamot a kutatás műszaki üzemi tervét jóváhagyó határozat jogerőre emelkedésének és végrehajthatóvá válásának napjától kell számítani. Ha a kutatást - a bányavállalkozónak fel nem róható okból - hatósági rendelkezés miatt szüneteltetni kell, az így kiesett idő a kutatás engedélyezett idejébe nem számítható be. A szünetelés okát és időtartamát a bányavállalkozónak kell igazolni.

(8) A kutatás műszaki üzemi tervének módosításával a kutatási időszak meghosszabbítása akkor engedélyezhető, ha a bányavállalkozó a munkaprogramban, illetve a műszaki üzemi tervben jóváhagyott kutatási feladatainak elvégzését megkezdte és

- a) igazolja, hogy a kutatást neki fel nem róható okból határidőre befejezni nem tudja; vagy
- b) a jóváhagyott kutatási feladatok indokolt bővítését vállalja.

(9) A földtani szerkezetek megismerésére irányuló kutatás engedélyezésére az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Vhr. 6/A. § (1) A Bt. 22/A. § (1) bekezdése szerinti pályázatok esetén a miniszter meghatározza a pályázatok elbírálásának szempontrendszerét és azt a pályázati hirdetéssel együttesen az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzéteszi.

(2) A pályázatok eredményét az (1) bekezdés szerint meghatározott és közzétett szempontok alapján kell megállapítani.

(3) Ha a miniszter követelményt állapít meg az engedélyben részesíthető vállalkozás tulajdonosi összetételére és üzemeltetőjének jellegére vonatkozóan, ez a követelmény objektív és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő kell legyen.

(4) Az (1) bekezdés szerinti szempontrendszernek tartalmaznia kell a tevékenység engedélyezési eljárására, folytatására és befejezésére vonatkozó jogszabályok megjelölését, s ezeket kérésre a pályázók rendelkezésére kell bocsátani.

(5) A kihirdetett szempontokat, feltételeket és követelményeket az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kell érvényesíteni.

(6) A pályázattal összefüggő döntés indokairól kérésükre tájékoztatni kell azokat a pályázókat, akiknek a pályázatát nem fogadták el.

Vhr. 6/B. § (1) A szénhidrogénekre vonatkozó kutatási jog adományozására irányuló kérelemnek a 6. § (1) bekezdésben előírtakon túlmenően tartalmaznia kell:

- a) a kérelmező szakmai-műszaki alkalmasságát igazoló beszámolót,
- b) a kérelmező - a kérelem benyújtását megelőző három évre vonatkozó, számviteli törvénynek megfelelő - éves beszámolóját, a kérelem benyújtását megelőző három évre vonatkozó, a kérelmező szakmai tevékenységét és kötelezettségei teljesítését bemutató beszámolót, vagy a nyilvánosan működő részvénytársaság - választása szerint - éves tőzsdei jelentése érintett részét; új szervezet esetében a kérelmező 3 évre szóló, auditált üzleti tervét,
- c) a kutatási munkaprogramot (naptári évek szerinti szakmai bontásban, az évek szerinti költségkeretek megjelölésével).

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában előírt munkaprogramnak tartalmaznia kell:

- a) az elvégzendő geológiai, geofizikai, geokémiai értelmezéseket, illetőleg újraértelmezéseket,
- b) a tervezett felszíni geofizikai méréseket típus és mennyiség szerinti bontásban (gravitációs, mágneses, két- vagy háromdimenziós szeizmikus mérések stb.) és típusonként a mennyiségekkel,
- c) a mélyítésre tervezett kutató fúrásokat, a fúrásonkénti mélység vagy cél objektum megadásával és az abban tervezett geofizikai méréseket,
- d) a c) pont szerint lemélyített, vagy más meglévő mélyfúrás (kút) igénybevétele esetén a tervezett kútmunkálatok lényeges műszaki tartalmát (továbbfúrás, rétegvizsgálat, rétegekizárás) kutanként, és az abban tervezett geofizikai méréseket.

(3) A Bt. 22/A. §-ának (8) bekezdésében előírt pénzügyi biztosíték nyújtásáról szóló igazolást a szénhidrogénekre vonatkozó kutatási jog adományozására irányuló eljárásban a bányafelügyelet felszólítására kell becsatolni. A pénzügyi biztosíték mértékét és nyújtásának módját a bányafelügyelet akkor fogadhatja el, ha az megfelel a 25/A. §-ban előírt feltételeknek.

(4) A szénhidrogénekre vonatkozó kutatási jog adományozása iránti kérelmet el kell utasítani, ha a kérelmező az előírt biztosítéknyújtási kötelezettségének nem tesz eleget.

Vhr. 6/C. § (1) A kutatási tevékenységet jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv szerint kell végezni.

(2) A kutatási műszaki üzemi terv szöveges részből és a külön jogszabályban meghatározott tervterképből áll.

A terv szöveges részének tartalmaznia kell:

- a) a kutatási jogot adományozó koncessziós szerződés vagy hatósági határozat számát;
- b) az esetleges korábbi kutatások értékelését;
- c) a terület földtani, teleptani viszonyaira és az ásványi nyersanyagra (nyersanyagokra) vonatkozó ismereteket;
- d) az előirányzott kutatási feladatokat és az ezek teljesítéséhez szükséges technológiai és biztonsági feltételeket;
- e) a tervezett kutató létesítmények felsorolását, helyét és felvonulási útvonalait;
- f) a kutatás tervezett időtartamát, módjának (mennyiség, mélység), ütemezésének, technológiájának, valamint a kutatás során várható veszélyek elhárítására tervezett intézkedések ismertetését;
- g) a tevékenység káros környezeti hatásainak, továbbá a környezet veszélyeztetésének megelőzésére és csökkentésére tervezett műszaki intézkedéseket, a hulladékgazdálkodási tervet, valamint az ütemezett tájrendezési feladatokat;
- h) a tevékenységgel összefüggésben várható károk rendezésére, a környezet- és természetvédelmi, a tájrendezési és bányakár kötelezettségek teljesítésére szolgáló biztosítékok [Bt. 41. § (7) bek.] ismertetését;
- i) a kutatási létesítményekkel érintett ingatlanok ingatlan-nyilvántartási azonosítását és -szilárdásványok esetében - ezen ingatlanok tulajdonosainak (vagyonkezelőinek, használóinak) név- és címjegyzékét;
- j) a kutatás során kitermelni kívánt ásványi nyersanyag mennyiségét és a kitermelés indokát.

(3) A kutatási műszaki üzemi tervet a koncessziós szerződés megkötésétől, illetve a kutatási jogot adományozó határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül kell jóváhagyási kérelemmel benyújtani a bányakapitánysághoz.

(4) A kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásáról a bányakapitányság a közreműködő szakhatóságok, illetve kivett hely (Bt. 49. § 16. pont) esetén a hatáskörrel rendelkező hatóság kivett helyre vonatkozó állásfoglalása alapján határozatban dönt, amelyben meghatározza a kutatás engedélyezett időtartamát, az ásványvagyon-gazdálkodás, a biztonság és a tulajdon védelme érdekében szükséges feltételeket.

(5)

(6) Ha a kutatási tevékenység valamennyi eleme a kutatási időszak kezdetén kellő részletességgel nem állapítható meg, illetve azok helye és módja az elvégzett egyes kutatások eredményétől függ, akkor a műszaki üzemi tervet módosítani kell. Ha a módosítás más hatóság hatáskörét is érinti, a módosítás jóváhagyására a 6/C. § (4) bekezdés szerint kell eljárni.

(7) A bányavállalkozó köteles a kutatási tevékenység megkezdésének tervezett időpontját, 8 nappal megelőzően, illetve a kutatás befejezését 8 napon belül a bányakapitányság részére írásban bejelenteni.

(8) A kutatási műszaki üzemi terv nem hagyható jóvá

a) a kérelemben megjelölt kutatási terület azon részén, amelyen a kutatási tevékenység kivett helyet érint és a tevékenység végzéséhez a hatáskörrel rendelkező hatóság nem járult hozzá;

b) annak, aki a bányajáradék bevallására és fizetésére előírt kötelezettségét [Bt. 20. § (2) bekezdés] bármely, általa művelt kitermelőhely vonatkozásában nem teljesítette, illetve akinek végrehajtható bányászati bírság [Bt. 41. § (1) és (2) bekezdés] vagy felügyeleti díj tartozása [Bt. 43. § (9) bekezdés] van.

Vhr. 7. § (1) A kutatási területet blokkokban kell megállapítani. A kutatási blokk térképi vetülete egyenes szakaszokkal határolt zárt sokszög. Vetületi határvonal lehet az országhatár, illetve más mesterséges objektum vagy természeti képződmény határvonala is. Egy kutatási területen belül minden blokk legalább egy határoló oldallal kell érintkezzen a szomszédos blokkal.

Egy kutatási blokk területe legfeljebb

- a) szénhidrogének esetében 400 km²;
- b) szenek és bauxitfélék esetében 50 km²;

- c) érc tartalmú ásványi nyersanyagok esetében 30 km²;
- d) egyéb szilárd ásványi nyersanyagok esetében 8 km² lehet.

Azonos ásványi nyersanyagra - a szénhidrogének kivételével - egy bányavállalkozó egyidejűleg legfeljebb nyolc kutatási blokkon rendelkezhet kutatási joggal.

(2) Blokkok meghatározása nélkül engedélyezhető a kutatás szeizmikus kutatási vonalra vagy légifelvételezéssel tervezett kutatásra.

(3) A kutatásra engedélyezett időszakon belül a bányavállalkozó a kutatási területet vagy annak egy részét visszaadhatja. A bányakapitányság a terület-visszaadást akkor fogadhatja el, ha a visszaadásra bejelentett területen a bányakárokat megtérítették, továbbá a tájrendezési és környezetvédelmi, valamint a földvédelmi, talajvédelmi kötelezettségeket teljesítették. A visszaadás elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A visszaadott területen a kutatási jog a határozat jogerőre emelkedése napján szűnik meg.

(4) A kutatás során végzett szilárd ásványi nyersanyag kitermelést, annak várható mennyiségi és minőségi adatait a bányavállalkozó a kitermelés megkezdése előtt legalább 8 nappal, a szénhidrogén kitermelését jellemző mennyiségi és minőségi adatokat a kitermelés megkezdését követő 8 napon belül köteles bejelenteni a bányakapitánysághoz. A kitermelést a bányakapitányság ásványvagyonvédelmi okokból, a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség vízgazdálkodási, környezet- vagy természetvédelmi okokból korlátozhatja.

(5) Zárt területen, a hatósági engedély alapján kitermelési tevékenységet végző bányavállalkozó részére, meglévő bányatelkének egyszeri bővítése céljából, a meglévő bányatelkével határosan legfeljebb egy kutatási blokknyi területre, azonos ásványi nyersanyagra - koncesszió nélkül - kutatási jog adományozható. A bővítés nem sértheti más bányavállalkozó bővítéssel kapcsolatos jogát.

Vhr. 8. § (1) A kutatás eredményéről zárójelentést kell készíteni, amelyet a külön jogszabály szerinti engedéllyel rendelkező földtani szakértőnek kell ellenjegyezni. A zárójelentést a bányavállalkozó a kutatás befejezésétől, de legkésőbb a kutatásra engedélyezett időtartam lejártától számított 6 hónapon belül 2 példányban köteles a bányakapitányságnak betérjeszteni.

(2) A kutatási zárójelentésnek tartalmaznia kell:

a) a kutatásra jogosult megnevezését, a kutatási jogot adományozó és a kutatás műszaki üzemi tervét jóváhagyó határozat számát, vásárolt adatok esetén a zárójelentés benyújtójának az adatfelhasználására jogosító igazolást;

b) a kutatás célját és a kivitelezők megnevezését;

c) a kutatási terület földtani felépítésének leírását;

d) az elvégzett felszíni és felszín alatti kutatásokat, azok módszereit és eredményét;

e) a nyersanyaglelőhely és környezete teleptani, tektonikai, hidrogeológiai viszonyait;

f) a kutatással megismert ásványi nyersanyag(ok) meghatározását és minőségi jellemzését, az ásványvagyon minőségi kategóriánkénti mennyiségi meghatározását és ennek megbízhatóságát. Az ásványvagyon minősítését ásványi nyersanyagokként - a kutatási műszaki üzemi tervben előírt vizsgálatok eredményei alapján - a legmagasabb fajlagos értékűtől a kevésbé értékes nyersanyag felé haladva kell elvégezni.

g) a kutatás során kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségi és minőségi adatait;

h) a bányaföldtani adatok összefoglalását.

(3) A kutatási zárójelentéshez mellékelni kell

a) a kutatás alapadatait (kutató létesítmények földtani és műszaki anyagvizsgálati adatait, a geofizikai mérések alapidokumentációit, a hidrogeológiai vizsgálatok adatait),

b) az ásványvagyon-értékeléshez felhasznált mennyiségi és minőségi alapadatokat,

c) a kutatási terület topográfiai térképét a kutató létesítmények feltüntetésével, a kutatási terület földtani, tektonikai és hidrogeológiai térképét és az ásványvagyon mennyiségi, minőségi értékeléséhez alapul szolgáló térképeket, szelvényeket,

- d) a jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv végrehajtásáról, továbbá a kutatás műszaki üzemi tervét jóváhagyó határozatban [6/C. § (4) bekezdés] vagy a koncessziós szerződésben [Bt. 10. § (2) bekezdés c) és g) pont], valamint a 7. § (3) bekezdésben előírt kötelezettségek teljesítéséről készített összefoglalót.

(4) A kutatási zárójelentést a bányakapitányság akkor fogadja el, ha az ellenjegyző földtani szakértő szerepel a névjegyzékben, továbbá a kutatási zárójelentés kielégíti a (2) bekezdésben foglaltakat és csatolták a (3) bekezdésben előírt mellékleteket.

(5) A kutatási zárójelentés elfogadásáról a bányakapitányság határozatban dönt. A határozatnak tartalmaznia kell:

- a) a kutatási terület közigazgatási megjelölését és sarokpontjainak EOV koordinátáit;
- b) a kutatás során - az előírt vizsgálatok eredményei alapján - minősített ásványi nyersanyagok megnevezését és a külön jogszabály szerinti besorolási kódját;
- c) azon ásványi nyersanyagok megnevezését, besorolási kódját és vagyonszámítási adatait, amelyeket az Országos Ásványvagyon Nyilvántartásba - a jóváhagyást követő ásványvagyon mérleg készítése során - fel kell venni.

(6) A Bt. 26/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti, archív adattári adatok, új elméleti földtani értelmezés eredményei vagy bejelentés alapján végzett felszíni előkutatás adatai alapján elkészített készletszámítási jelentés szakmai tartalmának meg kell felelnie a (2) és (3) bekezdésben meghatározott szakmai és mellékleti követelményeknek. A készletszámítási jelentést névjegyzékben szereplő földtani szakértőnek kell ellenjegyeznie.

A feltárás, kitermelés és a meddőhányó hasznosításának engedélyezése

23. § (1) Az ásványvagyon feltárására és kitermelésére - a 26. § (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a bányatelek jogosultja kaphat engedélyt. A koncessziós szerződésben vagy a kutatási jogot adományozó határozatban megállapított kutatási időszak végétől számított második évet követően a feltárás és termelés szénhidrogén esetében is csak bányatelken folytatható.

(2) Az ásványi nyersanyag feltárását és kitermelését, valamint a meddőhányó hasznosítását a bányafelügyelet a műszaki üzemi terv (27. §) jóváhagyásával engedélyezi. A meddőhányóból történő ásványi nyersanyag kitermelésre a külfejtéssel történő kitermelés szabályait kell alkalmazni.

(3) A bányavállalkozó a koncessziós szerződésben vagy a bányászatra kiadott hatósági engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólag jogosult az ásványvagyon feltárására, kitermelésére, előkészítésére, elsődleges feldolgozására, felhasználására, értékesítésére és e tevékenységekhez szükséges létesítmények elhelyezésére, továbbá a szerződésben vagy a hatósági engedélyben meghatározott létesítmények használatára.

(4)

Vhr. 9. § (1) Az ásványi nyersanyagok feltárása során végzett szilárd ásványi nyersanyag-kitermelés megkezdését, várható mennyiségi és minőségi adatait a bányavállalkozó a kitermelés megkezdése előtt legalább 8 nappal köteles a bányakapitányságnak írásban bejelenteni. Szénhidrogén esetében az adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettséget a kitermelés megkezdésétől számított 8 napon belül kell teljesíteni.

(2) A bányavállalkozó és a külön jogszabályban előírt építési, talajvédelmi, illetőleg vízügyi hatósági engedély alapján végzett tevékenysége során ásványi nyersanyagot kitermelő engedélyes az adott évben kitermelt ásványi nyersanyag(ok) mennyiségét és minőségét köteles a bányafelügyeletnek a tárgyévét követő év február 28-ig bejelenteni. Külfejtés esetében a bányafelügyeletnek adott jelentésnek anyagmérleget [a teljes kitermelt anyag mennyiségét, ebből: haszonanyag és meddőanyag tájrendezésre felhasznált, hasznosított (értékesített), illetve meddőhányóra került mennyiségét, a humuszos feltalaj mentett, illetve tájrendezésre felhasznált, valamint más célra hasznosított mennyiségét] is tartalmaznia kell. Az

anyagmérlegnek a humuszos feltalajra vonatkozó adatait a bányafelügyelet a tárgyévét követő év április 30-ig megküldi az illetékes talajvédelmi hatóságnak.

Szénhidrogén szállítóvezeték létesítése és üzemben tartása

24. § (1) A szénhidrogén szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió vagy hatósági engedély alapján az engedélyes jogosult a szállítóvezeteket, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítményeket megépíteni és működtetni, továbbá a szerződésben meghatározott létesítményeket használni. A szénhidrogén szállítóvezeték önállóan forgalom tárgya lehet.

(2) Földgázz szállító-, elosztóvezeték, föld alatti gáztárolót a külön törvény alapján engedéllyel rendelkező szállítói, elosztói, tárolói engedélyes üzemeltethet. A bányafelügyelet a szállítóvezeték használatba vételét engedélyező határozatában megállapítja a vezeték biztonsági övezetét, és határidő tűzésével rendelkezik a szolgálat alapításáról.

(3) A szállító-, elosztó- és célvezetékek, valamint tároló létesítmények tervezésére, létesítésére, felújítására, üzemeltetésére és elbontására az engedélyesnek minőségbiztosítási rendszert kell kidolgozni, amelyet a bányafelügyelet hagy jóvá és felügyel.

(4) A földgázz szállító-, -elosztóvezetékhez és a föld alatti gáztárolókhoz való szabad hozzáférésre külön törvény rendelkezései az irányadók.

(5) A kőolaj- és földgáztermelésben, előkészítésben és feldolgozásban használt mezők közötti technológiai csővezetékek, a kapcsolódó gázüzemi és tároló létesítmények, valamint a kőolaj szállítóvezetékek és tárolók szabad kapacitásának belföldi kitermelésű szénhidrogének szállítása, illetve tárolása céljára történő rendelkezésre bocsátása külön jogszabályban előírható. A hozzáférés akkor adható meg, ha

- a) az igény kielégítésére alkalmas szabad kapacitás rendelkezésre áll, és**
- b) az ásványi nyersanyag a használni tervezett rendszer működésében nem okoz zavart.**

Vhr. 10. § (1) Szénhidrogén szállítóvezetéknek, alkotórészének, valamint tartozékának (a továbbiakban együtt: szénhidrogén szállítóvezeték) hatósági engedély alapján történő létesítésére és használatba vételére a Bt. 31. §-ában, üzemeltetésére a Bt. 28. §-ában és 32-35. §-aiban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A szénhidrogén szállítóvezeték tartozéka a földgázz szállító vezetékéről közvetlenül ellátott fogyasztó kiszolgálását biztosító vezeték a fogyasztó telekhatáráig, ha az külön jogszabály szerint nem minősül célvezetéknek.

(2) Szénhidrogén szállítóvezeték létesítése, valamint bővítése csak szénhidrogén szállítására jogosult gazdálkodó szervezet kérelmére és részére engedélyezhető.

(3) Gáz-, kőolaj- és kőolajtermék-szállító vezeték tilos elhelyezni:

- a) nyomvonalas létesítmény alatt a keresztezést kivéve, továbbá közlekedési célt szolgáló alagútban és hídon;**
- b) más közművel közös árokban, illetve alagútban;**
- c) építmény és létesítmény alatt, valamint bányaművelés okozta rétegmozgásos területen;**
- d) építmény és létesítmény védett területén vagy biztonsági övezetében kivéve, ha a szállítóvezeték az építmény, létesítmény rendeltetészerű használatához szükséges.**

(4) A szénhidrogén szállítóvezetékhez kapcsolódó távközlő hálózat technológiai berendezésekhez tartozó létesítményeit (telekhatáron belüli, illetve a távközlési hálózat hozzáférési pontjain lévő létesítmények) a hírközlési hatóság szakhatósági bevonásával a bányakapitányság engedélyezi. A távközlési hálózat egyéb létesítményeinek engedélyezési eljárásában a bányakapitányság szakhatóságként működik közre.

(5) A bányavállalkozó, valamint a földgázellátásról szóló törvény alapján szállítási-, tárolási-, és elosztási működési engedéllyel rendelkező a Bt. 24. §-a (5) bekezdésében meghatározott vezeték, valamint a kapcsolódó

- a) önálló felszíni tároló technológiával rendelkező föld alatti tárolólétesítmények, és a
- b) föld felett, 1000 m³-t meghaladó úrtartalmú kőolajtárolók

szabad kapacitását belföldi kitermelésű szénhidrogének szállítása, illetve tárolása céljára más vállalkozónak köteles rendelkezésre bocsátani. Ennek alapján a bányavállalkozó a szabad kapacitás mértékéig - a (6)-(7) bekezdésekben foglalt rendelkezések alkalmazásával - köteles a megrendelővel díjfizetés ellenében szerződést kötni.

(6) Szabad kapacitásnak minősül

- a) az üzemeltető saját szükségletét kielégítő,
- b) állami rendelkezésen alapuló tartalékolási kötelezettség által igénybe vett,
- c) bányászati koncessziós szerződésben vállalt, vagy
- d) szerződéssel már lekötött

teljesítőképességen felül rendelkezésre álló kapacitás.

(7)-(9)

Vhr. 10/A. § (1) A minőségbiztosítási rendszer tervét az MBFH-nak előzetesen be kell mutatni.

(2) A minőségbiztosítási rendszert az MBFH hagyja jóvá, és a területileg illetékes bányakapitányság felügyeli.

Vhr. 10/B. § (1) A földtani kutatást végző szervezetek és a bányavállalkozók (a továbbiakban együtt: gazdálkodó szervezet) a földtani kutatási tevékenység, valamint az ásványi nyersanyag-kutatási tevékenység (beleértve a vízföldtani feltáró tevékenységet, az építési geotechnikai vizsgálatokat és az ásványi nyersanyag-előfordulás mennyiségére, minőségére, elhelyezkedésére vonatkozó kutatást) során nyert földtani adatokat kötelesek a bányafelügyelet részére megküldeni.

(2) A bányafelügyelet számára szolgáltatandó adatok körét és az adatszolgáltatás teljesítésének határidejét a 4. számú melléklet tartalmazza.

(3) Az adatszolgáltatás történhet írott (nyomtatott) formában vagy számítógépes adathordozón, a bányafelügyelet rendelkezésére álló eszközökkel olvasható és felhasználható formában, illetve természetben (minta). Az elnök által kiadott, kitöltött adatlapot az adatszolgáltatáshoz minden esetben mellékelni kell.

(4) A földtani kutatást végző gazdálkodó szervezet a földtani kutatás során nyert mintaanyagot a kutatás befejezéséig, illetve a kutatási tevékenység megszüntetéséig köteles megőrizni; a minták selejtezésére vagy megsemmisítésére csak a bányafelügyelet előzetes hozzájárulása esetén kerülhet sor. A tervezett selejtezést vagy megsemmisítést legalább 60 nappal annak megkezdése előtt a bányafelügyelethez be kell jelenteni, a bányafelügyelet által igényelt mintaanyagot átadásra elő kell készíteni, és a bányafelügyelet által kijelölt mintaraktárban vagy telephelyen a bányafelügyelet részére át kell adni.

(5) A bányafelügyelet kezelésében lévő közérdekű földtani adatokra vonatkozóan a betekintés és a kiadás módját, valamint az adatközléssel kapcsolatos, felszámítható költségtérítés mértékét az elnök határozza meg és azt a bányafelügyelet hivatalos lapjában, a Bányászati Közlönyben közzéteszi

Földtani adatszolgáltatás és az adatok kezelése

25. § (1) A bányavállalkozó a bányászati tevékenység során nyert földtani adatokat évente köteles az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(2) A bányavállalkozó köteles az ásványi nyersanyag mennyiségére, minőségére és elhelyezkedésére vonatkozó kezdeti adatokat a kutatási zárójelentésben, a termelés megkezdését követően az ásványvagyonban bekövetkezett változást évente, továbbá a bánya bezárásakor, illetve a mező felhagyásakor pedig a visszahagyott ásványvagyonról készített kimutatást az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(3) Üzleti titokként kell kezelni a kutatási jog jogosultja által a kutatási zárójelentésben és egyéb módon szolgáltatott adatokat a jogosultság időtartama alatt, valamint a

bányavállalkozó által a kutatási zárójelentésben, készletszámítási jelentésben és egyéb módon szolgáltatott adatokat a bányabezárási terv (42. §) jóváhagyásáig, bányatelek-megállapítás hiányában a kutatási zárójelentés elfogadását, illetőleg egyéb esetben az adatszolgáltatási kötelezettség keletkezését követő egy évig. Ez alatt az időtartam alatt az üzleti titokként kezelt földtani adatok forgalomképesek, amelyekkel a jogosult szabadon rendelkezik. Nem tartozik az üzleti titok körébe az elvégzett kutatások helyére és a kutatási adatok birtokosára vonatkozó információ.

(4) A bányavállalkozó felelős a szolgáltatott adatok valóságáért, amelyet az állami földtani feladatokat ellátó szerv jogosult ellenőrizni.

(5) Az állami földtani feladatokat ellátó szerv vezeti az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartást, amelyre a jogosult kérelmére, külön jogszabályban meghatározott díjazásért, igazolást ad ki.

Bányatelek

26. § (1) Ásványi nyersanyagot feltárni és kitermelni, valamint szénhidrogén föld alatti tárolására földtani szerkezetet hasznosítani a föld felszínének és mélyének e célra elhatárolt részén (a továbbiakban: bányatelek) szabad.

(2) Nem kell bányatelket megállapítani az ásványi nyersanyagoknak a kutatás keretében, továbbá a meddőhányónak a hasznosítása során végzett feltárására és kitermelésére.

(3) A bányatelket kérelemre, külfejtéses művelésre vonatkozó bányatelek esetében az ingatlan tulajdonosoknak a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervével és az ingatlanok használati, hasznosítási, illetve rendelkezési jogával kapcsolatos észrevételei figyelembevételével a bányafelügyelet határozatban állapítja meg.

26/A. § (1) A bányatelek megállapításáról szóló határozatot a bányafelügyelet kézbesítés útján közli a kérelmezővel, a szakhatóság közreműködése esetén a szakhatósággal, továbbá külfejtéses és mélyműveléses bányaművelésre megállapított bányatelek esetében a bányatelekkel lefedett ingatlanok tulajdonosaival és a jogerős határozatot megküldi az ingatlanügyi hatóságnak, a bányatelek ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése végett. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni a kőolaj, földgáz (beleértve a szén-dioxid gázt is) kitermelésére megállapított bányatelket. A bányatelek megállapítása nem minősül a terület-igénybevétel megkezdésének.

(2) Bányatelek megállapítását kérheti a bányafelügyeletről

a) a 22. § (1) bekezdés szerinti kutatási joggal rendelkező bányavállalkozó, továbbá

b) az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki, vagy amely nem minősül bányavállalkozónak, azonban archív adattári adatok, új elméleti földtani értelmezés eredményei vagy bejelentés alapján végzett felszíni előkutatás adatai alapján készletszámítási jelentést készít.

(3) Meghatározott ásványi nyersanyag feltárására és kitermelésére a bányafelügyelet a bányatelket akkor állapítja meg, ha a kérelmező

a) kutatási adatokkal (kutatási zárójelentés vagy készletszámítási jelentés) igazolja, hogy a bányatelekkel lehatárolni kért lelőhely kitermelhető ásványvagyonnal rendelkezik,

b) a tevékenység végzéséhez szükséges környezetvédelmi, illetve - ha azt külön jogszabály elrendeli - egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik,

c) meghatározza az általa alkalmazni kívánt bányaművelési technológiát (mélyművelés, külfejtés, fűrőlyukas kitermelés), és műszaki leírással igazolja a kitermelési feltételek teljesíthetőségét, valamint megjelöli a kitermelés ütemterv szerinti időpontját,

d) teljesíti a bányatelek-dokumentáció tartalmára jogszabályban előírt követelményeket,

- e) mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében igazolja, hogy a bányatelekkel lefedni tervezett felszíni ingatlanok tulajdonosait (vagyonkezelőit, használóit) a kérelem benyújtását megelőzően legalább 15 nappal írásban tájékoztatta a bányatelek-megállapítási szándékáról, továbbá külfejtés esetében a bányaműveletekkel érinteni tervezett egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módjáról és várható időpontjáról,

f)

(4) A bányatelek megállapítása és az ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzése nem változtatja meg a bányatelekkel lefedett felszíni ingatlanok tulajdonjogát, rendeltetését és használatát.

(5) A bányavállalkozó a bányatelek megállapításától számított 5 éven belül köteles a kitermelést, üzemszerű föld alatti szénhidrogén tárolást megkezdeni. A bányavállalkozó egy bányatelekre vonatkozóan legfeljebb egy alkalommal kérheti a bányafelügyelettől a kitermelés, illetve az üzemszerű tárolás megkezdésére megállapított határidő legfeljebb 5 évvel történő meghosszabbítását. Meghosszabbítás esetén a bányavállalkozó térítést köteles fizetni. A térítés alapjául szolgáló ásványi nyersanyag mennyiségét és az érték után fizetendő százalékos bányajáradék-mértéket - a kérelem időpontjában alkalmazott százalékos mértéknél magasabb, de legfeljebb az eredeti érték 1,2-szeres mértékben - a miniszter és a bányavállalkozó között megkötött szerződésben kell megállapítani. A határidő meghosszabbításáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A határozatban a térítésfizetési kötelezettség szerződésben megállapított értékét is rögzíteni kell. A bányavállalkozó egyidejűleg kettőnél több bányatelekre akkor kaphat határidő-hosszabbítást, ha a határidő meghosszabbításával érintett bányatelekre meghatározott megnövelt bányajáradék alkalmazását legalább 5 éves időtartamra szóló szerződésben kiterjesztik a bányavállalkozó valamennyi bányatelkére. Ötnél több bányatelekre kért határidő-hosszabbítás esetén a miniszter és a bányavállalkozó között megkötött szerződésben a megnövelt bányajáradékon felül - legfeljebb a megnövelt bányajáradék alapján fizetendő összeg 20%-ának megfelelő - további egyszeri térítés is megállapítható.

(6) A bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, ha

- a) a kitermelés, illetve az üzemszerű tárolás megkezdésére megállapított határidőt engedély hiányában elmulasztja,
- b) a meghatározott térítésfizetési kötelezettségének nem tesz eleget,
- c) jogutód nélkül megszűnik.

(7) A bányatelekben fennálló bányászati jog új jogosítottját - pályáztatást követően - a bányafelügyelet határozatban jelöli ki.

(8) A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a hivatalos lapjában - szénhidrogének esetében az Európai Unió hivatalos lapjában is - meghirdeti.

26/B. § (1) Külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek megállapítását követően, de legkésőbb a 26/A. § (3) bekezdésének c) és e) pontjaiban említett ütemtervben megjelölt időpont előtt 5 évvel a bányavállalkozó jogosult a bányatelekkel fedett ingatlanokra a vonatkozó építészeti jogszabályok rendelkezései szerint építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését kérni a bányafelügyelettől. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozónak az építési és telekalakítási tilalom kezdeményezésére vonatkozó jogai megszűnnek.

(2) Mélyművelésre szolgáló bányatelek esetében a bányavállalkozó akkor jogosult az építési és telekalakítási tilalom elrendelését kezdeményezni, ha a bányászati tevékenység előreláthatóan kihat a felszíni ingatlanra.

(3) A bányatelek megállapítására vagy módosítására (bővítésére, csökkentésére, egyesítésére vagy megosztására) irányuló kérelem elbírálási eljárásában a bányafelügyelet a

kutatási (készletszámítási) adatok alapján megállapítja a bányatelekben található ásványi nyersanyagok mennyiségét, haszonanyagként vagy meddőanyagként történő besorolását. A kutatási területről, a bányatelekről és a bányaműveléssel érintett területekről a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.

(4) A bányafelügyelet a bányatelket kérelemre módosíthatja. Ha a módosítás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelket érint, a módosításról rendelkező jogerős határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelekben bekövetkezett módosulás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése végett. A bányatelek módosítására a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(5) A bányavállalkozó kérelmére vagy hivatalból a bányatelket a bányafelügyelet határozattal a nyilvántartásból törli és erről az érintetteket értesíti, valamint a jogerős határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. A bányatelek volt jogosultjának kötelezettségei a bányakárok megtérítése, a tájrendezés és a biztonság, valamint a környezet- és természetvédelem tekintetében a bányatelek törlését követően is fennállnak.

26/C. § (1) Ha a bányászati munkák végzése során a művelésre engedélyezett bányatelek területén a kitermelés befejezése vagy a koncesszió megszűnése előtt olyan természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték válik ismertté, mely más módon nem védhető meg, az érintett hatóság határozata alapján - melyben rendelkezni kell a bányavállalkozó kártalanításáról is - a bányafelügyelet a bányatelket hivatalból csökkentheti.

(2) A művelés alatt álló bányatelek területének az (1) bekezdés alapján hivatalból történt csökkentése miatt a bányavállalkozót megillető kártalanításra a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Ha a már megállapított bányatelek területét a kitermelés befejezése vagy a koncesszió megszűnése előtt a 49. § 16. pontja szerinti kivett helyé nyilvánítják, az ebből eredő károkért a bányavállalkozót kártalanítás illeti meg. A kivett helyé nyilvánításról, illetve jogszabály alapján az annak érvényesítésére szolgáló határozatban a kártalanításról is rendelkezni kell.

Vhr. 11. § (1) A bányatelket úgy kell tervezni és megállapítani, hogy a bányászati tevékenység következtében várható felszíni kőzetmozgások hatásterülete a bányatelek határán belül legyen. Ennek érdekében a bányakapitányság határpillér kijelölésére intézkedik.

(2) A bányatelek megállapításánál figyelemmel kell lenni az ásványi nyersanyag földtani helyzetére, kiterjedésére, minőségére, a telep adottságára, az egyéb ásványi nyersanyag készletre, a bányászati tevékenységek és az azokhoz szükséges létesítmények várható környezeti hatásaira.

(3) Ugyanarra a területre, eltérő ásványi nyersanyagra részben vagy egészben egymást fedő, vagy magában foglaló bányatelkeket is meg lehet állapítani.

(4) A bányatelket éleken egymást metsző függőleges síkokkal (vetületi ábrázolásban, töréspontokban található egyenes vonalakkal), valamint alap- és fedősíkok (fekü- és fedőszintek) meghatározásával kell körülhatárolni. Az országhatár vagy természeti képződmény vonala is meghatározhatja a bányatelek határvonalát. Azonos és összefüggő ásványi nyersanyag előfordulásra a bányatelket úgy kell megállapítani, hogy a szomszédos bányatelkek határvonalai egymással érintkezzenek.

Vhr. 11/A. § (1) A bányatelek megállapítására irányuló kérelmet az illetékes bányakapitánysághoz kell benyújtani.

(2) A kérelemhez mellékelni kell:

a) a megállapításra kért bányatelek egészére vonatkozóan a külön jogszabály hatálya alá tartozó tevékenység esetén

aa) azt a határozatot, amelyben a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség megállapította, hogy a tervezett tevékenység nem környezetvédelmi engedély- és nem egységes környezethasználati engedélyköteles, vagy

- ab)* a környezetvédelmi engedélyt, vagy
- ac)* az egységes környezethasználati engedélyt;
- b)* mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében a megállapításra kért bányatelekkel érintett ingatlanok
- ba)* ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonosainak (vagyonkezelőinek, használóinak) név- és címjegyzékét, és
- bb)* rendeltetésének, használati állapotának leírását;
- c)* külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervét
- ca)* a kitermelés megkezdésének tervezett időpontjától számított első öt évre vonatkozóan évenkénti,
- cb)* az 5-ödik év és a 35-ödik év közötti időtartamra vonatkozóan öt évenkénti bontásban,
- cc)* a 35 évnél később tervezett igénybevétel esetén „35 éven túl” utalással.
- d)* mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében a Bt. 26/A. § (3) bekezdés *e)* pontjában előírt tájékoztatás egy példányát és a tájékoztatási kötelezettség teljesítését igazoló eredeti bizonylatokat, vagy azok hiteles másolatát;
- e)* a Bt. 26/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti kérelem esetén a készletszámítási jelentést;
- f)* a bányatelek műszaki leírását;
- g)* a külön jogszabály szerinti bányatelek térképet;
- h)* külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében a tájrendezési előtervet.

(3) A (2) bekezdés *a)-d)* pontok szerinti mellékleteket egy-egy, az *e)* pont szerinti mellékletet kettő, az *f)-h)* pontok szerinti mellékleteket a bányatelek megállapítási eljárásban szakhatóságként közreműködő érintett hatóságok számát [35. § (10) bekezdés, 1. számú melléklet] kettővel meghaladó példányszámban kell benyújtani.

(4) A (2) bekezdés *f)* pontjában foglalt műszaki leírásnak tartalmaznia kell:

- a)* a bányatelek határvonala töréspontjainak EOV rendszer szerinti koordinátáit, a határvonal töréspontjainál a terep magasságát, az alap- és fedőlap magasságát, a haszonanyag fekü- és fedőszintjeit (mBf);
- b)* a kutatási zárójelentés vagy a készletszámítási jelentés alapján a bányatelek földtani- és kitermelhető ásványvagyonának mennyiségét és minőségi jellemzőit;
- c)* a bányászati tevékenységek következtében várható felszíni kőzetmozgásokkal szemben védelmet igénylő létesítmény, lakótelepülés, vízbázis, folyó- vagy állóvíz megjelölését;
- d)* a kijelölendő határ-, illetve védőpillért, annak méretezését, valamint az abban lekötött ásványvagyon;
- e)* a megállapítandó bányatelekkel határos, vagy azt részben vagy egészben magában foglaló bányatelkeket és azok határvonalait, alap- és fedőlap magasságát;
- f)* a föld alatti gáztárolásra megállapítani kért bányatelek esetében a tárolás céljára szolgáló földtani szerkezetbe, természetes vagy mesterséges üregbe mélyített fúrások műszaki állapotát, felhasználásuk lehetőségét, a szükséges külszíni berendezéseket, azok műszaki jellemzőit és a gáztárolásnak a környezet veszélyeztetését, szennyezését, károsítását kizáró technológiáját.

(5) A műszaki leírásban ismertetni kell:

- a)* a feltáráskor, kitermeléskor várható melléktermékek, hulladékok fizikai és kémiai tulajdonságait;
- b)* az ásványi nyersanyag feltárására, kitermelésére kiválasztható bányászati módszereket (mélyművelés, külfejtés, fűrőlyukas - ezen belül irányított ferdefúrású vagy vízszintes fúrású - módszer) és ezek várható hatásait a felszín alatti vizekre, valamint a környezet más elemeire;
- c)* a feltáráshoz, kitermeléshez várhatóan szükséges külszíni és felszín alatti létesítménycsoportok megnevezését;
- d)* a kitermelési feltételek teljesíthetőségét (beleértve a kitermelt ásványi nyersanyag elszállítását a legközelebbi országos közútig vagy szénhidrogén szállítóvezetékig).

(6) A (2) bekezdés *h*) pontjában foglalt tájrendezési előtervet a környezetvédelmi engedélyre, a hatályos területrendezési, illetve szabályozási tervekre, továbbá az ingatlanok igénybevételi ütemtervére figyelemmel kell elkészíteni. A tájrendezési előtervnek tartalmaznia kell a tervezett bányászati tevékenység során kialakuló terepviszonyok, valamint a megépítendő létesítmények szöveges leírását és térképét.

(7) A tájrendezési előterv szöveges részében ismertetni kell az újrahasonosítási célt és e cél megvalósításához szükséges feladatokat, a tájrendezéssel kialakítandó új terepviszonyokat és létesítményeket, kialakításuk ütemezését és módszerét.

(8) A külön jogszabályban meghatározott bányaművelési térkép méretarányának megfelelő térképen ábrázolni kell a tájrendezéssel kialakított új terepviszonyokat, ezek magassági adatait és az érthetőséget elősegítő metszeteket; valamint az ingatlan-nyilvántartási térkép tartalmát.

(9) Ha a bányatelek határain belül a tervezett bányászati tevékenység következtében a felszín alatti vízkészletből származó állóvíz kialakulásával és a bányászat befejezését követő fennmaradásával kell számolni, úgy a külön jogszabály figyelembevételével a tájrendezési előtervben meg kell határozni az ezzel kapcsolatos előzetes vízgazdálkodási, környezet-, természet- és tájvédelmi feltételeket, amelyeket a tájrendezés, illetve a bányabezárás során figyelembe kell venni.

Vhr. 12. § (1) A bányakapitányság a bányatelek megállapításáról a közreműködő szakhatóságok állásfoglalásának érvényesítésével határozatban dönt. A döntésnél a bányakapitányság - mélyművelésre és külfejtésre tervezett bányatelek esetében - a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok tulajdonosainak (vagyonkezelőinek, használóinak) az ingatlanok rendelkezési, használati és hasznosítási jogával, külfejtés esetében az ingatlanok igénybevételi ütemtervével kapcsolatos észrevételeit is köteles érdemben vizsgálni.

(2) A bányatelket megállapító határozatban a bányakapitányság rendelkezik a bányászattal járó veszélyeztetés elhárításához vagy csökkentéséhez szükséges műszaki intézkedésekről és feltételekről, szilárdásvány-bányászat esetében jóváhagyja az újrahasonosítási célt, külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetén előírja a tájrendezési előterv alapján meghatározható követelményeket, és dönt a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervéről.

(3) A bányatelek megállapítás ügyében döntő határozatot kézbesítés útján közölni kell a kérelmezővel, a közreműködő szakhatóságokkal és - szilárdásványok esetében - a bányatelekkel lefedett ingatlanok tulajdonosaival (vagyonkezelőivel, használóival). A jogerős határozatot és a megállapított bányatelek térképét a bányakapitányság záradékával ellátva meg kell küldeni a kérelmezőnek és szilárdásványra megállapított bányatelek esetén az érintett ingatlan fekvése szerint illetékes földhivatalnak, a bányatelek, mint jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése végett.

(4) A bányatelek módosítására irányuló eljárásban a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ha a módosítás a bányatelekben található ásványi nyersanyag(ok) besorolásának változtatására irányul, a módosításról az annak alapjául szolgáló földtani szakértő által ellenjegyzett készletszámítási jelentés alapján a bányakapitányság dönt.

(5) A bányatelek jogosultja a nyilvántartásban szereplő azonosító adatainak változásáról 30 napon belül köteles a bányakapitányságot értesíteni.

(6) A bányatelek akkor törölhető [Bt. 26/B. § (5) bekezdés], ha a területen a bányászattal összefüggő környezetkárosodást felszámolták, és a felszínt veszélyeztető talajmozgás már nem várható.

(7) Nem állapítható meg bányatelek annak, aki a bányajáradék bevallására és fizetésére előírt kötelezettségét [Bt. 20. § (2) bekezdés] bármely, általa művelt kitermelőhely vonatkozásában nem teljesítette, illetve akinek bányászati bírság [Bt. 41. § (1) és (2) bekezdés], vagy felügyeleti díj tartozása [Bt. 43. § (9) bekezdés] van.

Vhr. 12/A. § (1) A kitermelés megkezdésére megállapított határidő meghosszabbítása iránti kérelmet a határidő lejártát megelőzően az MBFH-hoz kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a bányavállalkozó javaslatát bányatelkenként a hosszabbítás idejére és a térítés mértékére, illetve kettőnél több bányatelek esetén a szerződés időtartamára és bányatelkenként az egyes bányatermékek után fizetendő bányajáradék mértékére.

(2) Nem kell a meghosszabbításra tekintettel megemelt bányajáradékot alkalmazni a miniszter által - a pénzügyminiszterrel egyetértésben - engedélyezett, csökkentett bányajáradékú, valamint a növelt hatékonyságú művelési eljárások alkalmazásával kitermelt kőolaj és olajkísérő földgáz mennyiségére.

(3) A meghosszabbítás ideje alatt a bányavállalkozó a szerződésben meghatározott bármelyik bányatelkét jogosult termelésbe állítani, amelytől kezdve a bányajáradékot az általános szabályok szerint köteles megfizetni.

(4) A szerződéskötés iránti ajánlat benyújtásának igazolt napja és a szerződés megkötése, a hatósági, jogorvoslati eljárás közötti időben, valamint az ezt követő 60 nap alatt a bányatelek nem törölhető.

(5) Az MBFH a meghosszabbítás iránti kérelmet elutasítja, ha a szerződési ajánlat betérjesztésétől számított 180 napon belül a felek a szerződést nem kötötték meg.

Vhr. 12/B. § (1) A Bt. 26/A. §-ának (7) bekezdése szerinti pályázatot az MBFH a bányavállalkozó bányászati jogát törölő határozat jogerőssé és végrehajthatóvá válásától számított 90 napon belül meghirdeti.

(2) A pályázati hirdetménynek tartalmaznia kell:

- a) a bányatelek földrajzi elhelyezkedését;
- b) a bányatelekben lévő ásványi nyersanyag(ok) megnevezését, mennyiségét és minőségét;
- c) a bányászati jog megszerzése esetén fizetendő ellenérték legkisebb összegét;
- d) a bányászati jogot terhelő tájrendezéssel, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos kötelezettségeket;
- e) a részletes pályázati anyag megvásárlásának díját és helyét;
- f) a pályázattal kapcsolatos információk elérhetőségeit;
- g) a pályázatok benyújtásának helyét, módját és határidejét;
- h) a pályázatok elbírálásának szempontrendszerét, határidejét.

(3) Nem vehető figyelembe annak a bányavállalkozónak a pályázata, akinek az adott bányatelekre vonatkozó bányászati jogát a Bt. 26/A. § (6) bekezdése alapján törölte a bányafelügyelet.

(4) A bányászati jog ellenértéke a Magyar Államot, a pályázattal kapcsolatos díjak az MBFH-t illetik meg.

(5) Ha a pályázat eredménytelen, a bányatelket a bányafelügyelet hivatalból törli, és szükség esetén intézkedik a fennmaradó kötelezettségeknek a Bt. 41. § (7) bekezdése szerint rendelkezésre álló biztosíték terhére történő teljesítéséről.

Műszaki üzemi terv

27. § (1) A bányászati tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni.

(2) A műszaki üzemi tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi szabályok és az ásványvagyon-gazdálkodási, a vízgazdálkodási, valamint a környezet-, természet- és tájvédelmi követelmények figyelembevételével úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a föld alatti létesítmények, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földek megóvását, a bányakárok, a környezeti-természeti károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését, továbbá a tájrendezés teljesítését.

(3)

(4) A műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet a (2) bekezdésben meghatározott szempontokra és az ingatlan-igénybevételi ütemtervre figyelemmel akkor hagyja jóvá, ha a bányavállalkozó a műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati tevékenységekkel érinteni tervezett ingatlanokra vonatkozóan igénybevételi jogosultságát igazolta.

(5)

(6) A bányászati tevékenység során feltárt, szakmai-tudományos szempontból jelentős ásványokról, ásványtársulásokról, ősmaradványokról a bányavállalkozó köteles tájékoztatni a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervet és lehetővé tenni a lelet mentését.

Vhr. 13. § (1) A műszaki üzemi terv a bányauzem tervezett bányászati tevékenységét határozza meg. A terv szöveges részből és tervtérképből áll.

(2) A műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet az illetékes bányakapitánysághoz kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati tevékenységekkel, vagy tervezett létesítményekkel érintett ingatlanokra vonatkozóan a bányavállalkozó igénybevételi jogosultságának igazolását, amely lehet

- a) a bányavállalkozó tulajdonát igazoló tulajdoni lap 3 hónapnál nem régebbi hiteles másolata,
- b) az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) megkötött, ügyvéd (jogtanácsos) által ellenjegyzett megállapodás,
- c) az igénybevételi jogosultságot igazoló jogerős hatósági határozat vagy bírósági ítélet.

(3) A bányauzemi kutatásra, feltárássra, kitermelésre, illetve meddőhányó hasznosítására, az ezekkel egy időben vagy ezek befejeztével végzett tájrendezésre vonatkozó műszaki üzemi terv szöveges része tartalmazza

- a) az előző műszaki üzemi terv teljesítésére vonatkozó beszámolót (az elvégzett kutatási, feltárási, kitermelési, tájrendezési feladatokról és a bányauzem műszaki-biztonsági, továbbá munkavédelmi helyzetéről szóló jelentés);
- b) a tervidőszakra előírányzott bányászati tevékenységeket, a technológiai és biztonsági feltételeket, továbbá a tervtérképen lehatárolt bányauzem meghatározását;
- c) a feladatok teljesítéséhez szükséges bányaterületek (telepek) megnevezését, az igénybevételre tervezett külszíni területek tulajdonjogi (használati) helyzetének, továbbá a várható geológiai viszonyok és bányaveszélyek ismertetését;
- d) a kitermelés fenntartásához és az új területek (telepek) bekapcsolásához szükséges kutatási munkák, valamint az új föld alatti és külszíni létesítmények felsorolását, azok fontosabb műszaki jellemzőit;
- e) a bányaművelés tervezett módjának, ütemezésének (pl. idényjellegű szüneteltetés), technológiáinak ismertetését és a műszaki felügyeleti ellenőrzések rendjét;
- f) a kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségének és minőségének meghatározási módszerét és eszközzrendszerét;
- g) a fő bányaveszélyek, valamint a várható bányakárok megelőzésére, illetőleg csökkentésére szükséges műszaki intézkedéseket és az ütemezett tájrendezési feladatok végrehajtásának részletes leírását;
- h) az ásványvagyongazdálkodási jellemzőket
- ha) az ásványvagyongazdálkodási mennyiségi és minőségi paramétereinek jobb megismerése érdekében tervezett kutatási (fúrási, vágathajtási) tevékenységet,
- hb) a kitermeléssel érintett területen (térészben) nyilvántartott ásványvagyongazdálkodásból visszahagyni tervezett ásványi nyersanyag mennyiségét (ásványvagyongazdálkodás-veszteség) és annak indokolását, valamint az ásványvagyongazdálkodás-veszteség optimalizálása érdekében tervezett intézkedéseket,
- hc) a kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségét érintő veszteséget (termelvény-veszteség) és annak indokolását;
- i) a bányaművelés környezetre gyakorolt hatásának ismertetését, a káros környezeti hatások megelőzéséhez és csökkentéséhez szükséges intézkedéseket, a hatások megfigyelésének módját, az ehhez szolgáló létesítmények, mérési helyek kialakításának, üzemeltetésének rendjét, valamint a hulladékgazdálkodási tervet;
- j) a tervezett tevékenységgel összefüggésben várható kötelezettségekről és ezek számított költségeiről szóló kimutatást, a kötelezettségek teljesítésének pénzügyi fedezetére a bányavállalkozó által ajánlott biztosítéknyújtás módját és mértékét;
- k) a szénhidrogén feltárással, kitermeléssel és földgáztárolással kapcsolatban
- ka) a telepenként kitermelni tervezett olaj, gáz, kondenzátum és víz, illetve a besajtolandó szénhidrogén és szén-dioxid gáz mennyiségét,
- kb) a művelés tervezett módjának, ütemezésének (pl. idényjellegű szüneteltetés), technológiáinak ismertetését, a művelési tervekkel való utalást,

kc) a kitermelés fenntartásához és az új területek (telepek) bekapcsolásához szükséges lemélyítendő kutak számát és tervezett helyét, a mező gyűjtési rendszerét, valamint az új külszíni létesítmények felsorolását, azok fontosabb műszaki jellemzőit,

kd) a tárgyidőszakban tervezett próbatermeltetéseket;

l) az esetleges régészeti feltárás ütemezését, módszerét, a feltárást követően bolygatatlanul maradó régészeti lelőhelyrészlet megőrzésére tett intézkedéseket.

(4) A műszaki üzemi terv feltárássra és kitermelésre vonatkozó része nem hagyható jóvá annak, aki a bányajáradék bevallására és fizetésére előírt kötelezettségét [Bt. 20. § (2) bekezdés] bármely, általa művelt kitermelőhely vonatkozásában nem teljesítette, illetve akinek bányászati bírság [Bt. 41. § (1) és (2) bekezdés] vagy felügyeleti díj tartozása [Bt. 43. § (9) bekezdés] van.

(5) A Bt. 29. §-a szerinti bányászati tevékenység esetén a bányavállalkozók az egymás tevékenységét közvetlenül érintő körben egyesített műszaki üzemi tervet kötelesek készíteni.

(6) Ha a kitermelés szüneteltetését, illetve a bánya bezárását (megszüntetését), a szénhidrogénmező felhagyását a 14. § (3) bekezdése szerinti időszakra tervezik, a műszaki üzemi tervnek tartalmaznia kell a 17. §, illetve a 26. § szerinti tervrészletet is.

(7) A tervtérkép tartalmi követelményeit a miniszter bányabiztonsági szabályzatban állapítja meg.

(8) A bányakapitányság a feltárássra és a kitermelésre készített műszaki üzemi terv jóváhagyása felől az érintett szakhatóságok előírásainak figyelembevételével határozatban dönt. A határozatot kézbesítés útján közölni kell a bányavállalkozóval, az ügyben eljáró szakhatósággal, valamint a műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati tevékenységekkel vagy létesítményekkel érinteni tervezett ingatlanok tulajdonosaival.

Vhr. 14. § (1) A műszaki üzemi terv intézkedéseit indokolni kell, és meg kell adni végrehajtásuk ütemezését. Ha a jóváhagyásra kért műszaki üzemi terv ingatlan igénybevételi terve eltér a 11/A. § (2) bekezdésének c) pont szerinti ütemtervtől, úgy az érintett ingatlantulajdonosokat erről az eljárás megindításáról szóló értesítésben tájékoztatni kell. Az ingatlan igénybevételi ütemterv módosításáról a bányakapitányság a műszaki üzemi tervet vagy annak módosítását jóváhagyó határozatában dönt.

(2) Ha a műszaki üzemi terv védőpillér-lefejtést irányoz elő, a bányakapitányság az érintett szakhatóságokat és egyéb érdekelteket köteles az eljárásba bevonni.

(3) Kitermelésre vonatkozó műszaki üzemi terv - amennyiben a környezetvédelmi engedély érvényességi ideje ennél nem rövidebb - mélyművelés, illetve kőolaj- és földgázbányászat esetében legfeljebb 5 év, míg külfejtések esetében legfeljebb 15 év időtartamra hagyható jóvá. A műszaki üzemi tervet a bányavállalkozónak évente felül kell vizsgálnia, és megváltozott viszonyok esetén köteles a műszaki üzemi terv módosítását kezdeményezni. Ha a bányavállalkozó a jóváhagyott tervben kitermelésre meghatározott területet a tervidőszakban nem vette igénybe, a jóváhagyó határozat teljesítési határideje legfeljebb egy alkalommal, az eredetileg engedélyezett teljesítési idő felével meghosszabbítható.

(4) A műszaki üzemi tervet, illetve a módosítására irányuló kérelmet a tervezett tevékenység megkezdését megelőzően legalább 60 nappal kell jóváhagyásra a bányakapitánysághoz benyújtani.

Vhr. 15. § (1) A jóváhagyott műszaki üzemi terv módosítására - a (2) bekezdés kivételével - kizárólag a bányakapitányságnak az érdekelt szakhatóságok állásfoglalásán alapuló jóváhagyásával kerülhet sor.

(2) Nem kell a műszaki üzemi terv módosítási eljárásba az érintett szakhatóságokat bevonni, ha a módosítás a műszaki üzemi terv teljesítési határidejének 14. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbítására irányul. A műszaki üzemi terv módosításának jóváhagyásáról szóló döntést közölni kell a műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárásban részt vevő szakhatóságokkal.

Üzemeltetési szabályok

28. § (1) A bányavállalkozó köteles e törvény és az ennek alapján kiadott műszaki-, technológiai biztonsági rendelkezések előírásait megtartani, végrehajtásukról gondoskodni.

(2) A bányauzemben felelős műszaki vezetőt és helyettesét kell kijelölni. A felelős műszaki vezető felel a 27. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések, a műszaki előírások és

bányabiztonsági szabályok bányauzemben történő végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért. Felelőssége nem zárja ki a bányavállalkozót vagy más személyeket beosztásuk, illetőleg munkakörük alapján terhelő felelősségét.

(3) A kijelölt felelős műszaki vezetőt és helyettesét a bányafelügyelethez be kell jelenteni. A felelős műszaki vezető és helyettes képzési követelményeit a miniszter határozza meg.

Vhr. 16. § (1) A bányavállalkozó és a gázipari tevékenységet végző köteles gondoskodni arról, hogy a tevékenység során alkalmazott gépek, berendezések, anyagok és létesítmények szerelésére, üzemeltetésére, az anyagmozgatásra, az üzemi rakodásra és szállításra üzemi utasítások (kezelési, technológiai, karbantartási, egészségvédelmi stb.) rendelkezésre álljanak.

(2) Azt a munkát, amely üzemi utasítás alapján végezhető csak akkor szabad megkezdeni, ha annak rendelkezéseiről az érintett dolgozókat kioktatták, és erről a munkát elrendelő személy a munka megkezdése előtt meggyőződött.

(3) Ha a bányauzem kiterjedése, a munkahelyek egymástól való távolsága, továbbá a veszélyforrások mértéke indokolja, több felelős műszaki vezető helyetteset kell kijelölni. Több felelős műszaki vezető helyettes kijelölése esetén a bányavállalkozó - bejelentési kötelezettséggel - jogosult általános helyetteset kijelölni a felelős műszaki vezető távolléte vagy akadályoztatása idejére. A kijelölést a bányakapitányság hivatalból is elrendelheti.

(4) A felelős műszaki vezető (helyettes) felelősségi körébe tartozó ügyekben felettesei csak vele egyetértésben adhatnak utasítást, kivéve, ha közvetlen életveszély vagy egyéb súlyos károsodás veszélye indokolja az azonnali intézkedést.

(5) A bányakapitányság a felelős műszaki vezető (helyettes) kijelölésének visszavonását kezdeményezheti, ha a felelős műszaki vezető (helyettes) figyelmeztetés ellenére ismételtan megszegi a jogszabályokban, szabványokban meghatározott műszaki követelményeket, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munka-egészségügyi, a környezetvédelmi vagy az ásványvagyon-gazdálkodási szabályokat.

(6) Élő vizek medrében elhelyezett bányászati létesítmények időszakos ellenőrzéséről és a létesítés engedélyezésekor meghatározott biztonsági feltételek megtartásáról a bányavállalkozó köteles gondoskodni.

Együttes kitermelés

29. § (1) Ha összefüggő ásványi nyersanyag lelőhely művelésére egyidejűleg több bányavállalkozó jogosult, tevékenységük gyakorlását kötelesek összehangolni és ennek keretében biztosítani az együttes, szakszerű és ésszerű kitermelés feltételeit. Megegyezés hiányában a kitermelés sorrendjét és feltételeit a bányafelügyelet állapítja meg.

(2) Szénhidrogént együttesen kitermelőknek maguk közül ki kell jelölniük képviselőjüket, aki a bányavállalkozót megillető jogokkal és kötelezettségekkel bír.

(3) Ha egymást fedő, vagy egymással közvetlenül vagy védőpillérek által érintkező ásványi nyersanyaglelőhely kitermelésére több bányavállalkozó jogosult, a bányavállalkozóknak meg kell állapodni a területek egyesítésében és kitermelési feltételekben. A megállapodás érvényességéhez a bányafelügyelet jóváhagyása szükséges. A bányafelügyelet a jóváhagyás során a szerződési kötelezettségek teljesítése, az ásványvagyon gazdálkodás, a biztonság és a tulajdon védelme érdekében feltételeket állapíthat meg.

A kitermelés szüneteltetése

30. § (1) A kitermelést 6 hónapot meghaladóan szüneteltetni kizárólag a bányafelügyelet engedélyével, a jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján lehet.

(2)

(3) A szüneteltetés időtartamára a miniszter a koncessziós szerződésben, más bányavállalkozó esetében a bányafelügyelet a szüneteltetésre készült műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozatban a kieső bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget állapíthat meg. A díjfizetés mértékének meghatározásánál a jóváhagyott műszaki üzemi tervet vagy az alapjául szolgáló művelési tervet kell figyelembe venni. A bányajáradék pótlására díj nem állapítható meg, ha a kitermelés szüneteltetését elemi csapás vagy bányaveszély tette szükségessé.

(4) A kitermelés 3 évnél hosszabb ideig tartó szüneteltetése esetében a bányafelügyelet hivatalból intézkedhet a bánya bezárásáról, a tájrendezés elvégzéséről, az ásványi nyersanyagok kitermeléséből származó hulladék kezeléséről és a bányavállalkozó bányászati jogának törléséről.

(5) Ha a szüneteltetésnek gazdaságossági oka van és a bányavállalkozó a kiesett bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget vállal és a kirótt díjat megfizeti, nem kezdeményezhető a bányavállalkozó bányászati jogának megszüntetése, illetve nem rendelhető el a bányabezárás.

Vhr. 17. § (1) Szüneteltetésre vonatkozó műszaki üzemi terv legfeljebb 3 évi időtartamra hagyható jóvá. A szüneteltetési műszaki üzemi tervet a hatályos műszaki üzemi terv engedélyezett időtartamán belül, a tervezett szüneteltetés megkezdését megelőzően legalább 60 nappal kell az illetékes bányakapitányságra benyújtani.

(2) A szüneteltetésre kidolgozott műszaki üzemi tervnek tartalmaznia kell

- a) a szüneteltetés okának megjelölését és tervezett időtartamát;
- b) a szüneteltetés megkezdéséig és a szüneteltetés időtartama alatt elvégzendő munkákat, a munkák ütemezését és feltételeinek teljesítését;
- c) a szüneteltetés környezetre gyakorolt hatásának vizsgálatát és figyelésének módját, valamint a külszín, a vizek, az ásványvagyon, a természeti értékek megóvására szolgáló műszaki-biztonsági intézkedéseket;
- d) a szüneteltetés időtartama alatt is nyitvamaradó bányatárségek megnevezését, a nyitvatartás célját, rendeltetését és az üzemelő berendezéseket (pl. aknák, föld alatti bányatárségek, valamint szállítás, szellőztetés, vízemelés, energiaellátás);
- e) a szüneteltetés időtartama alatt szükséges ellenőrzési rendet;
- f) a szüneteltetés miatt felhagyott (lezárt) bányatárségeket, az azokban visszamaradt berendezéseket, anyagokat;
- g) a szüneteltetés időszakában felhagyásra tervezett egyes bányatárségek felhagyási módját;
- h) a művelés újbóli megindításának feltételeit;
- i) a külön jogszabály szerinti térképeket.

(3) A szüneteltetés után a művelés újraindítása csak az erre kidolgozott és jóváhagyott műszaki üzemi terv alapján kezdhető meg.

(4) A kitermelésnek a Bt. 30. § (5) bekezdése alapján, kérelemre történő szüneteltetése esetén a kiesett bányajáradék pótlására a bányavállalkozó által fizetendő éves díj mértéke, legfeljebb a szünetelést megelőző kitermelési műszaki üzemi tervben az utolsó évre jóváhagyott kitermelési mennyiség értéke után a Bt. 20. §-a szabályai szerint meghatározott bányajáradék mérték 30%-a lehet.

(5) A kőolaj- és földgázbányászatban az ipari készlet elsődleges és másodlagos eljárásokkal történő művelését követően a növelt hatékonyságú művelési eljárás vagy mezőfelszámolás megkezdéséig, de legfeljebb 3 évig a szüneteltetés miatt a bányajáradék pótlására díjfizetés nem állapítható meg.

Létesítési előírások

31. § (1) A bányafelügyelet engedélye szükséges e törvény vagy külön jogszabály által meghatározott bányászati létesítmények építéséhez és üzembe helyezéséhez, valamint egyes gépek és berendezések bányabeli használatához.

(2) Ha jogszabály egyes bányászati vagy ahhoz kapcsolódó létesítmények üzemben tartását más hatóság engedélyéhez köti, az engedélyezési eljárásba a bányafelügyeletet be kell vonni.

(3) A bányafelügyeletet az engedélyezési hatáskörébe tartozó bányászati létesítmények építését és üzemben tartását ellenőrzi.

Vhr. 18. § (1) A bányászati létesítmények, gépek és berendezések építését, üzemben tartását a bányafelügyelet ellenőrzi.

(2) A bányafelügyelet engedélyezési körébe tartozó létesítmények (gépek, berendezések) típuserv szerinti építését, használatát, üzemben tartását az MBFH engedélyezi.

(3) Az engedélyköteles létesítmény több bányavállalkozó által történő közös használatához az engedélyező hatóság hozzájárulása szükséges.

(4) A bányafelügyelet által engedélyezett létesítmény felhagyását, lebontását - ha ahhoz hatósági engedélyre nincs szükség - a munkálatok megkezdése előtt legalább 15 nappal be kell jelenteni a bányakapitányságnak. A robbantóanyag-raktár felhagyását be kell jelenteni a területileg illetékes rendőr-főkapitányságnak is. Ha a bányakapitányság az említett időtartam alatt intézkedést nem tesz, a felhagyás, lebontás végrehajtható.

Biztonsági övezet és védőpillér

32. § (1) A bányászati létesítmény, a kőolaj, kőolajtermék, földgáz, egyéb gáz- és gáztermék-szállítóvezeték, valamint a földgáz, egyéb gáz- és gáztermék-elosztóvezeték, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét és a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat jogszabály állapítja meg. A biztonsági övezettel érintett ingatlanon a jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt korlátozások és tilalmak érvényesítésére szolgálat, vezetékjog, használati jog alapítható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott létesítménnyel összefüggésben folytatott tevékenység hatásától a lakótelepülést, a felszíni vagy föld alatti egyéb létesítményt, a vízkészletet, a folyó-, illetőleg állóvizet, műemléki ingatlant, régészeti, védett természeti területet szükség esetén védőpillér (határpillér, védőidom) kijelölésével kell megóvni. A védőpillért a tevékenység folytatása során veszélyeztetni nem lehet. A bányafelügyelet az érdekeltek meghallgatásával a védőpillér lefejtését vagy meggyengítését engedélyezheti, ha annak rendeltetése megszűnt, vagy ha a biztonsági és védelmi követelmények más módon is kielégíthetők.

(3) A biztonsági övezeten belül tilos, illetve korlátozás alá esik olyan épületet vagy létesítményt - e törvény hatálya alá tartozó kivétellel - elhelyezni, olyan növényzetet (fát) ültetni, illetve olyan tevékenységet folytatni, amely a vezeték biztonságát, az életet, a testi épséget vagy a vagyónbiztonságot veszélyezteti. A tilalmakat és a korlátozások részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

(4) A vezeték nyomvonalát úgy kell kijelölni és megtervezni, hogy az lehetőleg közterületen haladjon és a lehető legkisebb mértékben érintsen termőföldet vagy egyéb nem köztulajdonban lévő ingatlant. A vezetékét úgy kell tervezni, kivitelezni és üzemeltetni, hogy annak hatása az érintett terület lakosságának egészségét ne veszélyeztesse, a természeti környezetet és tájképi értékét és általában a környezet elemeit a lehető legkisebb mértékben változtassa meg.

(5) Közútra, közterületre, vasúti pályára, folyóvizek, csatornák területére bányászati célú szolgalmat alapítani nem lehet. Az említett területeket érintő biztonsági övezet megállapítása esetén az érdekelt szervek a műszaki-biztonsági szabályoknak, illetve szabványoknak megfelelő megállapodást kötnek.

Vhr. 19. § (1) A védőpillért a bányavállalkozó kérelmére, illetőleg a védelem tárgya szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóság kezdeményezése alapján, az érdekelt meghallgatásával és a közreműködő szakhatóságok állásfoglalása alapján a bányakapitányság jelöli ki.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a bányászati műveletek (mélyművelés, külfejtés) hatásaival szemben védelmet igénylő létesítmény, vízkészlet, folyó- vagy állóvíz, természeti érték (a továbbiakban együtt: védett létesítmény) leírását és ezek földrajzi fekvését;
- b) a javasolt védőpillér méretezését és az abban leköttött ásványi nyersanyagvagyon mennyiségi és minőségi adatait;
- c) az érintett ingatlanok tulajdonosainak (kezelőinek) nevét és címét;
- d) a védőpillér határvonalát és főbb metszeteit, valamint a védett létesítményeket feltüntető bányatelek térképet.

(3) A kérelemhez mellékelni kell a védőpillérrel érintett ingatlanok tulajdoni lapjainak 3 hónapnál nem régebbi hiteles másolatát.

(4) A bányakapitányság védőpillér kijelölésére kötelezi a bányavállalkozót, ha megállapítja, hogy az alkalmazott bányaműveletek védett létesítményt veszélyeztetnek.

(5) A védőpillért és a biztonsági övezetet fel kell tüntetni a bányatérképeken. A bányavállalkozó az illetékes építési hatóságtól kérheti, hogy a biztonsági övezetben építési tilalmat vagy korlátozást rendeljen el.

(6) A védőpillér méretezésének szabályait bányabiztonsági szabályzat állapítja meg.

(7) A védőpillér meggyengítése, lefejtése iránti kérelemben - a (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően - ismertetni kell a védőpillérben tervezett bányászati műveletek részletes műszaki leírását, különös tekintettel a biztosítás és a fejtési üreg felhagyásának (pl. tömedékelés, omlasztás) tervezett módjára.

(8) A bányakapitányság a védőpillérek kijelölésével, módosításával, részleges vagy teljes lefejtésével vagy törlésével kapcsolatban kiadott jogerős határozatait és a vonatkozó térképeket köteles megküldeni az érintett szakhatóságoknak és az illetékes építési hatóságnak.

(9) A Bt. 1. § (1) bekezdés *i*) pontja szerinti létesítmények, berendezések elhelyezése során figyelembe kell venni helyhez kötöttségük tényét, környezetüket, valamint biztonságos üzemeltethetőségüket.

(10) A Bt. 42. §-ában szabályozott intézkedések keretében a bányászati célból mélyített fűrőlyukak megszüntetése esetén a biztonsági övezet fenntartásáról, tartalmáról is rendelkezni kell.

Vhr. 19/A. § (1) A kőolaj- és földgázbányászati létesítmények, a kőolaj-, kőolajtermék-, földgáz-, egyéb gáz- és gáztermék-szállítóvezeték (a továbbiakban: szállítóvezeték), valamint a földgáz-, egyéb gáz- és gáztermék-elosztó-vezeték (a továbbiakban: elosztóvezeték), továbbá környezete védelmére, zavartalan üzemeltetése (ellenőrzése, karbantartása, javítása és az üzemzavar-elhárítás) biztosítására Biztonsági Szabályzat szerinti méretű biztonsági övezetet kell megállapítani.

(2) A biztonsági övezeten belül a (7) és (8) bekezdésben foglaltak kivételével tilos:

- a) az építési tevékenység, továbbá bármilyen építmény elhelyezése;
- b) a tűzrakás, illetve anyagok égetése;
- c) a külszíni szilárdásvány-bányászati tevékenység;
- d) a kőolaj- és földgázbányászati létesítmények, a szállító- és elosztóvezeték állagát veszélyeztető maró- és tűzveszélyes anyagok kiöntése, kiszórása;
- e) a robbantási tevékenység;
- f) anyagok elhelyezése, tárolása;

- g) az árasztásos öntözés, továbbá rizstelep, halastó, víztározó, zagyter létesítése;
- h) a kőolaj- és földgázbányászati létesítmények, az elosztóvezeték, a szállítóvezeték részét képező állomások, fáklyák, biztonsági övezetnek teljes terjedelmében, illetve a szállítóvezeték tengelyétől mért 5-5 m távolságon belül
- ha) fák, illetve a létesítmények, vezetékek épségét veszélyeztető egyéb növények (bokrok, cserjék, szőlő stb.) ültetése,
- hb) szőlő és egyéb kordonok elhelyezése,
- hc) a 0,5 m-nél nagyobb mélységű talajművelés,
- hd) egyéb földmunka végzése a kézimunkával végzett régészeti feltárás kivételével,
- he) a tereprendezés;
- i) szállítóvezeték esetében járművek állandó vagy ideiglenes tárolása;
- j) a bányászati létesítmény, a gázelosztó- és szállítóvezeték jelzéseinek, felszíni műtárgyainak eltakarása, megrongálása, eltávolítása.

(3) A biztonsági övezetre előírt tilalmak és korlátozások megtartását az üzemeltető (vagy annak megbízottja) köteles rendszeresen ellenőrizni, és azok megsértése esetén köteles a jogszabályban előírt állapot visszaállítására intézkedni. A megtett intézkedésekről és azok eredményéről (a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából haladéktalanul) köteles értesíteni az illetékes bányakapitányságot.

(4) Ha a biztonsági övezet terjedelme, vagy az ezzel kapcsolatos korlátozások és tilalmak megállapítása alapjául szolgáló műszaki-biztonsági feltételek megváltoznak, vagy azok jelentős változását tervezik, az engedélyes köteles ezt a bányafelügyeletnek bejelenteni, és a biztonsági követelménnyel kapcsolatos korlátozások módosítását kérni.

(5) A biztonsági övezettel érintett ingatlanokon előírt korlátozások és tilalmak érvényesítésére alapított vezetékjog, használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről a létesítmény üzembe helyezése előtt gondoskodni kell.

(6) Azokban az esetekben, amikor szolgálmi jog, vezetékjog, használati jog az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezhető be, az üzemeltető a biztonsági övezetről, az előírt korlátozásokról és tilalmakról, valamint ezek megváltozásáról köteles az érintett ingatlantulajdonost (vagyonkezelőt, használót) az üzembe helyezés előtt, és a változást követően 30 napon belül írásban tájékoztatni.

(7) A biztonsági övezeten belül az üzemeltetéshez, karbantartáshoz és javításhoz szükséges létesítmények, anyagok ideiglenesen elhelyezhetők, tevékenységek folytathatók.

(8) Kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték egymást és más nyomvonalas létesítmény e létesítményeket keresztezheti vagy megközelítheti abban az esetben, ha a keresztező, megközelítő létesítmény beruházója, építetője vagy megbízásából a tervezője gondoskodik:

- a) a szükséges engedélyezési és kivitelezési, illetve üzemeltetési (technológiai) tervek elkészítéséről és egyeztetéséről,
- b) a meglévő létesítményen esetleg szükséges átalakítások terveinek elkészítéséről, kivitelezéséről és költségeinek viseléséről,
- c) a keresztezett, megközelített létesítményt üzemeltető egyetértésének megszerzéséről. Az egyetértés iránti kérelemhez mellékelni kell az engedélyezési vagy kivitelezési és üzemeltetési (technológiai) terveket 3 példányban.

(9) A (8) bekezdés alkalmazásában meglévőnek kell tekinteni a keresztező, megközelítő létesítmény tervezésének időszakában érvényes létesítési vagy használatbavételi engedéllyel, illetve érvényes területfelhasználási vagy építési engedéllyel rendelkező létesítményt.

(10) Kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték keresztezésekor, megközelítésekor azok üzemeltetője feltételekhez kötheti az egyetértésének megadását. Ha a feltételek megtartásához szakmai felügyelet szükséges, erről e létesítmények üzemeltetőjének gondoskodnia kell, e nélkül az építési és egyéb tevékenységet megkezdeni nem szabad.

(11) A megfelelő biztonsági övezet kialakítása érdekében felmerülő költségek a később engedélyezett létesítmény beruházóját, illetve építetőjét terhelik.

Bányatérkép

33. § (1) A bányavállalkozó köteles a bányaműveléssel és a bányászati létesítményekkel kapcsolatos, a bányabiztonsági szabályzatokban előírt térképeket (bányatérkép) elkészíteni és a változásokkal kiegészíteni.

(2) A bányaművelés befejeztével a bányatérkép egy példányát megőrzésre át kell adni a bányafelügyeletnek.

Vhr. 20. § (1) A bányatérképen a külszíni alakzatokat, műtárgyakat, a bányászati létesítményeket, a bányaműveleteket, valamint a határvonalakat (bányatelek, védőpillér, kutatási terület, belterület, ásványi nyersanyagtest elhelyezkedést) az erre vonatkozó külön szabályozás szerint szabványos térképi jelekkel kell ábrázolni és hitelesíteni.

(2) A bányatérkép hitelesítését hites bányamérő végezheti. A hites bányamérő felügyeli a bányamérést, a bányaműveletekkel, a bányakárokkal és a bányászati tevékenységet követő tájrendezéssel kapcsolatos, a bányavállalkozót terhelő mérési feladatok ellátását.

(3) A hites bányamérő szakmai feladatát önállóan, egyéni felelősséggel látja el, tevékenységét a bányakapitányság felügyeli.

(4) A bányatérképek egy példányát - a műszaki üzemi terv mellékleteként - át kell adni a bányakapitányságnak.

(5) A bányakapitányság - a térkép minősítésének megfelelő előírások megtartásával - köteles az érdekelték részére a bányatérképekbe történő betekintést lehetővé tenni.

(6) A bányatérkép méretére és tartalmára vonatkozó előírásokat, a hites bányamérő képesítésére és szakmai gyakorlatára vonatkozó követelményeket és feltételeit, továbbá a nyilvántartás rendjét külön jogszabály határozza meg.

A bányászati és a gázipari tevékenység biztonsága és üzemi felügyelete

34. § (1) A bányászati és a külön törvényben meghatározott gázipari tevékenységet a biztonsági előírások szerint kell végezni.

(2) A biztonsági szabályzatokat külön jogszabály teszi közzé.

(3) A bányavállalkozó, illetve a gázipari engedélyes köteles gondoskodni arról, hogy a személyek, a környezet és a vagyon védelmére kidolgozott üzemi szabályzatok a dolgozók rendelkezésére álljanak, továbbá a biztonsági előírások megtartásának ellenőrzéséről és a tevékenység felügyeletéről. Az ellenőrzés és a felügyelet rendjére vonatkozó üzemi előírásokat a bányafelügyeletnek meg kell küldeni.

(4) A bányavállalkozónak a bányafelügyelet által kijelölt üzemekben bányamentő, illetőleg kitérésvédelmi szolgálatról kell gondoskodni és üzemzavar elhárítási, illetőleg kitérésvédelmi tervet kell készíteni. A tervet a bányafelügyeletnek meg kell küldeni.

(5) A bányavállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a bányának a fő bányaveszélyek (vízveszély, gázkitörés-veszély, sújtólégveszély, szénporrobbanás-veszély, tűzveszély, porártalom-veszély és szilikózisveszély) szempontjából való minősítését elkészítsék.

(6) A bányafelügyelet a bányavállalkozót, valamint a gázipari engedélyest, mint munkáltatót, határozatban arra kötelezheti, hogy írásban adjon tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről.

Vhr. 21. § (1) A Bt. 34. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján a föld alatti bányákat valamennyi fő bányaveszély, a külfejtéseket és a bányák külszíni létesítményeit porártalomveszély és szilikózisveszély szempontjából kell minősíteni. A föld alatti bányák és a sugárveszélyesnek minősített föld alatti bányák külszíni létesítményeinek sugárveszély szempontjából történő minősítéséről külön jogszabály rendelkezik.

(2) Azonos veszély szempontjából a bánya egyes részei eltérően is minősíthetők.

(3) A bánya minősítését a bányakapitányság a bányatelek megállapításakor vagy a műszaki üzemi terv elbírálásakor hagyja jóvá.

(4) Ha a bányaművelés során olyan új körülményt észlelnek, vagy bővítést terveznek, amely a bánya minősítésére kihatással lehet, a bányavállalkozó köteles haladéktalanul gondoskodni a személyek védelméről és a bánya új minősítésének elkészítéséről.

(5) A bányavállalkozó a bányászati tevékenységek, a földgázellátásról szóló törvény alapján szállítási, tárolási, elosztási működési engedéllyel rendelkező szervezet (engedélyes) a Bt. hatálya alá tartozó gázipari tevékenységek elvégzésére más személlyel (vállalkozó) szerződést köthet, ha a vállalkozó a tevékenységre jogszabályban előírt szakmai képesítéssel, gyakorlattal, feltételekkel, vizsgával, engedéllyel rendelkezik, vagy e követelményeknek megfelelő személyeket foglalkoztat. A vállalkozó alvállalkozót a bányavállalkozó, illetve engedélyes hozzájárulásával vehet igénybe, amennyiben az alvállalkozó a tevékenység végzése tekintetében eleget tesz a vállalkozóra előírt feltételeknek. A vállalkozó (alvállalkozó) igénybevételét az igénybevétel megkezdését legalább 15 nappal megelőzően a bányakapitányságnak be kell jelenteni. A vállalkozó (alvállalkozó) közreműködése nem érinti a bányavállalkozónak, engedélyesnek a Bt. hatálya alá tartozó tevékenységért fennálló felelősségét. A bejelentés nem mentesíti a földgázellátásról szóló törvény alapján szállítási, tárolási, elosztási működési engedéllyel rendelkező szervezetet a vállalkozó igénybevételére vonatkozó, külön jogszabályban előírt engedély megszerzése alól.

(6) A bányüzemben munkát végezni, gépet, berendezést, műszert szerelni és alkalmazni, vegyi anyagot felhasználni a minősítésnek megfelelő szabályok alkalmazásával szabad. A minősítésre vonatkozó előírások megtartását a bányakapitányság ellenőrzi.

(7) Az (5) bekezdés szerinti bejelentésnek tartalmaznia kell

- a) a bányavállalkozó, illetve működési engedélyes megnevezését, székhelyét;
- b) a más vállalkozóval elvégeztetni tervezett tevékenység megnevezését (leírását);
- c) a tevékenység helyét;
- d) az igénybe venni tervezett vállalkozó megnevezését, székhelyét;
- e) a vállalkozó e bekezdés szerinti alkalmasságának igazolását.

(8) A bányakapitányság az (5) bekezdés szerinti bejelentést követő 8 napon belül az igénybevétellel szemben kifogást emelhet.

Súlyos balesetek és súlyos üzemzavarok

35. § (1) A súlyos balesetet és súlyos üzemzavart a bányavállalkozó köteles azonnal a bányafelügyeletnek, amennyiben vízbetörés vagy hulladékkezelés során következik be, a környezetvédelmi, továbbá vízügyi hatóságnak is bejelenteni. A bejelentés és vizsgálat rendjét a bányabiztonsági szabályzatban kell meghatározni. A súlyos üzemzavar körét a miniszter rendeletben állapítja meg.

(2) A súlyos balesetet és a súlyos üzemzavart a bányafelügyelet köteles megvizsgálni. Ennek során megállapítja a baleset, illetőleg az üzemzavar okát, és megteszi a hasonló esetek megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.

Tájrendezés

36. § (1) A bányavállalkozó köteles azt a külszíni területet, amelynek használhatósága a bányászati tevékenység következtében megszűnt vagy lényegesen korlátozódott, a műszaki üzemi tervnek megfelelően, fokozatosan helyreállítani, és ezzel a területet újrahasznosításra alkalmas állapotba hozni vagy a természeti környezetbe illően kialakítani (tájrendezés).

(2) A bányafelügyelet a tájrendezéshez szükséges feladatokról a bányavállalkozó által készített feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárásában az érdekeltek meghallgatásával dönt.

(3) A tájrendezést követően a tulajdonos az érintett ingatlanokkal szabadon rendelkezik.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt keletkezett, használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásokkal kapcsolatos tájrendezési feladatok elvégzésére az köteles, aki 2004. december 31-én e bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa, vagy aki e határidő után a mélyfúrás tulajdonjogát megszerezte.

(5) A tulajdonos köteles a (4) bekezdés szerinti feladatok elvégzésére vonatkozó - a tájrendezés végrehajtásának ütemezését is magában foglaló - tájrendezési tervet készíteni, és a bányafelügyelethez jóváhagyásra benyújtani.

(6) Nem kell elvégezni azoknak a bányászati célú mélyfúrásoknak a tájrendezését, amelyek hasznosításra kerülnek. A hasznosításra vonatkozó felülvizsgálat elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt.

Vhr. 22. § (1) A műszaki üzemi tervben [13. § (1) bekezdés] a tájrendezési feladatokat a tájrendezési előtervben foglaltakkal és a bányatelek megállapítása tárgyában hozott határozat előírásaival összhangban kell megtervezni. Ha a tájrendezési előtervben foglalt koncepció részben vagy egészben bármely körülmény megváltozása következtében már nem valósítható meg, a bányavállalkozó köteles a tájrendezési előterv módosítását kezdeményezni, amelyre a műszaki üzemi terv jóváhagyása keretében kerülhet sor.

(2) A műszaki üzemi terv tájrendezési fejezetének tartalmaznia kell a bányászati tevékenységgel és külszíni létesítményeivel érintett, továbbá a bányászati tevékenység miatt maradandóan megváltozó felszíni terület környezetkímélő újrahasznosításának tervezett célját, a megvalósításhoz szükséges feladatok ismertetését és tervidőszaki ütemezését.

(3)

(4) A kitermelés befejezésére, a bányabezárásra vonatkozó műszaki üzemi terv végrehajtását, a tájrendezés befejezését a bányavállalkozó 30 napon belül köteles a bányakapitányságnak bejelenteni. A bányabezárás és a tájrendezés végrehajtásáról és a bányászati tevékenység befejezéséről a bányakapitányság az érintett szakhatóságok bevonásával határoz. E határozat jogerőre emelkedését követően a bányatelek törléséről a bányakapitányság határozatot hoz, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelek esetében a jogerős határozattal megkeresi a területileg illetékes földhivatalt a bányatelek ingatlan-nyilvántartásból való törlése végett.

(5) A bányavállalkozó az ellene indult felszámolási vagy végelszámolási eljárást a bányakapitányság részére 8 napon belül írásban köteles bejelenteni. A felszámoló, végelszámoló köteles intézkedni a bányavállalkozót - a külön jogszabályban foglaltakon túlmenően - terhelő környezet- és természetvédelmi, tájrendezési és bányakárral kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről.

(6)

(7) A bányászati tevékenység során keletkezett, de annak befejezése után is fennmaradó bányatavakra és azok partjára - a külön jogszabályban foglaltak mellett - a vízügyi jogszabályok rendelkezései az irányadók.

(8) A tájrendezési feladatok keretében - a Bt. 36. § (2) bekezdésében meghatározott eljárásban - a vízügyi, a környezetvédelmi, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb szakhatóságok állásfoglalása alapján határozni kell a felszín alatti vízkészletet érintő bányatavak fennmaradásának és hasznosításának feltételeiről.

(9) A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások tájrendezésére vonatkozó műszaki üzemi tervre a 13. § (3) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(10) A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások (e mélyfúrások során kialakított kutak) további hasznosítására vonatkozó felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a kút tulajdonosának nevét, és tulajdonjogának igazolását;
- b) a kút geodéziai adatait (X, Y, külszíni Z koordinátái EOVS rendszerben), az érintett ingatlan hrsz.-át;
- c) a kút szerkezetére, állapotára vonatkozó műszaki leírást, azon belül
  - ca) a talpmélységet,
  - cb) a harántolt rétegek jellemző adatait,

- cc) a béléscső-rakatok adatait (saruállás, átmérők, falvastagságok) és a cementpalást adatait, a béléscső- és gyűrűsterek feltöltésére vonatkozó adatokat,
- cd) a cementdugók, mechanikus dugók elhelyezési mélységére, állapotára vonatkozó adatokat,
- ce) a kutat feltöltő folyadék adatait,
- cf) a kút- és lyukfej-szerelvény adatait,
- cg) a kúton mért nyomásadatokat,
- ch) a kútkörzet adatait;
- d) a fúrás mélyítésének eredeti célját;
- e) a hasznosításra vonatkozó javaslatot.

(11) A bányafelügyelet a felülvizsgálati kérelemben foglalt hasznosítási javaslat elfogadása esetén külön eljárásban dönt az érdekelt szakhatóságok bevonásával a hasznosítás jóváhagyásáról.

(12) A jóváhagyási kérelemhez mellékelni kell

- a) a kútmunkálatok kiviteli tervét,
- b) a kivitelezés megvalósulási ütemtervét,
- c) az alkalmazandó fúró- (lyukbefejező) berendezés típusát, paramétereit,
- d) a tervezett víz- és környezetvédelmi intézkedéseket.

Bányakárok

37. § (1) A bányavállalkozó a (2) bekezdésben meghatározott károkat (bányakár) a (3)-(5) bekezdésekben foglalt rendelkezések szerint köteles megtéríteni.

(2) **Bányakárnak minősülnek a bányászati tevékenységgel idegen ingatlanban, az épületben, az ingatlan más alkotórészében és tartozékában okozott, továbbá a vízelvonás folytán keletkezett károk, beleértve a károk megelőzésére, csökkentésére és elhárítására fordított kiadásokat is. A bányászati tevékenységgel okozott egyéb károk megtérítésére a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók.**

(3) **Nem jár kártalanítás az építményben keletkezett kárért, ha az építményt bányaművelésre fenntartott területen vagy bányatelek határain belül építési engedély nélkül vagy abban - a kárelhárítás érdekében - megszabott feltételek megsértésével emelték.**

(4) **A bányakártalanítást - eltérő megállapodás hiányában - pénzben kell megfizetni.**

(5) **Az esedékessé vált kártalanításban a bányavállalkozónak meg kell kísérelni az egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a bányavállalkozó, a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül, szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak kifizetni.**

(6) **A károsult az esedékessé vált, de az előírt határidőn belül nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a bányavállalkozó ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti.**

(7) **Szolgalmi jog vagy kisajátítás alapján [38. § (3) és (4) bekezdések] elhelyezett bányászati létesítmény által az ingatlan rendeltetésszerű használatában keletkezett hátrány nem bányakár. Az akadályoztatásért vagy egyéb hátrányért (pl. az ingatlan forgalmi értékében bekövetkezett csökkenésért) járó kártalanítást az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) részére a szolgalom alapításakor, illetőleg a kisajátítási eljárás során kell megállapítani.**

Felszíni ingatlantulajdon korlátozása

38. § (1) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) köteles tűrni, hogy a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult szervezet az ingatlanon, annak rendeltetésszerű használatát nem akadályozó módon megfigyeléseket, méréseket végezzen, jeleket helyezzen el, illetve az ingatlan felszíne alatt vagy felett vezetéket létesítsen. A bányavállalkozó, valamint a földtani kutatásra jogosult szervezet e tevékenységével okozott károkat a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint köteles megtéríteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységnek kell tekinteni a vezetékeknek és tartozékainak esetenkénti ellenőrzését, a fenntartásával és javításával kapcsolatos munkák elvégzését, valamint a szeizmikus robbantást és felvételezést is.

(3) Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmények, szállítóvezetékek, a kutatási műveletekhez szükséges berendezések elhelyezése céljára - megállapodás hiányában - a bányavállalkozó az ingatlan használatára az építés, kutatás végzéséhez, annak befejezéséig, szolgalmat alapítását igényelheti. Az okozott kárt a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmények és szállítóvezetékek üzemeltetése - beleértve az üzemelés megszüntetésével járó tevékenységet is - időtartamára a bányavállalkozó, az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében, szolgalmi jog alapítását igényelheti. A törvény hatálya alá tartozó létesítmények rendeltetésszerű üzemeltetéséhez szükséges eszközök, különösen energiaellátó, adatátviteli, katódvédelmi eszközök (a továbbiakban: bányauzemi kábel), technológiai célú csővezetékek és egyéb eszközök elhelyezése, üzemben tartása céljára a bányavállalkozó a biztonsági övezet mértékében, az ingatlantulajdonosnak fizetendő kártalanítás ellenében, szolgalmat alapítását igényelheti.

(4) A szolgalmat alapján a bányavállalkozó jogosult a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevitelére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(5) Az ingatlan igénybevétele során okozott kárt a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. A szolgalmat szerinti korlátozással megegyezően kell az ingatlanban keletkezett kárt megtéríteni. A szolgalmat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről a bányavállalkozónak az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell az egyezség létrehozását megkísérlnie. Megegyezés hiányában a szolgalmat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a bányavállalkozó kérelmére a közigazgatási hivatal állapítja meg. A szolgalmat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni, az eljárásban felmerülő költségeket a kérelmező köteles viselni. A közigazgatási hivatal határozata ellen államigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs. A kártalanítást sérelmező fél a szolgalmat alapítását elrendelő határozat megváltoztatását - annak kézhezvételét követő 30 napon belül - kérheti a bíróságtól. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog a Ptk. 108. § és 171. §-ában, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16. §-ának *f*) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása során azonos megítélés alá esik.

(6)

(7) A koncessziós szerződésben az állam által vállalt kisajátítással kapcsolatban felmerült kiadásokat (kártalanítás, eljárási költségek stb.) a bányavállalkozó köteles viselni. A kiadások összegét a bányavállalkozó köteles a kisajátítási eljárásban az állam képviselőjében eljáró szervezetnek megelőlegezni. Egyéb esetben a bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó köteles megfizetni. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati

jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

(8)

38/A. § (1) A gázellátásról szóló külön törvény szerinti elosztói engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa és a vezetékes propán-, butángáz-szolgáltató (a továbbiakban együtt: engedélyes) idegen ingatlan használatára

- a) előmunkálati jogot,
- b) vezetékjogot,
- c) használati jogot, illetve
- d) kisajátítást

kérhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogok gyakorlása során

- a) a jelek elhelyezésével, a mérésekkel, a vizsgálatokkal,
- b) a létesítmények elhelyezésével, illetőleg azok megközelítésével, az azokon való munkavégzéssel,
- c) az ingatlan használatának akadályozásával (korlátozásával), valamint piaci értékének csökkenésével

okozott kárt az engedélyes az ingatlan tulajdonosának, használójának (a továbbiakban együtt: tulajdonos) köteles megtéríteni.

(3) Helyi jelentőségű védett természeti területen az (1) bekezdésben foglalt jogok engedélyezéséhez az annak fekvése szerinti települési önkormányzat jegyzőjének - a fővárosban a főjegyző - előzetes hozzájárulása szükséges. Az (1) bekezdésben felsorolt jogok egyéb kivett helyen is kizárólag a kivett hely jogosítottja előzetes hozzájárulásával gyakorolhatók.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogok megszűnése esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles az ingatlan eredeti állapotát helyreállítani.

(5) Az előmunkálati jogot és a vezetékjogot, továbbá - megállapodás hiányában - a használati jogot a bányafelügyelet engedélyezi, a kisajátítási eljárást a külön jogszabályban meghatározott szervezet folytatja le.

(6) A felszíni ingatlan korlátozására vonatkozó jogok tartalmával, engedélyezésével, megszűnésével és a kártalanítással kapcsolatos részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

Vhr. 23. § (1) A bányavállalkozó, illetőleg a földtani kutatásra jogosult szervezet köteles az ingatlan tulajdonosát (kezelőjét, használóját) legalább nyolc nappal a Bt. 38. §-ának (1)-(2) bekezdéseiben említett tevékenység megkezdése előtt előzetesen értesíteni. Az értesítési kötelezettség nem áll fenn, ha a bányavállalkozó, illetőleg a földtani kutatásra jogosult szervezet az ingatlan használatára jogosult.

(2) A Bt. 38. §-ának rendelkezéseit alkalmazni kell a bányászati célt szolgáló függőpályákhoz és vezetékekhez tartozó átalakító- és kapcsolóberendezésekre is.

(3) Ha a biztonsági övezetben a Bt. hatálya alá tartozó létesítményekért több vállalkozó felel, és közöttük a biztonsági övezet, illetőleg a szolgalmi jog nincs megosztva, a vállalkozók egyetemlegesen jogosultak a létesítmények védelmére, és kötelesek az okozott kár megtérítésére. Az egyetemlegesség a szolgalmi jog tartalmát, a korlátozás mértékét nem érinti. A vállalkozók egymással szembeni felelősségére a Ptk. 346. §-át kell alkalmazni.

(4) A 2004. január 1. után megépült, a törvény hatálya alá tartozó létesítményekre a (3) bekezdésben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha

- a) azokat szabályszerűen létesítették és
- b) tartozékból váltak földloggá.

(5) Ha az ingatlan tulajdonosa a szabályszerűen megküldött vételi, bérleti vagy szolgalmi jog alapítási ajánlatra 15 napon belül nem nyilatkozik, a bányavállalkozó kezdeményezheti a kisajátítási, illetve szolgalmi jogi eljárás megindítását. Ha az ingatlan tulajdonosa az ingatlan-nyilvántartási vagy más nyilvántartott lakcímén nem lelhető fel, lakcíme nem kutatható fel, a bányavállalkozó eseti gondnok kirendelését kérheti.

(6) A bányafelügyelet a bányavállalkozót a biztonsági övezet terjedelmében szolgalmat alapítására kötelezheti. A bányavállalkozó a biztonsági övezet fennállásának időtartama alatt jogosult a szolgalmat alapítására.

(7) A Bt. 32. § (5) bekezdésében meghatározott szolgalmat alapítási tilalmat

- a) közút esetében az 1988. évi I. törvény 32. § (1) bekezdése szerinti közúthálózat részét képező közutak, valamint műtárgyaik és tartozékaik,
- b) vasút esetében az 1993. évi XCV. törvény 2. § (3) bekezdése szerinti [az 1993. évi XCV. törvény 15. § a)-d) pontjaiban meghatározott] közforgalmú vasút vasúti pályája és tartozékai,
- c) csatorna esetében az 1995. évi LVII. törvény 1. számú melléklet 3. pontja szerinti csatorna,
- d) folyóvizek esetében az 1995. évi LVII. törvény 23. § (1) bekezdése, illetőleg 1. számú melléklet 21. pontja szerinti vízfolyás medre, védműve

területére kell alkalmazni. Ha a meder, a védmű és a közte levő, biztonsági övezettel érintett terület tulajdonosa azonos, a korlátozást a közrefogott területre is alkalmazni kell.

Vhr. 23/A. § (1) A Bt. hatálya alá tartozó létesítmények üzemeltetésére alapított szolgalmi jog esetén az ingatlan rendeltetészerű használatának akadályozása miatt járó kártalanítás megállapításánál - amennyiben az akadályoztatás nem korábban keletkezett - a szolgalmi jog alapításának időpontja az irányadó.

(2) A forgalmi érték megállapításánál az ingatlanforgalmi adatokat kell figyelembe venni. Ingatlanforgalom hiányában az ingatlan értékét a használati jellemzők (különösen valós használat, hozam, állami megvásárlási érték) alapján kell meghatározni.

(3) A kártalanítás mértékét az (1) bekezdés szerinti időpontban, igazolt használat korlátozása miatt beálló tényleges kár alapján kell meghatározni.

(4) A szolgalmi jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelmet a bányavállalkozónak kell benyújtania az illetékes földhivatalhoz. Az akadályoztatással járó ingatlanhasználat megszűnése után a bányavállalkozó köteles a szolgalmi jogot az ingatlan-nyilvántartásból törölni.

(5) A megállapodáson, illetőleg a hatósági határozaton alapuló bányaszolgalmi jog gyakorlásának nem akadályozója az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hiánya.

(6) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) az ingatlanon elhelyezett bányászati létesítményeket és mérési jeleket kímélni köteles.

(7) A Bt. 38. §-ának (4) bekezdése alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon.

(8) Az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. § (5) bekezdés szerint megillető használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését a földhivatalnál a Kincstári Vagyoni Igazgatóság kezdeményezi.

(9) A kiadások összegének megelőlegezése akkor is a bányavállalkozó kötelessége, ha az ingatlan kisajátítását az ingatlan tulajdonosa azért kéri, mert az ingatlanán elhelyezett bányászati létesítmény az ingatlan rendeltetészerű használatát megszüntette, vagy súlyosan akadályozza.

Vhr. 23/B. § (1) A Bt. 38/A-38/F. §-aiban meghatározott jogok gyakorlása során az ingatlan értékcsökkenése, az abban keletkező kár vagy a kisajátított ingatlanért fizetendő kártalanítás összegében a Bt. 38/A. §-ának (1) bekezdése szerinti engedélyes (a továbbiakban: engedélyes) és az idegen ingatlan tulajdonosa, használója (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) állapodik meg. Megállapodás hiányában az engedélyes az engedélyben foglalt munkálatokat csak akkor kezdheti meg, ha a költségére készített szakvéleményben foglalt kár kártalanítási összegét az ingatlantulajdonos részére átadta, illetőleg annak javára

a bíróságon kezelt letétekről szóló külön jogszabály rendelkezéseinek megfelelően bírósági letétbe helyezi, és arról az ingatlan tulajdonosát tájékoztatja.

(2) Ha a Bt. 38/A. §-ának (1) bekezdése szerinti jogok alapján végzett munkával, vagy a Bt. 38. §-ának (4) bekezdése szerinti helyreállítási kötelezettség nem, vagy nem megfelelő végzésével összefüggő kárt és kártalanítási összeget az engedélyes az ingatlan tulajdonosának nem fizeti meg, vagy az általa felajánlott és az ingatlantulajdonos által át nem vett, illetőleg bírósági letétbe helyezett összeg a kárt nem fedezi, a károsult a további igényét bírósági eljárás során érvényesítheti.

(3) Kisajátítás esetén, amennyiben az ingatlan tulajdonosa a kártalanítás összegével nem ért egyet, további igényeit a kisajátításról szóló jogszabályok szerint érvényesítheti.

Vhr. 23/C. § (1) Az előmunkálati jog iránti kérelemhez csatolandó műszaki leírásokat, helyszíni rajzokat, ütemtervet a 2. számú melléklet szerinti tartalommal, méreteken és példányban kell az engedélyesnek elkészítenie.

(2) Az előmunkálati jog alapján az engedélyes vagy megbízottja - az engedélyezést követő egy éven belül - a másnak tulajdonában, használatában levő ingatlanon jogosult kártalanítás ellenében bejárást végezni, olyan jeleket elhelyezni, méréseket, talajvizsgálatokat végezni, amelyek a gázelosztó-vezeték (a továbbiakban: elosztóvezeték) elhelyezéséhez szükségesek. Az előmunkálati jog alapján végezhető munka megkezdéséről az ingatlan tulajdonosát az előmunkálati jog jogosultja 15 nappal korábban értesíteni köteles. Az előmunkálati jog érvényességi ideje kérelemre, egy alkalommal további egy évvel meghosszabbítható.

Vhr. 23/D. § (1) A vezetékjog engedélyezése iránti kérelem bányafelügyelethez történő benyújtását megelőzően előkészítő eljárást kell lefolytatni. Az előkészítő eljárást az engedélyes vagy megbízása alapján a tervező folytatja le.

(2) Az előkészítő eljárást megelőzően az engedélyes műszaki tervet köteles készíteni, amelynek tartalmaznia kell egyebek között az elosztóvezeték nyomvonalát, az elosztóvezeték (és tartozékai), valamint azok biztonsági övezete által elfoglalt terület nagyságát. A műszaki tervben meg kell jelölni az elosztóvezetékhez csatlakozó vezetékek csatlakozási pontjait és a fogyasztó telekhatárát.

(3) Az előkészítő eljárás során figyelemmel kell lenni az elosztóvezeték által érintett település, települési környezet, illetőleg az építészeti örökség védelme szempontjából nagy jelentőségű településrendezési elképzelésekre, az építészeti-műszaki tervek szakszerűségének elősegítésére, továbbá a településrendezési, építési-műszaki környezetalakítási és egyéb jelentős építészeti célokra, valamint a vonatkozó jogszabályok összehangolt érvényre juttatására, úgyszintén az ingatlantulajdonos ingatlanát érintő középtávú terveire.

(4) Az előkészítő eljárás lefolytatásakor biztosítani kell a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti örökség védelmét, felújítását és az értékes építmény és tájrészlet látványát.

Vhr. 23/E. § (1) Az előkészítő eljárást követően helyszíni szemlét kell lefolytatni, amelynek megszervezése az engedélyes kötelessége. A helyszíni szemlére a bányakapitányságot, a vezetékjoggal érintett ingatlantulajdonosokat és az 1. számú mellékletben felsorolt érintett szakhatóságokat, valamint az érintett közművek üzemeltetőit - legalább a szemle kitűzött időpontját 8 nappal megelőzően - meg kell hívni. A meghívással egyidejűleg az érintett szakhatóságok, valamint az érintett közművek üzemeltetői részére a 2. számú melléklet szerinti vezetékjogi engedélyezési dokumentációt is meg kell küldeni.

(2)

(3) Az (1) bekezdés szerinti szakhatóságok a szakhatósági hozzájárulás tekintetében, a közművek üzemeltetői az érdekeltségi területüket illetően kötelesek a helyszíni szemlét követő 30 napon belül állást foglalni és azt a bányakapitánysággal és a kérelmezővel közölni.

(4) Ha a szakhatóság a hozzájárulását a műszaki előírásoktól, nemzeti szabványoktól való eltéréshez köti, vagy egyedi előírást tesz kötelezővé az engedélyes terhére, továbbá, ha hozzájárulását megtagadja, állásfoglalását indokolnia kell.

Vhr. 23/F. § (1) A vezetékjogi engedélyben kell meghatározni az elosztóvezeték biztonsági övezetének mértékét.

(2) Az elosztóvezeték építésügyi hatósági (létesítési) és használatbavételi engedélyezésére külön jogszabály vonatkozik.

(3) Az engedélyes a vezetékjog alapján a Bt. 38/C. §-ának (3) bekezdésében foglalt tevékenységével okozott kárt a 23/B. §-ban foglaltak szerint megtéríteni köteles.

(4) Ha az engedélyes a Bt. 38/C. §-ának (3) bekezdés *c)* pontja szerinti jogosultságával élve fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit távolítja el és azokra az ingatlan tulajdonosa nem tart igényt, az engedélyes köteles saját költségén az ingatlanról eltávolítani.

(5) Erdőnek és fásított területnek elosztóvezeték létesítése céljából szükséges átvágása esetén - megállapodás alapján - a faanyag kitermelése, elszállítása és hasznosítása az erdő, illetőleg a fásított terület tulajdonosának a kötelezettsége és jogosultsága. Ha a tulajdonos az itt meghatározott kötelezettségét az engedélyes felszólítása ellenére nem teljesíti, az engedélyes a tulajdonos költségére a faanyagot kitermelheti, ez esetben a faanyag a tulajdonost illeti meg.

Vhr. 23/G. § (1) A vezetékjogot engedélyező határozatot a bányafelügyelet köteles az érintett ingatlantulajdonosokkal, a vezetékjog jogosultjával, az eljárásban részt vevő szakhatóságokkal és az érintett közművek üzemeltetőivel közölni.

(2) Az engedélyes a vezetékjog alapján, a létesítési engedélyben meghatározottak szerint az elosztóvezetékét megépítheti, és jóváhagyott minőségbiztosítási rendszere alapján használatba veheti, illetve üzemeltetheti. A létesítési munkák megkezdéséről legalább 8 nappal korábban, a befejezéséről 8 napon belül az engedélyes köteles az ingatlan tulajdonosát, valamint a települési önkormányzat jegyzőjét tájékoztatni.

Vhr. 23/H. § Az ingatlan tulajdonosa kérheti az engedélyestől az elosztóvezeték és tartozéka eltávolítását, átalakítását vagy áthelyezését, ha annak műszaki feltételei adottak, azok az elosztóvezeték (rendszer) üzemeltetésében jelentős hátrányt nem jelentenek, és vállalja az azokkal kapcsolatos költségek viselését.

Vhr. 23/I. § Használati jog alapításában az engedélyesnek és az ingatlantulajdonosnak kell megállapodnia. Megállapodás hiányában a használati jog alapítását az engedélyes a bányafelügyeletről kérheti. A használati jog alapítására a 23/D-23/H. §-okban foglaltakat értelemszerűen kell alkalmazni, egyebekben Ptk. 108. §-a és 171. §-a az irányadó. Nem kell használati jogot alapítani, ha a létesítmény elosztóvezeték részeként közterületen kerül elhelyezésre.

Előmunkálati jog

38/B. § (1) A gázelosztó-vezeték (a továbbiakban: elosztóvezeték) létesítésével kapcsolatban az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa előmunkálati jog engedélyezését kérheti.

(2) Az előmunkálati jog alapján az ingatlan tulajdonosa kártalanítás ellenében köteles túrni, hogy ingatlanán a szükséges jeleket elhelyezzék, a méréseket és a talajvizsgálatot elvégezzék. A munkálatok megkezdése előtt az ingatlan tulajdonosát értesíteni kell.

Vezetékjog

38/C. § (1) Az elosztóvezeték idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemeltetésére, a biztonsági övezet mértékében, kártalanítás ellenében, az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa javára vezetékjog engedélyezhető, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza. Nem kell vezetékjogot megállapítani a közterületen létesített elosztóvezetékre és annak idegen ingatlant érintő biztonsági övezetére. Ebben az övezetben építmény létesítése esetén, ha az építmény használati jellege indokolja, az építési hatóság kötelezheti az elosztói engedélyest a biztonsági övezet csökkentésére.

(2) Az elosztóvezeték az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával is elhelyezhető és üzemeltethető. A tulajdonosi hozzájárulás a vezetékjoggal azonos, e törvényben megállapított jogosultságokat és kötelezettségeket keletkeztet. A tulajdonosi hozzájárulás nem vonható vissza.

(3) Az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a vezetékjog alapján az idegen ingatlanon

- a) az elosztóvezeték - a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt - elhelyezheti és üzemeltetheti,
- b) az elhelyezett létesítményeket karbantarthatja, kijavíthatja, átalakíthatja és eltávolíthatja,
- c) a vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit eltávolíthatja,
- d) a miniszternek a vízgazdálkodásért felelős miniszterrel, valamint az elektronikus hírközlésért felelős miniszterrel együttesen kiadott rendeletében meghatározott módon nyomvonalas létesítményt, folyót, vízfolyást, tavat, csatornát és építményt megközelíthet, keresztezhet.

(4) A vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes, valamint az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni. A vezetékjog a gázelosztó-vezeték mindenkori engedélyesét, illetőleg tulajdonosát illeti meg, és az ingatlan mindenkori tulajdonosát terheli. A vezetékjog a jogerős államigazgatási határozat, illetve a tulajdonos hozzájárulása alapján a bejegyzés előtt is gyakorolható.

(5) A vezetékjog megszűnik, ha az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott létesítményeket az engedélyezéstől számított öt éven belül nem építi meg, vagy azokat véglegesen eltávolítja.

(6) A vezetékjog megszűnése esetén az ingatlan-nyilvántartásból való törlést az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni, annak elmulasztása esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa költségére az ingatlan tulajdonosa is jogosult kérni. Az ingatlantulajdonos törlési kérelmének teljesítéséhez szükséges nyilatkozatot a vezetékjog volt jogosultja köteles kiadni.

Használati jog

38/D. § (1) Az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó állomást, mérőállomást, körzeti vagy egyedi nyomásszabályozó állomást, vezetékes propán-, butángáz-szolgáltatás esetén a propán-, butángázok és ezek elegyeinek tárolására szolgáló tartályt, konténert idegen ingatlanon használati jog alapján szabad létesíteni, illetve elhelyezni, üzemeltetni, javítani és karbantartani.

(2) A használati jog az ingatlantulajdonossal kötött megállapodás alapján keletkezik.

(3) Az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa az ingatlan használatára vonatkozó használati jog megállapítását a bányafelügyelettől kérheti, ha megállapodás hiányában használati jogot létesíteni nem lehet.

(4) A használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni. A használati jog a mindenkori engedélyest, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosát illeti meg és az ingatlan mindenkori tulajdonosát terheli. A bejegyzés késedelme a jog gyakorlását nem érinti.

(5) Megszűnik a használati jog, ha az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a használati joggal terhelt ingatlanon az (1) bekezdésben meghatározott berendezést a jog keletkezésétől számított öt éven belül nem építi meg, vagy azt véglegesen eltávolítja. Megszűnik a használati jog a felek megállapodásával is.

(6) A használati jog megszűnése esetén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett használati jog törlését az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni, annak elmulasztása esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa költségére az

ingatlan tulajdonosa is jogosult kérni. Az ingatlantulajdonos törlési kérelmének teljesítéséhez szükséges nyilatkozatot a használati jog volt jogosultja köteles kiadni.

Kisajátítás

38/E. § Az elosztó vezetékhez tartozó gázfogadó állomás és körzeti vagy egyedi gáznyomás szabályozó állomás, propán-, butángáz-tartály, konténer elhelyezése céljából történő kisajátításnak a kisajátításra vonatkozó külön törvény rendelkezései szerint van helye.

A földgáz célvezetékkel kapcsolatos jogok

38/F. § A célvezeték létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos idegen ingatlant terhelő jogok alapítása, fennállása, megszüntetése tekintetében a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Építési tilalom és korlátozások

39. § (1) A bányavállalkozó a 26/B. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül kérheti a bányafelügyelettől, hogy az kezdeményezze az illetékes építésügyi hatóságnál a mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre megállapított bányatelek határai közt fekvő ingatlanra építési és telekalakítási tilalom elrendelését. Az ebből eredő károkat a bányavállalkozó az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) köteles megtéríteni. Nem kérheti a bányavállalkozó az építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését, ha a bányatelket az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezték be.

(2) A bányavállalkozót, a bányatelket vagy biztonsági övezetet érintő valamennyi építési vagy telekalakítási eljárásba ügyfélként kell bevonni. Ha a bányavállalkozó az építéshez vagy telekalakításhoz olyan feltételek előírását kezdeményezi, amelyek kifejezetten a bányaművelés okozta hátrányok elkerülését célozzák, úgy köteles az ebből eredő, még meg nem térített károkat az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) megtéríteni.

(3) A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési eszközök kidolgozásánál - a bányafelügyelet megkeresésével - figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a szabályozási tervekben területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.

Vhr. 24. § (1) A biztonsági övezetben lévő ingatlan megosztása esetén a megosztás szerinti biztonsági övezetre vonatkozó szolgalmat, vezetékjogot, használati jogot érvényesíteni kell. A megosztási vázrajzot a jogosulttal ellen kell jegyeztetni. Az ellenjegyzést a jogosult nem tagadhatja meg.

(2) A bányászati tevékenység befejezése után a Bt. 39. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján elrendelt építési tilalom vagy korlátozás abban az esetben szüntethető meg, ha a bányakapitányság megkereste az illetékes földhivatalt a bányateleknek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése végett.

40. §

Bírság, intézkedések és biztosítékok

41. § (1) A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot, aki, illetőleg amely jogosulatlanul bányászati tevékenységet végez vagy végeztet, bírsággal sújthatja, és eltiltja a tevékenység folytatásától. Abban az esetben, ha a jogosulatlan bányászati tevékenység vizsgálata során ásványi nyersanyag

eltulajdonításának gyanúja merül fel, a bányafelügyelet büntetőeljárást kezdeményez. Jogosulatlanul az folytat bányászati tevékenységet, aki

- a) a 4. § szerinti felszíni előkutatást a kötelező bejelentést elmulasztva végzi,
- b) bányászati koncesszió vagy bányahatósági engedély nélkül ásványi nyersanyag kutatását vagy kitermelését végzi,
- c) külön jogszabályban előírt hatósági engedély nélkül vagy attól eltérően folytatott tevékenysége során ásványi nyersanyagot termel ki.

(2) Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenységet szabálytalanul vagy engedélytől eltérő módon gyakorolja, a bányafelügyelet a bányavállalkozót bírsággal sújthatja, a tevékenység folytatását felfüggesztheti, az engedélyt visszavonhatja, illetőleg kezdeményezheti a koncessziós szerződés megszüntetését, és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy, ha ez már nem lehetséges, a tájrendezést.

(3) Szabálytalanul folytatja a bányászati tevékenységet a bányavállalkozó, ha azt

- a) műszaki üzemi terv, illetve kutatási terv nélkül vagy attól eltérően,
- b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével,
- c) a bányajáradék megállapítására vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettségét hibásan, késedelmesen vagy azt elmulasztva,
- d) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével,
- e) a geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására vonatkozó szabályoktól eltérően

gyakorolja.

(4) A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot, aki, illetőleg amely külön jogszabály hatálya alá tartozó, a bányafelügyelet által kiadott hatósági engedélyhez kötött gázipari tevékenységet (földgáz tárolása, vezetéken történő elosztása, szállítása, egyéb gázok vezetéken történő szállítása, cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei vezetéken történő elosztása, tartályban vagy palackban történő forgalmazása) engedély nélkül végez, bírsággal sújthatja és eltilthatja a tevékenység folytatásától.

(5) Azt a (4) bekezdésben meghatározott gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, aki tevékenységét a jogszabályban vagy az engedélyben foglalt előírásoktól eltérő módon gyakorolja, a bányafelügyelet bírsággal sújthatja, tevékenységét felfüggesztheti, az engedélyt visszavonhatja. Abban az esetben, ha az intézkedés a külön törvény hatálya alá tartozó földgázipari tevékenységet érint, a bányafelügyelet a javasolt intézkedésről értesíti a Magyar Energia Hivatalt.

(6) A bírság ismételten kiszabható.

(7) A bányavállalkozó bányászati tevékenységből eredő kötelezettségei teljesítésének pénzügyi fedezetére a miniszter a koncessziós szerződésben, a bányafelügyelet az engedélyben a bányavállalkozó ajánlata figyelembevételével biztosítási szerződés megkötését vagy biztosíték adását írja elő. E pénzügyi fedezetnek ki kell terjednie a bányakárok megtérítésére, valamint a tájrendezési kötelezettség teljesítésére - ideértve a hulladékkezelő létesítmények környezeti kárait és rehabilitációs munkálatait - is. Ha a bányavállalkozó a megadott határidőre e kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet - a kötelezettség teljesítéséig - a bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását felfüggesztheti.

(8) A meg nem fizetett bányajáradékot, bírságot és felügyeleti díjat, valamint ezek késedelmi kamatait adók módjára kell behajtani.

(9) Amennyiben a (4)-(5) bekezdésben foglalt eljárások során a bányafelügyelet megállapítja, hogy az ügy más közigazgatási szerv hatáskörébe is tartozik, haladéktalanul köteles tájékoztatni a hatáskörrel rendelkező hatóságot. Ha a bányafelügyelet hatáskörének hiányát állapítja meg, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel rendelkező hatósághoz.

Vhr. 25. § (1) A Bt. 41. §-ában foglalt rendelkezéseken alapuló bírság összegének felső határa 10 000 000 forint. Ha a bírság kiszabásának alapját képező jogellenes állapotot a kötelezett a kitűzött határidőre nem szünteti meg, vagy a jogsértést ismételt elköveti, a bírság ismételt is kiszabható. Az ismételt bírság felső határa 30 000 000 forint. A bírság mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni

- a jogellenes magatartás tudatosságára és célzatosságára,
- a jogellenes magatartás veszélyeztető jellegére,
- a jogellenes magatartással okozott hátrány mértékére,
- a jogsértés ismétlődésére.

(2) A jogosulatlan vagy szabálytalan bányászati tevékenység kivizsgálása során a bányakapitányság - a tevékenységet végző költségére - elrendelheti a kitermelőhely geodéziai bemérését és a kitermelt ásványvagyon mennyiségének földtani szakértő bevonásával történő meghatározását.

(3) A szabálytalan bányászati tevékenység esetében az ingatlan eredeti állapotának helyreállítását elrendelő határozatot a bányakapitányság megküldi a területileg illetékes földhivatalnak.

(4) A befolyt bírság összege az MBFH-t illeti meg. A bírság összegének 60%-át biztonsági, munkavédelmi kutatásokra és ezek megvalósítására, az ipartörténeti jelentőségű bányászati emlékek felkutatására és megőrzésére, a bányász szakma hagyományainak ápolására, a bányászati szakirodalom támogatására, az e tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítására, továbbá a bányászati országos gyűjtőkörrel rendelkező iparági múzeumok működési támogatására kell fordítani. A bírság felhasználásáról az MBFH elnöke dönt.

(5) A bányakapitányság a bányászati jog átruházásához előírt hozzájárulás iránti, valamint a műszaki üzemi terv, illetve módosításának jóváhagyására irányuló kérelem elbírálása során dönt - a koncessziós szerződés esetét kivéve - a bányavállalkozót terhelő kötelezettségek teljesítésére szolgáló biztosíték nagyságáról és teljesítésének módjáról. A kérelemhez a bányavállalkozó köteles a biztosíték nagyságát alátámasztó költségtervet, és a biztosítékadás módjára vonatkozó ajánlatot mellékelni.

(6) A költségtervet a bányavállalkozónak úgy kell elkészítenie, mintha harmadik személy végezné el a bányavállalkozót terhelő kötelezettségekből fakadó feladatokat

- a) Bt. 41. § (7) bekezdésében meghatározott valamennyi kötelezettségre,
- b) az újrahasznosítási célra,
- c) a hulladékkezelő létesítmény várható környezeti hatására (különösen annak osztályára, a hulladék jellemzőire és a tájrendezett terület jövőbeni felhasználására),
- d) a bányauzem területén, a műszaki üzemi terv(ek) alapján igénybevett, vagy igénybe venni kívánt ingatlanok még nem tájrendezett területére,
- e) a tájrendezés során alkalmazni kívánt gépi berendezések igénybevételek költségére,
- f) a tájrendezés során felhasználandó idegen beszerzésű anyagok szállítási költséggel növelt értékére,
- g) a külön jogszabály szerinti környezetkárosodás enyhítésére, a károsodást megelőző vagy ahhoz közeli, kielégítő állapot helyreállítására, valamint a környezeti elem által a károsodást megelőzően nyújtott szolgáltatás helyreállítására vagy azzal egyenértékű szolgáltatás biztosítására figyelemmel.

(7) Az (5) bekezdésben foglalt biztosítékul hitelintézettel vagy biztosítóval e célra megkötött fedezeti megállapodás (bankgarancia, biztosítási szerződés alapján kiállított - garanciát tartalmazó - biztosítói kötelezvény, hitelintézet vagy biztosító szerződésben vállalt készfizető kezessége), a külön jogszabály szerint képzett céltartalék, zálogjog, óvadék, illetve hitelintézetnél e célra tartósan lekötött pénzbetét szolgálhat.

(8) A fedezeti megállapodás, illetve a betéti szerződés módosításához, illetve megszüntetéséhez, valamint a pénzbetét felhasználásához a bányafelügyelet hozzájárulása szükséges. A bányafelügyeleti hozzájárulás szükségességét a hitelintézettel, biztosítóval kötött szerződésnek is tartalmaznia kell. A biztosíték terhére a bányafelügyelet végrehajtási döntésben intézkedhet.

(9) Az (5) bekezdésben foglalt biztosíték mértéke a külön jogszabály szerint képzett céltartalék esetében nem haladhatja meg a 2 milliárd forintot.

(10) A meg nem fizetett bányajáradék, bírság és felügyeleti díj, valamint ezek késedelmi kamatai behajtása érdekében a bányafelügyelet az adóhatóságot megkeresi.

(11) A jogosulatlan bányászati tevékenység ügyében hivatalból indult eljárásáról a bányakapitányság értesíti az illetékes jegyzőt és az elsőfokú környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi, kulturális örökségvédelmi, valamint talajvédelmi hatóságot.

Vhr. 25/A. § (1) Pénzügyi biztosítékként olyan eredeti bankgarancia fogadható el, amely

- a) a Bt. 22/A. §-a (8) bekezdésében meghatározott összegre szól és az engedélyezésre kért kutatási időszakra érvényes, valamint a garanciát vállaló hitelintézet kielégíti a Bt. 22/A. §-a (8) bekezdésében támasztott követelményeket,
- b) okiratban a garanciát vállaló hitelintézet arra vállal kötelezettséget, hogy a Bt. 22/A. §-ának (9) bekezdése szerinti esetekben, az MBFH igénybejelentése alapján, feltétel nélkül - legfeljebb 3 banki napon belül - teljesít,
- c) kizárólag a bányafelügyelet jóváhagyásával vonható vissza, vagy visszavonhatatlan.

(2) Nem fogadható el a bankgarancia, ha a bankgaranciát nyújtó, illetőleg felülgarantáló hitelintézettel szemben a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 157. §-a szerinti kivételes intézkedésre kerül sor.

(3) A bankgaranciának tartalmaznia kell

- a) a bankgaranciát nyújtó hitelintézet megnevezését, bankszámlaszámát,
- b) az Európai Gazdasági Térség tagállamában székhellyel nem rendelkező külföldi hitelintézet garanciája esetén a felülgarantáló bank (hitelintézet) megnevezését, bankszámlaszámát,
- c) a megbízó nevét, címét, bankszámlaszámát, adószámát,
- d) a garancia összegét számmal és betűvel,
- e) a garancia érvényességének kezdő és végső időpontját,
- f) az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt kötelezettségvállalást.

(4) Pénzügyi biztosíték nyújtásra köteles, szénhidrogénekre vonatkozó kutatás esetén, amennyiben a biztosíték összege nem éri el a Bt. 22/A. §-ának (8) bekezdése szerinti mértéket, azt a bányafelügyelet határozata alapján, 30 napon belül a törvényes mértékre ki kell egészíteni.

(5) A pénzügyi biztosítékról a bányafelügyelet olyan nyilvántartást köteles kialakítani és folyamatosan vezetni, amelynek alapján megállapítható

- a) a biztosíték nyújtására kötelezett az azonosításhoz szükséges adatokkal, törvényes vagy meghatalmazott képviselője,
- b) az engedélyezett kutatási tevékenység, amelyre a biztosíték vonatkozik,
- c) a biztosíték mértéke, nyújtásának módja,
- d) a pénzügyi biztosítéknyújtásban közreműködő hitelintézet és a biztosítéknyújtási okmányok adatai,
- e) a pénzügyi biztosíték visszavonása, felhasználása, érvényesítése, kiegészítése,
- f) a rendelkezésre álló, felhasználható szabad keret összege, lejárat szerint részletezve.

Bányabezárás, mező felhagyás

42. § (1) A kitermelés befejezésekor a bányabezárásra, a szénhidrogén mező felhagyására kidolgozott műszaki üzemi terv [27. § (4) bek.] elbírálása során vizsgálni kell a megszűnt bánya föld alatti térségeinek és egyéb közcélra hasznosítható létesítményeinek, illetve a felhagyott szénhidrogéntelepnek más célú hasznosítási lehetőségét is. Ennek során figyelemmel kell lenni a meddőhányó(k) hasznosítására és megszüntetésére.

(2) A hasznosításra nem kerülő föld alatti bányatérseget olyan állapotban szabad felhagyni, hogy az sem a környezetre, sem a felszínre veszélyt ne jelentsen.

(3) A föld alatti bányatérsegek és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítására készített műszaki tervet a bányafelügyelet engedélyezi, és annak végrehajtását ellenőrzi.

(4) A bányafelügyeletnek a (3) bekezdésben meghatározott engedélyében az érdekelt önkormányzat hozzájárulása alapján intézkednie kell a közüzemi vízellátást szolgáló létesítmények megszüntetéséről vagy közérdekből történő további üzemeltetéséről.

Vhr. 26. § (1) A bánya bezárása (megszüntetése), a mező felhagyása és a tájrendezés befejezése tervezhető a kitermelésre készített műszaki üzemi tervben [14. § (3) bekezdése] vagy külön e célra kidolgozott műszaki üzemi tervben.

(2) A bánya bezárására (megszüntetésére), a mező felhagyására készített műszaki üzemi tervnek tartalmaznia kell

- a) a bányabezárás, mezőfelhagyás környezetre gyakorolt hatásának vizsgálatát;
- b) a külszín, valamint a felszín alatti vizek, természeti értékek megóvására szolgáló műszaki-biztonsági intézkedéseket;
- c) a tájrendezés befejezésére tervezett intézkedéseket és ezek ütemezését;
- d) a más célú hasznosításra alkalmas bányászati létesítmények, berendezések és föld alatti bányatérsegek ismertetését;
- e) a bányabezárás (megszüntetés), mezőfelhagyás során megszüntetésre, lebontásra tervezett létesítmények, berendezések ismertetését;
- f) a bányabezárást (megszüntetés), mezőfelhagyást követően még várható bányakárok megelőzésére, elhárítására, enyhítésére, megtérítésére, valamint a természet- és környezetvédelmi, vízvédelmi kötelezettségek végrehajtására vonatkozó ütemtervet és az esetleg szükséges figyelőrendszer meghatározását;
- g) a közüzemi vízellátást szolgáló létesítmények megszüntetésére vagy közérdekből történő további üzemeltetésére készített javaslatot;
- h) a meddőhányók hasznosításával, megszüntetésével kapcsolatos intézkedéseket;
- i) a feleslegessé vált ipartörténeti jelentőségű berendezések és dokumentumok jegyzékét és a megőrzésükre vonatkozó javaslatot.

(3) A tervben javaslatot kell adni a környezetet nem veszélyeztető más célú hasznosításra, és meg kell adni a (2) bekezdés e)-h) pontjaiban előírt feladatok ütemezését. Az i) pontban előírt jegyzéket a bányászati országos gyűjtőkörrel rendelkező iparági múzeumoknak meg kell küldeni, és térítésmentesen felajánlani.

(4) A műszaki üzemi tervhez mellékelni kell

- a) a bányaföldtani dokumentációk jegyzékét;
- b) a visszahagyott ásványvagyonról készített kimutatást [Bt. 25. § (2) bek.];
- c) a föld alatti bányatérsegek és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítására készített műszaki tervet;
- d) a bánya megszüntetési állapotát tükröző bányatérképet;
- e) a környezetvédelmi térképet;
- f) a külön jogszabályban előírt környezetvédelmi engedélyt.

(5) A kitermelés befejezésekor a bánya bezárására (megszüntetésére), a mező felhagyására készített műszaki üzemi terv, valamint a bányászati létesítmények felhagyásáról, lebontásáról szóló bejelentések [18. § (4) bek.] elbírálása során a bányakapitányság köteles vizsgálni a feleslegessé vált ipartörténeti jelentőségű gépek, berendezések, létesítmények és dokumentumok megőrzésének lehetőségeit.

(6) A feltárt ipartörténeti jelentőségű tárgyi emlékek értékesítése esetében a bányászati emlékek gyűjtésére és őrzésére alapított múzeumokat elővásárlási jog illeti meg.

(7) A megszűnt föld alatti bánya nyitvamaradó térségének más célú hasznosítása az illetékes hatóság által - a külön jogszabályban meghatározottakon túlmenően - akkor engedélyezhető, ha

- a) a bányavállalkozó a más célú hasznosítással érintett bányatérsséggel kapcsolatban végrehajtotta a bányabezárás műszaki üzemi tervében előírt kötelezettségeit;
- b) a bányavállalkozó a bányászati tevékenységgel okozott bányakárt megtérítette, és a környezeti, természeti kárt helyreállította, kivéve, ha ezeket a hasznosító átvállalta;
- c) a hasznosító biztosítékot ad a nyitvamaradó bányatérsséggel összefüggésben bekövetkező bányakárok megtérítésének fedezetére.

(8) A más célra hasznosított föld alatti bányatérsségek felhagyását a bányafelügyelet engedélyezi. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a föld alatti bányatérsségek felhagyására vonatkozó műszaki tervet.

(9) Szénhidrogén mezők, mezőrészek esetében, amennyiben még létezik kitermelhető ásványvagyon, de annak kitermelése az adott feltételek mellett nem gazdaságos, a mező felhagyása helyett a bányavállalkozó kezdeményezheti a felszín alatti és a felszíni létesítmények biztonságba helyezésével a mező újra termelésbe állíthatóságának biztosítását, konzerválását.

IV. RÉSZ

A BÁNYÁSZAT ÁLLAMI FELÜGYELETE

A BÁNYAFELÜGYELET

43. § (1) A bányászattal kapcsolatos közigazgatási feladatokat a bányafelügyelet látja el.

(2) A bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek (44-46. §) végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásványvagyon gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

(3) A bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében - az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott - műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási, piacfelügyeleti és földtani hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.

(4)-(6)

(7) A bányafelügyelet készíti elő a miniszter ásványvagyon-gazdálkodással, valamint a koncessziós szerződésekkel kapcsolatos döntéseit, továbbá előkészíti a 34. § (2) bekezdésében foglalt bányászati, valamint gázipari biztonsági szabályzatokat, és ellenőrzi azok végrehajtását.

(8)

(9) A bányafelügyelet működését saját bevételeiből és központi költségvetési támogatásból fedezi. A bányafelügyelet részére felügyeleti tevékenységéért a bányatelek jogosultja, külön jogszabály szerint földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, PB-gáz forgalmazói engedélyes felügyeleti díjat köteles fizetni. A felügyeleti díj éves mértéke a bányatelekből a tárgyévvel megelőző évben kitermelt ásványi nyersanyag bányajáradék-köteles része értékének 0,4%-a, egyebekben az engedélyes tevékenység tárgyévvel megelőző évi árbevételének 0,4%-a. A bányafelügyelet eljárásaiért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A felügyeleti díj - legfeljebb a tárgyévre megállapított fizetési kötelezettség mértékéig - csökken a fizetésre

kötelezett által a bányafelügyelet eljárásaiért a tárgyévben megfizetett igazgatási-szolgáltatási díjak összegével.

(10) A bányászati igazgatási feladatokat ellátó személyek részére igazolványt, a hatósági feladatokat ellátó személyek részére az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt kell biztosítani.

43/A. § (1) A szilárd ásványi nyersanyag esetében a bányatelek megállapításra indított eljárásban, valamint a kutatási, kitermelési, szüneteltetési vagy bányabezárási, illetőleg mezőfelhagyási műszaki üzemi tervek jóváhagyására indult eljárásban, továbbá a bányafelügyelet építésügyi hatósági hatáskörébe tartozó engedélyezési eljárásokban a műszaki üzemi tervben tervezett bányászati tevékenységgel ténylegesen igénybe vett területekkel, valamint a létesítmény és biztonsági övezete területével érintett ingatlan tulajdonosa, továbbá az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használója ügyfélnek minősül.

(2) A bányafelügyelet a hivatalból történt eljárás megindításáról az ismert ügyfelet, a kérelemre indult eljárásról az ismert ellenérdekű, illetve érintett ügyfelet 10 napon belül értesíti.

(3)

(4) Abban az esetben, ha a bányafelügyelet a 35. § (2) bekezdésében meghatározott, súlyos balesetet és súlyos üzemzavart kivizsgáló eljárásában szakértőt rendel ki, eljárását a szakvélemény beérkezéséig felfüggesztheti.

43/B. § (1) A bányatelek megállapítására indított eljárás során az ügyintézés határideje 90 nap, a kutatási jog adományozására vonatkozó eljárás ügyintézési határideje 20 nap.

(2) Ha az ügyfél a kérelmet hiányosan nyújtotta be, a bányafelügyelet a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül - megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett - hiánypótlásra hívja fel.

(3) A bányahatósági eljárásokban, ha az eljárás több mint 20 ingatlantulajdonost és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használót érint, a bányafelügyelet hatósági közvetítőt vehet igénybe.

(4) A műszaki üzemi tervek jóváhagyására indított eljárásban e törvény alapján iratbetekintésre jogosult a műszaki üzemi tervben körülhatárolt terület 500 méteres környezetében lévő ingatlan tulajdonosa, továbbá az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használója.

(5) Hivatalból indított eljárásban a bányafelügyelet felhívására az ügyfél köteles közölni az érdemi döntéshez szükséges adatokat. Az adatszolgáltatási kötelezettség vétkes megszegése (elmulasztása vagy valótlan adatok közlése esetén) a bányafelügyelet az ügyfelet eljárási bírsággal sújthatja.

(6) A bányafelügyelet

a) a műszaki üzemi terv jóváhagyására,

b) a 41. § (1)-(5) és (7) bekezdése alapján tevékenység eltiltására,

c) a bányászati létesítmény környezetet veszélyeztető állapotának megszüntetésére irányuló határozatát munkabiztonsági, környezet- vagy természetvédelmi okból, továbbá közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása, illetve az energiaellátás folyamatos biztosítása érdekében,

d) vezetékjog, használati jog alapítására irányuló határozatát közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása, továbbá az energiaellátás folyamatos biztosítása érdekében

fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.

43/C. § (1) A bányatelek megállapítási, a kutatási, kitermelési, szüneteltetési, bányabezárási, mezőfelhagyási, műszaki üzemi tervek engedélyezési eljárásaiban, továbbá a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban hozott határozatok fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében, szolgalmalapítási eljárásban a jogorvoslattal nem érintett ingatlanra - ezen belül önállóan a szolgalmalapításra és a kártalanításra - a határozat kézbesítését követő 15. nap elteltével beáll a jogerő, ha a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

(2) A bányatelket megállapító jogerős határozattal szemben az első műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozat jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a bányatelket megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül lehet újrafelvételi eljárást kezdeményezni. A bányászati jog átruházások tárgyában hozott jogerős határozattal szemben újrafelvételi eljárás nem kezdeményezhető.

(3) A hatósági eljárás során hozott döntés végrehajtását a bányafelügyelet foganatosítja.

Vhr. 27. § (1) A miniszter a Bt. 51. §-ának *a)* pontja alapján közli a Bt. 43. §-ában meghatározott illetékes hatóságok nevét, hatáskörét és illetékességét, valamint a bekövetkező változásokat az Európai Bizottsággal az illetékes hatóságok jegyzékének az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzététele végett.

(2) A bányafelügyeletnek a bányászati tevékenységre megállapított hatósági felügyelete - a Bt. 1. § (1) bekezdésének *d)* és *g)* pontjaiban meghatározott esetek kivételével - a kitermelés befejezését és a tájrendezési feladatok elvégzését követően megszűnik.

Vhr. 28. § (1) A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák következő föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni létesítményeire terjed ki:

- a)* ásványi nyersanyag feltárása, kitermelése céljából bányászati technológiával kialakított föld alatti bányatérség, valamint a felhagyott bányák nyitvamaradó térségei;
- b)* a föld alatti bányatérséghez a föld felszínén közvetlenül csatlakozó építmények és berendezések (pl. az aknatorony, az aknaszállító berendezés, a szellőztetőberendezés, a föld alatti szállítóberendezés külszínen lévő gépháza);
- c)* az ásványi nyersanyag feltárása, kitermelése céljából kialakított külszíni bányatérség és ezek építményei (pl. üzemi technológiai épületek, meddőhányók, zagyatározók, szállítószalagok);
- d)* a folyékony és gáznemű ásványi nyersanyag kutatására, termelésére irányuló mélyfúrás, valamint a fúrasi tevékenységhez szükséges, a biztonsági övezeten, a fúrasi telepen belül lévő berendezések;
- e)* a folyékony vagy gáznemű ásványi nyersanyagok kitermelésére szolgáló kutak, valamint a biztonsági övezeten belül a termelőtevékenységgel kapcsolatban lévő berendezések, tartozékok (kútszeparátor, kútfjszerelvény, glikolozó berendezés, mélyszivattyús himba stb);
- f)* a föld alatti gáztárolásra szolgáló földtani szerkezet, természetes vagy mesterséges üreg, a hozzá tartozó kútrendszer és a kutak kútfjszerelvényei;
- g)* mezőbeli kőolaj- és földgázvezetékek és tartozékai (pl. a hozzájuk kapcsolódó szeparátorok, gázsűrítők, szivattyúk és csapadékleválasztók);
- h)* kőolaj-, kőolajtermék- és gázszállító vezetékek és ezek tartozékai, az 1000 m³-t meghaladó úrtartalmú indító állomások, csomópontok és átadóállomások kivételével.

(2) A bányák (1) bekezdés *b)-h)* pontjaiban felsorolt létesítményeiben keletkezett tüzek eloltásában a tűzoltóság - a bányavállalkozó felkérésére - a rendelkezésre álló erők és eszközök alkalmazásával működik közre.

(3) A bányák föld feletti létesítményeinek tűzvédelmi ellenőrzésére a bányakapitányságot meg kell hívni.

(4) A föld alatti tűzvédelemmel kapcsolatos feladatok műszaki és szervezeti feltételeit, továbbá a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos tevékenységek bányabeli szabályait - az egészségügyi és a környezetvédelmi miniszterrel egyetértésben - a miniszter állapítja meg.

Vhr. 29. § (1)-(3)

(4) A Bt. hatálya alá tartozó koncessziós tevékenységek gyakorlásával összefüggésben szükséges hatósági engedély megadásának feltételeit az érdekelt közigazgatási szervekkel - a Bt. 9. § (2) bekezdése szerinti vizsgálatok eredményeire támaszkodva - a pályázat kiírása előtt az MBFH egyeztetí.

(5) A Bt. 22-23., 27., 30., 36. és 42. §-aiban előírt műszaki terveket a bányauzem felelős műszaki vezetőjének ellen kell jegyeznie.

Vhr. 29/A. § A bányafelügyelet szakhatóságként működik közre:

- a) a vízjogi engedélyezési eljárásban, ha a geotermikus energia kinyerése felszín alatti víz kitermelését igényli;
- b) a vizek medrének vízgazdálkodási célt szolgáló alakítására, kotrására vagy mesterséges vízterek vagy tározók létesítésére irányuló vízjogi engedélyezési eljárásban - ha a tevékenység a Bt.-ben meghatározott ásványi nyersanyagot, illetve ásványvagyongazdálkodást érint -, valamint a talajvédelmi hatósági, illetve az építési engedélyhez kötött tereprendezésre irányuló eljárásokban.

44. § (1) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik - figyelemmel a 43. § (3) bekezdésében foglaltakra -:

- a) az ásványi nyersanyagok bányászata,
- b) a bányászati és földtani kutatási célt szolgáló föld alatti létesítmények, valamint az e cél érdekében végzett mélyfúrás,
- c) a megszűnt földalatti bányák nyitva maradó térségeinek fenntartása és felhagyása,
- d) a geotermikus energia kutatása, energetikai célra történő kinyerése és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,
- e) szénhidrogén-termelésben, -előkészítésben és az elsődleges feldolgozásban használt technológiai létesítmény, csővezeték, a szénhidrogén-szállító-, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és ezek termékei szállítóvezetékeinek építése, használatbavétele, üzemeltetése, elbontása és felhagyása,
- f) szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,
- g) a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyeinek töltő és tároló, a töltőüzemben lévő nyomáspróbázó és javító létesítményei, azok berendezései, valamint elosztóvezetékei építése, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,
- h) a polgári célú robbantóanyag raktárainak építése, használatbavétele és üzemeltetése,
- i) a meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése,
- j) a gyutaccsal nem indítható polgári célú robbanóanyagoknak a felhasználás és a forgalmazás helyszínén vagy telephelyén keveréssel történő előállítás,
- k) a polgári robbantási tevékenység,
- l) egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás) a mélyépítés kivételével,
- m) a robbantástechnikai kutató tevékenység,
- n) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelése, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése, valamint bezárása és utógondozása,

- o) az a)-n) pontokban felsorolt tevékenységekhez és létesítményekhez alkalmazott nyomástartó berendezések és rendszerek építése, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,**
- p) a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsági szintjének növeléséhez és az adatok nyilvántartásához fűződő állami érdek érvényesítése,**
- q) a földtani közeg által okozott veszélyek és káros folyamatok elleni védelem szempontjainak érvényesítése,**
- r) a földtani közeg hasznosítási lehetőségeinek számbavétele, értékelése és a hasznosítás földtani feltételeinek meghatározása.**

(2)-(4)

(5) A bányafelügyelet - tudomására jutását követően - haladéktalanul köteles intézkedni a hatósági felügyelete alá tartozó tevékenységek gyakorlásával kapcsolatban a 2. §-ban meghatározott közérdek sérelmének megelőzésére, illetőleg megszüntetésére.

Vhr. 30. § (1) A bányakapitányság - a bányavállalkozó, illetőleg a gázipari engedélyes kérelmére - eltérést, felmentést engedélyezhet a biztonsági szabályzatok egyes előírásai alól.

(2) A bányafelügyelet a külön jogszabályban meghatározott szabálysértési ügyekben szabálysértési hatósággként jár el.

(3) A bányafelügyelet képviselője a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok során észlelt hiányosságok megszüntetésére az e célra bányauzemenként előírt "Hatósági Utasítások Könyvé"-ben a helyszínen rendelkezhet. Az ilyen bejegyzést egyszerűsített határozatnak kell tekinteni, mely ellen jogorvoslatnak van helye.

(4) A polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági, munkavédelmi (munkabiztonsági és munkaegészségügyi) követelményeit bányabiztonsági szabályzatban kell megállapítani.

(5) A bányafelügyelet ellátja a külön jogszabályokban részére megállapított hatósági feladatokat.

(6) A bányafelügyeletnek a cseppfolyós propán-bután gázok és elegyeinek töltő és tároló tevékenységére, illetve palackban vagy tartályban történő belföldi forgalmazására megállapított hatósági hatásköre (Bt. 44. §) nem terjed ki a gázüzemű közúti járművek és munkagépek üzemanyag-ellátó berendezéseire és az autógáz töltőállomások töltőlétesítményeire.

Vhr. 30/A. § (1) A bányafelügyelet - mint piacfelügyeleti hatóság - ellenőrzi, hogy a hatósági felügyelete alá tartozó létesítményekbe beépített termékek, berendezések, rendszerek biztonságossága kielégíti-e az irányadó külön jogszabályokban foglalt követelményeket.

(2) Piacfelügyeleti eljárás keretében kell az olyan termékek biztonságosságát is elbírálni, amelyek

- a) használatba vételéhez összeszerelés, helyre szerelés vagy más installációs műveletek elvégzése szükséges;
- b) alkalmazhatóságára a forgalmazási műveletek - különösen szállítás, raktározás - hatással lehetnek;
- c) amelyeknél nem történt piacra helyezés a használatba vételt megelőzően, különös tekintettel a saját használatra előállított termékekre.

Vhr. 30/B. § (1) A bányafelügyelet piacfelügyeleti hatósági feladatainak ellátása érdekében

- a) tájékoztatást kérhet a gyártótól,
- b) beléphet a termék ellenőrzéséhez szükséges valamennyi helyiségbe, telephelyre, akadályoztatása esetén igénybe veheti a rendőrség segítségét,
- c) megtekintheti az ellenőrzéshez szükséges valamennyi iratot, és azokról másolatot készíthet.

(2) Ha a bányafelügyelet piacfelügyeleti hatósági eljárása során megállapítja, hogy a termék a biztonságossági követelményeknek nem felel meg, jogosult:

- a) széles körű tájékoztatást elrendelni úgy, hogy a termék használatából vagy üzemeltetéséből származó veszélyről az érintettek időben és megfelelő módon - szükség esetén a tömegtájékoztatás eszközeinek igénybevételével - értesüljenek,
- b) a termék használhatatlanná tételét vagy megsemmisítését elrendelni.

(3) Ha a bányafelügyelet piacfelügyeleti hatósági eljárása során megállapítja, hogy a termék állapota, elhelyezése nem felel meg az engedélyekben vagy a külön jogszabályokban foglalt követelményeknek, a termék használatát megtiltja.

(4) Ha a bányafelügyelet megállapítja, hogy a terméken a megfelelőségi jelölést nem, vagy megalapozatlanul tüntették fel, a jogsértés megszüntetése érdekében határozatban felszólítja az üzemeltetőt, a gyártót, a forgalmazót, illetőleg a gyártó magyarországi meghatalmazottját (a továbbiakban együtt: gyártó), hogy a hiányosságokat az előírásoknak megfelelően orvosolja. Ha a gyártó nem a hatóság határozatának megfelelően jár el, vagy a termék az előírásoknak nem felel meg, a bányafelügyelet korlátozhatja, vagy megtilthatja a termék forgalomba hozatalát, létesítését, üzembe helyezését és használatát. Közvetlen és súlyos veszély esetén elrendelheti a terméknek a forgalomból történő kivonását.

(5) A bányafelügyelet piacfelügyeleti hatáskörében bírsággal sújthatja a Bt. 44. §-a (1) bekezdése szerinti tevékenységet folytató természetes vagy jogi személyt, valamint ezek jogi személyiség nélküli társaságát, aki (amely) tevékenysége során a termék, berendezés, rendszer műszaki-biztonsági megfelelőségére vonatkozó külön jogszabályban, valamint hatósági határozatban foglaltaktól jogosulatlanul eltér, így különösen, ha engedély nélkül vagy az engedélyben foglaltaktól eltérően használ engedélyhez kötött vagy nem tanúsított gépet, berendezést, munkaeszközt.

(6) Az (5) bekezdés szerinti bírság összegének felső határa 10 000 000 Ft. A bírságot az azt megállapító jogerős és végrehajtható határozatban előírt határidőn belül az MBFH-nak a Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára kell befizetni. A befolyt bírság 40%-a az MBFH-t illeti meg, 60%-át költségvetési bevételként kell kezelni.

Vhr. 30/C. § (1) A bányafelügyelet a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsága, a földtani veszélyek felmérése, és a földtani közeg hasznosítása területén gyakorolt hatáskörében eljárva

- a) vizsgálja
  - aa) a rendelkezésre álló földtani adatok és információk használatát,
  - ab) a kutatási módszerek célszerűségét, a szükséges megismerés minimális szintjét,
  - ac) a kivitelezés és az értékelés szakmai színvonalát, ideértve a kutatás irányítójának szakirányú szakértői jogosultságát,
  - ad) a földtani közeg egyéb célú hasznosításának esetleges ellehetlenülését, ideértve az ásványi nyersanyag kitermelést is;
- b) gyűjti, kezeli és szolgáltatja az e tevékenységek során keletkezett földtani adatokat.

(2) A bányafelügyelet a földtani közeg veszélyei elleni védelem hatáskörében eljárva

- a) intézkedést kezdeményezhet a katasztrófavédelmi hatóságnál és az illetékes önkormányzatnál, valamint részt vesz a veszélymegelőzés és -elhárítás szakmai felügyeletében;
- b) a földtani veszélyhelyzetek megelőzésére kezdeményezheti a vis maior keret, valamint a központi költségvetés általános tartalék felhasználását.

44/A. §

A mélységi vizek felszínre hozatalának bányahatósági felügyelete

45. § (1) A bányafelügyelet látja el a mélységi vizek felszínre hozatalára irányuló, bányászati technológiával végzett munkálatok hatósági biztonságtechnikai felügyeletét. A hatósági felügyelet keretében a bányafelügyelet a munkálatok és az üzemen tartás biztonságára és szakszerűségére vonatkozó kérdésekben közvetlenül intézkedik, a vízvagyon védelmére szolgáló intézkedések megtételét pedig a környezetvédelmi és a vízügyi hatóságnál kezdeményezi.

(2) A bányahatóság bányaműszaki szempontból közreműködik a bányatelket érintő mélységi vizek felszínre hozatalával kapcsolatos vízjogi engedélyezési eljárásban.

(3) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik a szénhidrogénnel együtt felszínre hozott víz szénhidrogén tárolókban történő elhelyezésének hatósági felügyelete.

Vhr. 31. § (1) A bányafelügyeletnek a vizek felszínre hozatalára megállapított biztonságtechnikai hatósági felügyelete - a szénhidrogénnel együtt felszínre hozott víz szénhidrogén-tárolóba történő elhelyezésére mélyített kutak kivételével - nem terjed ki a vízkutak üzemeltetésére.

(2) Az 500 m-nél mélyebben elhelyezkedő mélységi vizek felszínre hozatalára irányuló hatósági eljárásban a bányakapitányság szakhatóságként működik közre. Az 500 m-nél nem mélyebb, bányászati technológiával mélyített fúrásokat, a fúrási munkák megkezdés előtt legalább 8 nappal be kell jelenteni az illetékes bányakapitánysághoz.

Föld alatti tároló térségek hatósági felügyelete

46. § (1) A bányafelügyelet felügyeletet gyakorol a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított föld alatti térségek létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló eljárások felett, amely felett természetes közetréteg található, ha az nem szerves része a földfelszín feletti építménynek (föld alatti tároló térség).

(2) A föld alatti tároló térségekről az illetékes önkormányzat jegyzője nyilvántartást vezet.

(3) A föld alatti tároló térségek állagának megóvásáról a tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.

Vhr. 32. § (1) A bányafelügyelet szakhatóságként működik közre a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított földalatti térségek létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló építéshatósági engedélyezési eljárásban, amely felett természetes közetréteg található, ha az nem szerves része a földfelszín feletti építménynek (földalatti tároló térség). A 300 m² alapterület számításánál az ugyanazon helyrajzi számú földrészletről nyíló, egyenként 100 m²-nél nagyobb alapterületű, mesterségesen földbe vájt üregek együttes alapterületét kell figyelembe venni.

(2) A föld alatti tároló térség létesítésének, használatbavételének és megszüntetésének engedélyezésénél a külön jogszabályokban előírtakat kell alkalmazni. A földalatti tároló térségekről az illetékes önkormányzat jegyzője nyilvántartást vezet.

(3) A föld alatti tároló térségek állagának megóvásáról a tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni. A föld alatti tároló térség állagmegóvása keretében végzett felújítási munkát bányászati szakértők közreműködésével szabad végezni.

47. §

48. §

V. RÉSZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

49. § E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:

1. „*Ásványi nyersanyag*”: olyan ásványi anyag, mely a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten hasznosítható. Nem minősül ásványi nyersanyagnak a külön törvény hatálya alá tartozó talaj és halmazállapotától függetlenül a víz.

2. „*Ásványvagyon*” az ásványi nyersanyagoknak azon része, amelynek mennyiségét és minőségét földtani, valamint bányaműszaki és -gazdasági szempontok alapján becsléssel vagy számítással határozzák meg.

3. „*Ásványvagyon gazdálkodás*” tevékenységek, intézkedések, termelési programok, kutatási, feltárási, művelési rendszerek és módszerek, melyek az ásványi nyersanyagok gazdaságos kitermelését úgy szolgálják, hogy a lelőhely művelésbe nem vont részeit nem károsítják, megóvják abból a célból, hogy azok a későbbiekben kitermelhetők legyenek; és egyben lehetővé teszik a veszteségek csökkentését és az ásványi nyersanyagvagyon műszakilag lehetséges és a piaci viszonyok által indokolt minél teljesebb kitermelését.

4. „*Bányászat (bányászati tevékenység)*”: ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, az e tevékenységek során keletkező hulladékok kezelése, valamint az ásványvagyon-gazdálkodás. Bányászati tevékenységnek minősül:

- a) a kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett előkészítése, osztályozása, a szénhidrogén-bányászatban elsődleges feldolgozása,
- b) a haszonanyagok helyben végzett készletezése,
- c) a bánya szüneteltetése, bezárása, a szénhidrogénmező felhagyása,
- d) a bányászati tevékenység befejezését követő tájrendezés,
- e) a szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása és hasznosítása,
- f) a felszín alatti víz kutatásával és kitermelésével nem járó geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása, továbbá
- g) az a)-f) pontokban meghatározott tevékenységek során keletkezett hulladék kezelése is.

5. „*Bányavállalkozó*” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság (a továbbiakban együtt: személy).

Bányavállalkozónak minősül e törvény

- a) 3. §-ának, 20. §-ának, 41. §-ának szabályai alkalmazásában az energetikai célra kinyert geotermikus energia vízjogi engedély alapján történő hasznosítására,
- b) 2. §-ának, 16. § (4) bekezdésének, 18. §-ának, 21. § (1) bekezdésének, 24. § (1) bekezdésének, 28. § (1) bekezdésének, 31-35. §-ainak, 37-38. §-ainak, 41. §-ának szabályai alkalmazásában, a szénhidrogén szállítóvezetékek létesítésére és üzemben tartására, valamint
- c) 2. §-ának, 21. § (1) bekezdésének, 28. § (1) bekezdésének, 31-34. §-ainak, 41-42. §-ainak szabályai, alkalmazásában a megszünt föld alatti bánya nyitva maradó térségének fenntartására, hasznosítására

jogosult személy is.

6. „*Előkészítés*” a kitermelést közvetlenül követő tevékenység - ideértve az ehhez tartozó zagytározó létesítését, használatát és megszüntetését -, amely magában foglalja az ásványi nyersanyagok üzemi gyűjtését, szállítását, fizikai elválasztását, felaprózását, osztályozását, kioldását és mechanikai fizikai, biológiai, termikus vagy kémiai módszerekkel történő dúsítását, a kőolaj, földgáz tisztítását, szétválasztását, de nem ideértve az olvasztást, a termikus gyártási folyamatokat és a kohászati eljárásokat.

7. „*Elő kutatás*” az ásványi nyersanyag lelőhely meglétének kimutatására, valamint az ásványi nyersanyag megközelítő elterjedésének, mennyiségének meghatározására irányuló kutatás.

8. „*Elsődleges feldolgozás*” az előkészítést közvetlenül követően a bányavállalkozó által végzett az a tevékenység, amellyel az előkészített ásványi nyersanyagot továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra alkalmassá teszi (propán-bután kinyerés, gazolin feldolgozás; brikettgyártás stb.).

9. „*Feltárás*” az ásványi nyersanyag kitermelésének megkezdésére irányuló bányászati tevékenység.

E törvény alkalmazásában feltárás

- a mélyműveléses bányászatban a bányanyitás (főfeltárás), a mezőfeltárás és a fejtéselőkészítés,
- a külfejtéses bányászatban a meddőréteg eltávolítása (letakarás) és a nyitóárok kialakítása,
- a szénhidrogén-bányászatban és a geotermikus energiahordozó hasznosításában a mező fejlesztése és próbatermelés, illetve a kutatás és feltárás alatti termelés.

10. „*Földtani kutatás*” a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére irányuló műszaki-tudományos tevékenység, kivéve a védett és védelemre érdemes természeti értékek kutatása.

11. „*Geotermikus energia*”: a földkéreg belső hőenergiája.

12. „*Geotermikus energiahordozók*” e törvény alkalmazásában azok a különböző halmazállapotú anyagok (pl. felszín alatti vizek, gőzök), melyek a földkéreg belső energiájának hőenergetikai célú hasznosítását kitermeléssel vagy más technológia alkalmazásával lehetővé teszik.

13. „*Ipari robbantási tevékenység*” a nem honvédelmi vagy karhatalmi célú robbantásra szolgáló robbantóanyag forgalmazása, tárolása, őrzése, felhasználása és megsemmisítése.

14. „*Ipari vagyon*” a földtani vagyonnak az a része, amely az adott időpontban gazdaságosan kitermelhető.

15. „*Kitermelés*” az ásványi nyersanyag természetes előfordulási helyéről történő lefejtése, elválasztása, felszínre hozatala. E törvény alkalmazásában kitermelésnek minősül az elhagyott meddőhányókból történő ásványi nyersanyag kitermelése is.

16. „*Kivett hely*”: ahol bányászati tevékenységet a kivettség tárgya szerint hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság hozzájárulásával, az általa előírt külön feltételek megtartásával szabad folytatni. Kivett helynek minősül a belterület, a külterület beépítésre szánt része, a közlekedési célt szolgáló terület, temető, vízfolyás vagy állóvíz medre, függőpálya vagy vezeték biztonsági, illetve védő övezete, vízi létesítmény, ivóvíz, ásvány-, gyógyvíz, bármely forrás és kijelölt védőterülete, védőerdő, gyógy- és üdülőhely védőövezete, a védett természeti terület, a műemléki, illetve régészeti védelem alatt álló ingatlan, továbbá a honvédelmi létesítmények területe, a külfejtés vonatkozásában a termőföld, valamint amit jogszabály a bányászati tevékenység tekintetében annak minősít.

17. „*Kutatás*” olyan földtani (geológiai, geofizikai, geokémiai) és mérnöki módszerekkel végzett bányászati tevékenység, amelynek célja:

- az ásványi nyersanyagok lelőhelyének felfedezése,
- a felfedezett ásványi nyersanyag lelőhely lehatárolása és mennyiségi, minőségi megismerése, továbbá
- a földtani szerkezetek megismerése szénhidrogén föld alatti tárolására való alkalmasság szempontjából.

A barlangok feltárására, kutatására irányuló tevékenységekről a természetvédelmi jogszabályok rendelkeznek.

18. „*Kutatási terület*”: a koncessziós szerződésben vagy a kutatási jogot adományozó határozatban meghatározott ásványi nyersanyag kutatására körülhatárolt terület.

19. „*Lelőhely*” az ásványi nyersanyagok természetes előfordulásának helye (pl. réteg, telep, lerakódás).

20. „*Nyílt terület*” minden olyan terület, amely meghatározott ásványi nyersanyag vonatkozásában nem minősül zárt területnek.

21. „*Meddőhányó*”: az ásványi nyersanyag kitermelése során vagy azzal együtt kitermelt és attól leválasztott szilárd meddőanyagok felhalmozott tömege.

22. „*Szénhidrogén-szállítóvezeték*” (*távvezeték*): tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázt, kőolajat vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (kőolaj, földgáz-előkészítő üzem, kőolaj-finomító, gázfeldolgozó üzem), indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.

A szállítóvezeték alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,
- a szállítóvezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,
- a szállítóvezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.

A bányavállalkozó tulajdonában lévő távadat-átviteli eszközök a szállítóvezeték tartozékai.

23. „*Tájrendezés*” a bányászati tevékenységgel érintett területnek újrahasznosításra alkalmassá tétele (bányászati rekultiváció) vagy a természeti környezetbe illő kialakítása.

24. „*Zárt terület*” meghatározott ásványi nyersanyag kutatása, feltárása, kitermelése céljából lehatárolt, koncessziós pályázatra kijelölt terület, továbbá e törvény 50. §-ának (6) bekezdése a)-c) pontjaiban meghatározott területek az adott ásványi nyersanyag vonatkozásában.

25. „*Növelt hatékonyságú művelési eljárás*”: olyan végső többletolaj kihozatali eljárás, amely megnöveli az elsődleges és másodlagos művelési eljárásokkal kitermelhető olajmennyiséget. A réteg-energia megnövelése termikus, gázos, kémiai vagy egyéb módon (pl. elektromágneses) történik.

26. „*Szolgáltatásra köteles földtani adat*”: azok a földtani adatok, amelyeket földtani vagy ásványi nyersanyagkutatás, kitermelés során a bányavállalkozó közvetlenül vagy a földtani alapadatok feldolgozásával közvetett módon megismer.

27. **„Termőföld”**: e törvény alkalmazásában a település külterületén elhelyezkedő földrészlet, amelyet a ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert művelési ágban tartanak nyilván és az 1-4. minőségi osztályba tartozik.

28. **„Ásványi anyagok”**: a földkéregben előforduló, természetes eredetű, szilárd, folyékony vagy gáznemű, szerves vagy szervetlen vegyületek, valamint kémiai elemek (együttesen: ásványok), illetve ezek térben összefüggő testet alkotó, azonos genetikájú társulásai (kőzetek).

29. **„Haszonanyag”**: az az ásványi nyersanyag, amelyre a bányatelek megállapítása elsődlegesen irányul, amely olyan értéket képvisel, ami az adott földtani-teleptani, műszaki és gazdasági viszonyok között indokolttá teszi kitermelését. Egy bányatelken belül több haszonanyag is lehet.

30. **„Földtani ásványvagyon”**: az ásványi nyersanyag kutatási adatokkal igazolt teljes mennyisége, amelyet az adott ásványi nyersanyagra jellemző paraméterekkel (számbavételi kondíciókkal) - műszaki és gazdasági korlátok alkalmazása nélkül - határoznak meg.

31. **„Kitermelhető ásványvagyon”**: a bányatelek-térben a földtani ásványvagyonnak a pillérekben (határpillér, védőpillér) lekötött vagyonnal csökkentett, a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten kitermelhető része.

32. **„Meddőanyag”**: egy adott ásványi nyersanyag-kitermelőhely vonatkozásában az olyan ásványi anyag,

- amely a haszonanyag alkotta telep (kőzettest) fölött, alatt, mellett vagy azon belül, de elkülönült kőzettestben fordul elő, és
- amelynek bizonyos mértékű kitermelését a haszonanyag leművelése szükségessé teszi, és
- amelynek meddővé minősítését a bányafelügyelet engedélyezte.

33. **„Mélyépítés”**: e törvény alkalmazásában az a felszín alatti építési tevékenység, ahol az építmény felett nem marad természetes állapotú kőzetréteg, azaz a felszín alatti létesítmény építése a felszínig történő kitakarással történik meg.

34. **„Mélyfúrás”**: azon technológiai folyamat eredménye, amelynek során a lyukkiképzéssel, megtartással és szerelvényezéssel együtt földtani vagy bányászati célból, gépi úton a földkéregben olyan lyukat (henger alakú bányatérseget) hoznak létre, amelynek meghatározott, viszonylag kis átmérőjéhez képest kialakítási hossza (mélysége) nagy. A mélyfúrás lehet függőleges, irányított ferdeségű, illetőleg a lyukkiképzés befejező szakaszában vízszintes.

35. **„Polgári robbantási tevékenység”**: a polgári felhasználású robbanóanyag gyártása, megszerzése, tárolása, felhasználása, megsemmisítése.

36. **„Célkitermelőhely”** a külön törvény hatálya alá tartozó gyorsforgalmi utak földművei (töltései) megépítéséhez szükséges homok, kavics és agyag ásványi nyersanyag (ideértve ezek változatait és keverékeit is) felszín alatti vizet nem érintő kitermelésére létesített kitermelő hely.

37. **„Magas inertgáz tartalmú földgáz”**: az olyan földgáz, amelyben a nem éghető gázok (joghatasú méréssel meghatározott) aránya eléri vagy meghaladja a 30(térfogat)%-ot.

38. **„Nem hagyományos eredetű és különleges eljárással kitermelhető szénhidrogén”**: az olyan szénhidrogén, amelyet a szénhidrogén-képződés feltételeit biztosító üledékes anyakőzet pórusaiban létrejött szénhidrogén felhalmozódásból, rendkívül gyenge áteresztőképességű tároló rétegekből, valamely egyedi eljárással, többnyire rétegserkentési vagy a szilárdásvány-bányászatban alkalmazott bányászati technológia alkalmazásával lehet csak kitermelni.

39. **„Egyéb gázok és termékei vezetőke”**: tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a szállító-, elosztó csővezeték, amely a földgázon kívüli egyéb gázt, fluidumot vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (előkészítő üzem, feldolgozóüzem),

indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.

A vezetékek alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,
- a vezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,
- a vezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.

40. „Szénhidrogén mező”: egy vagy több, szakmailag igazolható módon ugyanazon földtani szerkezethez vagy szerkezetiileg összefüggő, közös hidrodinamikai rendszerű, jól lehatárolható rétegtani képződményhez tartozó szénhidrogén telepből álló szénhidrogén előfordulás.

VI. RÉSZ

A BÁNYÁSZOK ERKÖLCSI ÉS ANYAGI MEGBECSÜLÉSE

49/A. § (1) A szakmai hagyományoknak megfelelően minden év szeptemberének első vasárnapját „Bányásznap” és december 4-ikét „Borbála-nap” címén ünneplik meg az ország bányászai.

(2) A bányászok egyedülálló szakmai hagyományaik és megkülönböztetett munkájuk elismeréseként jogosultak a bányász díszegyenruha viselésére és saját himnuszuk használatára.

(3) A magyar bányászélet és a szakma kulturális emlékeinek gyűjtéséről, feldolgozásáról és bemutatásáról a soproni Központi Bányászati Múzeum és a Magyar Olajipari Múzeum, illetve az általuk koordinált bányászati múzeumi hálózat gondoskodik.

(4)

VII. RÉSZ

HATÁLYBALÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

50. § (1) E törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) Az e törvény hatálybalépése előtt állami költségvetésből finanszírozott kutatás vagy állami bányavállalatok tevékenysége során létrejött földtani adatokat, továbbá ásványvagyon számításokat és nyilvántartásokat az állami földtani feladatokat ellátó szerv rendelkezésére kell bocsátani.

(3)

(4)

(5) A törvény 9. §-ában megjelölt területek minősítéséről, a minősítések ötvenként történő felülvizsgálatáról és a koncesszióra jelölhető zárt területek közzétételéről a bányafelügyelet gondoskodik.

(6) E törvény hatálybalépésekor bányászati joggal rendelkező gazdálkodó szervezetek [Ptk. 685. § c) pont] és természetes személyek

- a) a bányászati tevékenységet a művelés alatt álló bányáikban tovább folytathatják; valamint
- b) kitermelési jogot szereznek az általuk már megkutatott és bányatelekkel lefedett azon területekre, amelyek feltárását a 15. §-ban meghatározott feltételek megfelelő alkalmazása mellett vállalják; továbbá
- c) a kiadott és érvényes kutatási engedélyükben meghatározott nyersanyagra a folyamatban lévő kutatásaikat, az engedélyükben meghatározott határidőre, legfeljebb azonban 4 éven belül befejezhetik és a bányatelek megállapítását követően munkaprogram benyújtásával a feltárássra és a kitermelésre koncessziós szerződés megkötését kezdeményezhetik a miniszternél, illetőleg az 5. §-ban, valamint a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 2. §-ának a) pontjában meghatározott esetekben a bányafelügyelettől az engedély megadását (23. §) kérhetik.

(7) A különleges módszerrel végzett kutatás esetében a kutató kérelmére a miniszter a (6) bekezdés c) pontjában meghatározott határidőnél legfeljebb 2 évvel hosszabb határidőt megállapíthat.

(8) A bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek és természetes személyek e törvény hatálybalépésétől számított 3 hónapon belül kötelesek a miniszternek megküldeni a (6) bekezdésben foglalt rendelkezések alapján elkészített területkimutatásaikat. A határidőre megküldött területkimutatásokba fel nem vett, illetőleg a (6) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt rendelkezések alapján a felszabadult területekre a miniszter nyilvános pályázatot írhat ki.

(9)

(10) Ha a bányatelek jogosítottja a (8) bekezdésben meghatározott kötelezettségét nem teljesíti, a bányafelügyelet hivatalból intézkedik a mulasztó bányászati jogának törléséről és a földtani adatok beszolgáltatásáról.

(11)

(12)-(14)

Vhr. 33. § (1) A Bt. 50. §-ának (2) bekezdésében meghatározott földtani adatokat, ásványvagyon számításokat, nyilvántartásokat és földtani mintaanyagokat (a továbbiakban együtt: adat) térítésmentesen az MBFH rendelkezésére kell bocsátani. A rendelkezésre bocsátási kötelezettség nem terjed ki azokra az adatokra, amelyeket az MBFH, az MGSZ vagy jogelődje igazoltan megkapott vagy levéltárban lettek elhelyezve.

(2) Az átadott adatok az MBFH állományába tartoznak, megőrzésükről, kezelésükről és a hozzáférés biztosításáról az MBFH elnöke gondoskodik.

(3) Az MBFH által át nem vett adatok megőrzésére és kezelésére - a mintaanyag kivételével - az ezeket birtokban tartó szervezet irattározási szabályzatát kell alkalmazni.

Vhr. 34. § E rendelet alkalmazásában:

1. *Bánya*: a bányatelken belül, az ásványi nyersanyagok feltárásának, kitermelésének felszíni vagy felszín alatti térsége, ideértve a szénhidrogének tárolása céljából földtani szerkezetben kialakított, vagy mesterségesen létrehozott üreget is.

2. *Bányaüzem*: a bányászati tevékenységek végzésére - kivéve a Bt. 22. §-a szerinti kutatást és a geotermikus energia energetikai célú hasznosítását - és e tevékenységekhez szükséges létesítmények és berendezések elhelyezésére a műszaki üzemi tervben meghatározott helyszín.

3. *Bányanyílás (kútfej)*: a bányának, kőolaj- és földgázbányászati üzemnek az első technológiai pontja, ahol a kitermelt, nyers bányatermék (a meddővel és kísérő ásványi nyersanyaggal együtt) a külszínen megjelenik.

4. *Bányavasút*: bányászati célokat szolgáló saját használatú vasút, sikló, kötelpálya, távolsági szalagpálya (a továbbiakban együtt: vasút), amely a bányászati szállítási szükségletét elégíti ki oly módon, hogy a bányászati dolgozókat, termékeiket a bányászati területén belül vagy azon kívül levő üzemi létesítményhez (osztályozó, őrlőmű, rakodó stb.), vagy továbbfuvarozás céljából közforgalmú vasúthoz, közúthoz, vízi úthoz szállítja.

5. *Bányabezárás (bányamegsejtesítés), szénhidrogénmező felhagyása*: valamennyi bányaművelés megsejtesítése, a bányák külszíni nyílásokának szabályszerű felhagyása, tömedékelése, lezárása és a tájrendezés befejezése.

6. *Bányászati rekultiváció*: a bányászati tevékenységgel érintett föld alatti térségeknek környezetet nem veszélyeztető felhagyása vagy más célú hasznosításra alkalmassá tétele.

7. Felszíni előkutatás:

- a távérzékeléssel,
- légi geofizikai méréssel,
- felszíni geofizikai méréssel - kivéve a robbantásos szeizmikus mérési módszereket -,
- a terepi földtani észleléssel és méréssel,
- felszíni (felszínközeli) laboratóriumi mértékű mintavételezéssel, vagy
- a felsoroltakhoz hasonló és a talaj felszínének megbontását nem eredményező kutatási módszerekkel végzett tevékenység.

8. *Földtani szakértő*: a 132/1993. (IX. 29.) Korm. rendelet 7. §-ában kapott felhatalmazás alapján kiállított, megfelelő szakterületre (szilárd ásványi nyersanyagok vagy szénhidrogén földtana) vonatkozó, érvényes engedéllyel rendelkező személy.

9. *Földgáz*: a föld felszíne alatt légnemű halmazállapotban előforduló ásványi nyersanyagok gyűjtő elnevezése (szénhidrogénhidrogének, szén-dioxid, kén-dioxid, kén-hidrogén stb.).

10. *Hasznosított geotermikus energia mennyiség*: a bányavállalkozó által kitermelt, +30 °C-ot meghaladó hőmérsékletű energiahordozóból kinyert energiamennyiség energetikai célra hasznosított része. E vonatkozásban nem minősül bányavállalkozónak, aki vízjogi engedély alapján geotermikus energiát gyógyászati, balneológiai, valamint vízellátási célra használ, még abban az esetben sem, ha azt másodlagos felhasználással energetikai célra is hasznosítják.

11. *Propán-bután töltőtelep*: az odaszállított propán-bután gázok és elegyeik tárolására, palackba vagy a fogyasztók ellátását szolgáló tartályba töltésre létesített, a külön jogszabály szerint a gázszolgáltató, a gázforgalmazó, a gázértékesítő tulajdonában, használatában és üzemeltetésében álló telephely. Nem tartozik ide az egyéb célú (pl. kistartályos ellátás, falugáz rendszer) átfűtőhely és létesítmény.

12. *Szüneteltetés*: olyan bányászati tevékenység, amikor a bányában (szénhidrogénmezőben) feltárási (vágathajtási, mezőfejlesztési) és kitermelési (fejtési) munkát - a szezonjellegű munkák esetét kivéve - a művelés újraindításának igényével, valamely ok miatt 6 hónapot meghaladó időtartamban nem végeznek.

13. *Mező*: a szénhidrogén telepek termeltetésével kapcsolatos bányászati fogalom. Egy vagy több hidrodinamikai kapcsolatban nem álló szénhidrogén tároló réteget, vagy telepet tartalmazó földtani térség külszíni vetülete.

Vhr.35. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtására kiadott 115/1993. (VIII. 12.) Korm. rendelet, valamint a bányavállalkozókra át nem hárítható (elmaradt) tájrendezési feladatokról szóló 25/1994. (VII. 14.) KTM-IKM együttes rendelet és a 152/1995. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §-a (1) bekezdésének *f*) pontjából a „továbbá, ha bányatelek módosításra kerül” szövegrész hatályát veszti.

(3) A bányakapitányság a 115/1993. (VIII. 12.) Korm. rendelet 32. §-ának (4) bekezdése szerint nyilvántartott adatokat a rendelet hatálybalépését követő 30 napon belül köteles a területileg illetékes jegyző (a továbbiakban: jegyző) részére átadni. Aki a 32. § (4) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, a rendelet hatálybalépését követő 90 napon belül köteles a bejelentést a jegyzőnek pótlólag megtenni.

(4) A bányatelek megállapítását a 115/1993. (VIII. 12.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdésében előírt határidőben nem kezdeményező bányavállalkozó bányászati jogát - az eredménytelen figyelemfelhívást követően - a bányakapitányság törli, és elrendeli a bányabezárást, valamint a tájrendezést.

(5)

(6) A földtani kutatást végző szervezet vagy bányavállalkozó a kutatás során nyert mintaanyagot az e rendelet hatálybalépésekor meglévő mennyiségben és állapotban köteles megőrizni. A minták selejtezésére csak az MBFH előzetes hozzájárulása esetén kerülhet sor.

(7) A zárt területek minősítésének első felülvizsgálatát e rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül kell elvégezni. A zárt területek évente történő felülvizsgálatánál figyelembe kell venni a prognosztikus kutatások, valamint a gazdasági, környezeti, természeti, régészeti és társadalmi hatások vizsgálatának eredményeit.

(8) A 2. § (5) bekezdésben foglalt területek jegyzékét az MBFH a minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

(9) Az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség és területi szervei (Kerületi Bányaműszaki Felügyelőségek) jogutódja a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, illetve területi szervei a bányakapitányságok. Az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség elnöke által közzétett szabályzatok kiváltásáról az új szabályzatok rendelettel történő kiadásával a miniszter intézkedik.

(10) A bányászati szakigazgatási eljárásban szakhatóságként közreműködő érintett hatóságok jegyzékét a rendelet *1. számú melléklete* tartalmazza.

(11) Az előmunkálati jog iránti kérelemhez csatolandó műszaki leírások, helyszíni rajzok és ütemtervek tartalmi és formai követelményeit a rendelet *2. számú melléklete* tartalmazza.

(12) A bányafelügyeleti hatósági feladatokat ellátó személyek részére biztosítandó szolgálati igazolvány és jelvény részletes szabályait a *3. számú melléklet* tartalmazza.

(13) Amennyiben egy „A” osztályba sorolt bányászati hulladékkezelő létesítmény üzemeltetése káros hatással lehet egy másik Európai Unió tagállam környezetére, és ebből eredően veszélyt jelenthet az emberi egészségre, vagy ha egy érintett tagállam kéri, akkor a bányászattért felelős miniszter ugyanakkor továbbítja a vonatkozó információt a másik tagállamnak, amikor azt a saját állampolgárai számára is hozzáférhetővé teszi. Ez a tájékoztatás képezi az alapját a kölcsönösség és egyenrangúság alapján folyó konzultációnak a kétoldalú kapcsolatok keretein belül.

(14) A bányászattért felelős miniszter a nemzetközi kétoldalú kapcsolatok keretében biztosítja, hogy a (13) bekezdésben említett esetekben az engedélykérelmeket, megfelelő ideig, annak a tagállamnak a nyilvánossága számára is hozzáférhetővé tegyék, amelynek környezetére a létesítmény hatással lehet, hogy az még az illetékes hatóság döntéshozatala előtt észrevételeket tehessen.

(15) A (13) bekezdésében említett, bányászati hulladékkezelő létesítménnyel kapcsolatos baleset esetén az üzemeltető haladéktalanul megadja a katasztrófavédelmi hatóságnak és a bányafelügyeletnek az emberi egészségre gyakorolt hatások minimalizálásához és a - tényleges vagy potenciális - környezeti károk mértékének felméréséhez és minimalizálásához szükséges információkat.

(16) A bányafelügyelet figyelemmel kíséri az elérhető legjobb bányászati hulladékkezelési technikák fejlődését.

Vhr. 36. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 94/22/EK irányelve (1994. május 30.) a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről;
- b) az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról [3. cikk 28. pontja, 14., 16. cikk és 21. cikk (2) bekezdése], a rendelet 35. §-a.

50/A. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány

- a) a bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatásra,
- b) e törvény hatálya alá tartozó, hatósági engedély alapján végezhető tevékenységekre,
- c) a koncessziós pályázatok elbírálására, a koncesszió átruházásával kapcsolatos kérelemre,
- d) a bányajáradékra,
- e) a kutatási jog adományozásra és a kutatási munkaprogram minimális tartalmi követelményeire, valamint a kutatási jogadományhoz tartozó pénzügyi biztosítékra,
- f) a biztonsági övezetre és a védőpillérre,
- g) a bányatérképekre,
- h) a bányászati és gázipari tevékenység biztonságára és üzemi felügyeletére,
- i) a felszíni ingatlantulajdon korlátozására,
- j) az intézkedésekre, biztosítékokra, a bírság felső határára, a bírság mértéke megállapításánál mérlegelendő szempontokra,
- k) a 43-46. §-okban foglaltakra,
- l) az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározására,
- m) az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire,
- n) a vízgazdálkodásról szóló külön törvény rendelkezései figyelembevételével a bányászat befejezését követően fennmaradó vagy keletkező, a felszín alatti vízkészletet érintő tóval kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre,
- o) az állami földtani feladatokat ellátó szerv vagy szervek és a bányafelügyelet vagy bányafelügyelet kijelölésére,
- p) a szolgáltatásra köteles földtani adatok körére és az adatszolgáltatás rendjére,
- q) a 26/A. § (7) bekezdése szerinti pályázat tartalmi követelményeire,
- r) a geotermikus védőidom meghatározására és kijelölésére,
- s) a koncessziós pályázatra kijelölt előfordulási területen elvégzendő komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat tartalmára és elkészítésére, továbbá az ezzel összefüggő szakhatósági közreműködésre

vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter

- a) a műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzésre és gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseknek,
- b) egyes munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátására jogosult személyek szakképesítési követelményeinek,
- c) a hites bányamérőre vonatkozó szabályoknak,

- d) a bányatérképek méretarányának és tartalmi követelményeinek,
  - e) a bányászati hűségjutalomra vonatkozó szabályoknak,
  - f) a polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági követelményeit tartalmazó szabályzatnak,
  - g) a bányászok erkölcsi és anyagi megbecsülésére, így különösen a szakmai utánpótlásra, a hagyományörzésre és az egyéb sajátos juttatásokra vonatkozó rendelkezéseknek, a juttatások körének, jogosultjainak és mértékének, valamint
  - h) a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatoknak,
  - i) az Európai Unió irányelveiben előírt, az ásványi nyersanyagkutatásról, feltárásról és termelésről szóló, valamint az ásványvagyon-gazdálkodással, továbbá a bányászati tevékenység során keletkező hulladékkal kapcsolatos jelentés elkészítésének, az Európai Bizottsághoz történő továbbítás és a közzététel rendjének,
  - j) a földtani szakértői engedélyek kiadására vonatkozó szabályoknak
- rendeletben történő megállapítására.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a 43. § (9) bekezdésében megállapított felügyeleti díj fizetésének részletes szabályait, valamint az igazgatási szolgáltatási díjak körét, mértékét és a díjak beszedésének, kezelésének, nyilvántartásának szabályait rendeletben állapítsa meg.

(4) A miniszter a hatósági engedély alapján bányászati jogot gyakorló bányavállalkozóval a 26/A. § (5) bekezdése alapján szerződést köt.

(5) A miniszter - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - ásványvagyon-gazdálkodási vagy egyéb közérdekből a bányajáradék mértékét csökkentheti és a csökkentéssel kapcsolatos feltételekről - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatósági szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint - a bányavállalkozóval szerződést köt.

50/B. § (1) A már megállapított külfejlesztés bányaművelésre szolgáló bányatelek jogosultja e rendelkezés hatálybalépését követő két éven belül köteles a bányatelek még igénybe nem vett részére vonatkozóan ütemtervet készíteni, és azt a bányafelügyeletnek megküldeni. Az ütemtervnek tartalmaznia kell az egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módját és várható időbeli ütemezését. A bányafelügyelet az ütemtervet 30 napos határidő tűzésével, nyilatkozattételi felhívással megküldi az érintett ingatlanok tulajdonosai részére. Az ütemterv elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A bányafelügyelet az érintett ingatlantulajdonos ingatlanának használati, hasznosítási, illetve rendelkezési joga szempontjából lényeges, a várható igénybevételi időponttal kapcsolatos nyilatkozatát köteles a döntéshozatal előtt érdemben vizsgálni.

(2) Az e rendelkezés hatálybalépése előtt megállapított olyan bányatelek esetében, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó még nem rendelkezik környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel, a bányavállalkozó a feltárássra vagy kitermelésre szóló első műszaki üzemi tervét jóváhagyásra csak a bányatelekre vonatkozó jogerős környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel együtt nyújthatja be a bányafelügyelethez.

(3) E rendelkezés hatálybalépésekor a bányatelekre vonatkozóan a bányafelügyelet által jogerős határozatban már jóváhagyott tájrendezési műszaki tervet a műszaki üzemi terv elkészítésekor, illetve annak jóváhagyási eljárásában érvényesként figyelembe kell venni.

(4) Az e törvény 3. § (1) bekezdése szerint a bányavállalkozó tulajdonába került, föld alatti gáztárolóban lévő, ki nem termelt szénhidrogén állományba vételekor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. §-ának (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni. A 3. §

(1) bekezdés alapján tulajdonba adott szénhidrogén árszabályozással elismert értéke és a tulajdonba adással összefüggésben a bányavállalkozó által fizetendő bányajáradék alapját képező érték az ásványi nyersanyagok értékének meghatározására vonatkozó külön jogszabály alapján meghatározott érték.

51. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 1994. május 30-i 94/22/EK irányelve a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről;**
  - b) az Európai Parlament és a Tanács 2003. június 26-i 2003/55/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;**
  - c) az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 2006/21/EK irányelve az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (3. cikk 3. és 8. pontja, 14. és 19. cikk), a törvény 1. §, 2. §, 16. §, valamint 19. §-a.**
-

1. számú melléklet a 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelethez***A bányászati szakigazgatási eljárásban szakhatóságként közreműködő érintett hatóságok*****1. A katasztrófák elleni védekezésért és az építésügyért felelős miniszter területén:**

1.1 tűzvédelem (a bányák föld alatti és azzal egy tekintet alá eső külszíni létesítményei kivételével)

- első fokon: illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnok,
- másodfokon: megyei katasztrófavédelmi igazgató, a főváros területén az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság;

1.2. építésügy

- első fokon: az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1/A. és 1/B. mellékletében meghatározott elsőfokú építésügyi hatóság,
- másodfokon: közigazgatási hivatal.

2. Az egészségügyért felelős miniszter területén:

2.1. egészségvédelem

- első fokon: Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat regionális intézete,
- másodfokon: Országos Tisztifőorvosi Hivatal;

2.2. gyógyhelyek, ásvány-, gyógyvíz és gyógyiszap lelőhelyek védelme

- első fokon: Országos Tisztiorvosi Hivatal Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága,
- másodfokon: Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal.

3. Az agrárpolitikáért felelős miniszter területén:

3.1. mezőgazdaság

3.1.1. termőföldvédelem

- első fokon: körzeti földhivatal,
- másodfokon: fővárosi, megyei földhivatal;

3.1.2. talajvédelem

- első fokon: Illetékes Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
- másodfokon: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezetvédelmi Igazgatóság;

3.2. erdőgazdaság

- első fokon: Illetékes Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóság,
- másodfokon: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Állami Erdészeti Szolgálat Központ.

4. A gazdaságpolitikáért felelős miniszter területén:

4.1. ügyekben

4.1.1. országos közutak esetében

gyorsforgalmi út (autópálya, autóút), valamint közúti határátkelőhely közlekedési építményei esetében

- első fokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt Ügyek Igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

egyéb országos közút esetében

- első fokon: a Nemzeti Közlekedési Hatóság illetékes regionális igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

4.1.2. helyi közutak esetében

a települési önkormányzat tulajdonában lévő közutak esetében

- első fokon: a Nemzeti Közlekedési Hatóság illetékes regionális igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közutak esetében

- első fokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt Ügyek Igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

a fővárosi kerületi önkormányzat tulajdonában lévő közutak esetében

- első fokon: fővárosi főjegyző,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt Ügyek Igazgatósága;

4.2. vasúti ügyekben

- első fokon: a Nemzeti Közlekedési Hatóság illetékes regionális igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

4.3. víziközlekedési ügyekben:

a vízi utat keresztező szénhidrogén vezetékkel kapcsolatos eljárásban

- első fokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt Ügyek Igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

egyéb esetekben

- első fokon: a Nemzeti Közlekedési Hatóság illetékes regionális igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala;

4.4. polgári repülési ügyekben

- első fokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Légiközlekedési Igazgatósága,
- másodfokon; Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala.

5. A honvédelemért felelős miniszter területén:

5.1. honvédelmi ügyekben

- első fokon: Honvédelmi Minisztérium illetékes szerve,
- másodfokon: honvédelmi miniszter;

5.2. állami légitársasági hatósági ügyekben

- első fokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Légiközlekedési Igazgatósága,
- másodfokon: Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala.

6. A környezetvédelemért felelős miniszter területén:

környezetvédelmi, természet- és tájvédelmi, vízügyi hatósági ügyekben

- első fokon: illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség,
- másodfokon: Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség.

7. Az elektronikus hírközlésért felelős miniszter területén:

hírközlési hatósági ügyekben

- első fokon: Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala,
- másodfokon: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsának elnöke.

8. A kultúráért felelős miniszter területén:

kulturális örökségvédelem terén

- első fokon: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal hatáskörrel rendelkező területi szerve,
- másodfokon: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnöke.”

2. számú melléklet a 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelethez***Az előmunkálati jog és a vezetékjog engedélyezése iránti kérelemhez csatolandó műszaki leírások, helyszíni rajzok és ütemtervek tartalmi és formai követelményei****I. Előmunkálati jogi engedély dokumentációi*

1. Műszaki leírás (2 pld.):

- a) létesítmény helye, rendeltetése,
- b) létesítendő vezeték megnevezése,
- c) építendő megnevezése, címe,
- d) tervező neve, címe, tervezői jogosultság megjelölése,
- e) műszaki jellemzők felsorolása (vezeték anyaga, névleges nyomása, átmérője)
- f) nyomvonal leírása az érintett közigazgatási területek és helyrajzi számok megadásával
- g) a Bt. 38/A. §-ának (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulások,

2. Átnézeti helyszínrajz a tervezési terület feltüntetésével, ingatlan-nyilvántartási térkép alapján - méretarány: legfeljebb M 1:500, de legalább M 1:4000 (2 pld.)

3. Vezeték tartozékát képező egyéb építmény elhelyezési és körvonal vázlata (2 pld.)

II. Vezetékjogi engedély dokumentációi

1. Az I. pontban felsorolt pontosított és véglegesített dokumentációk (4 pld.)

2. Az előkészítő eljárást követő helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv (1 pld.)

3. Az érintett szakhatóságok és érdekeltek, továbbá az érintett közmű-üzemeltetők nyilatkozatai (állásfoglalás, hozzájárulás). Ezek hiányában megkeresésüket hitelt érdemlően igazoló bizonylat.

4. Helyszínrajz térképmásolattal, amely tartalmazza:

- a) a létesítendő vezeték nyomvonalát,
- b) vezeték függőleges irányú elhelyezkedését, illetve nyomsávját (térbeli elhelyezésének határait)
- c) a vezeték (és tartozékai) nyomvonala, valamint annak biztonsági övezete által elfoglalt terület méretét és megjelölését
- d) a keresztezéseket,
- e) az érintett ingatlanok határait és helyrajzi számait, azok művelési ágát,
- f) közigazgatási határokat, megnevezésüket,
- g) egyedi rajzszámot és megnevezést.

5. Környezeti hatásvizsgálat köteles létesítmény esetén a jogerős környezetvédelmi engedély hiteles másolata.

3. számú melléklet a 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelethez***A bányafelügyeleti hatósági feladatokat ellátó személyek részére biztosítandó szolgálati igazolvány és jelvény biztosításának, használatának és nyilvántartásának részletes szabályai***

1. A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) elnöke a bányafelügyelet hatósági feladatokat ellátó köztisztviselői részére e rendelkezés hatálybalépését követően az 1. számú függelék szerinti bányafelügyeleti szolgálati igazolványt és az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt biztosít.

2. A bányafelügyelet köztisztviselői hatósági feladataik ellátása során hivatalos eljárásuk igazolása céljából kötelesek a jelvényt ruházatukon viselni, vagy azt igazolásul felmutatni.

3. A jelvény leírása: 40x45 mm átmérőjű, ovális alakú, ezüstszerű fémjelvény, melyen jobbról és balról félkör alakban futó csertölgy ágak felül nyitott szárai között középen elhelyezett, színesre zománcozott Magyar Köztársaság címer, a félkörívek középpontjában a bányászjelvény (kalapács és ék, egymást keresztező nyelkekkel), alul „BÁNYAFELÜGYELET” felirat helyezkedik el.

4. Az MBFH a bányafelügyeleti szolgálati igazolvánnyal, valamint jelvénnel ellátott, hatósági feladatokat végző személyekről a 2. számú függelékben foglalt minta alapján nyilvántartást vezet.

5. A szolgálati igazolvány és jelvény elvesztését az MBH-nak haladéktalanul be kell jelenteni.

6. A bányafelügyeleti hatósági munkakör vagy a bányafelügyeletnél fennálló köztisztviselői jogviszony megszűnésekor az igazolványt és a jelvényt vissza kell szolgáltatni.

4. számú melléklet a 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelethez

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal számára szolgáltatandó, a földtani kutatás során nyert földtani adatok köre és az adatszolgáltatás teljesítésének határideje

I. A földtani adatok köre

1. Az adatszolgáltatási kötelezettség
  - a) a földtani képződményeket harántoló fúrási tevékenység során nyert földtani adatokra;
  - b) a talaj alatti földtani képződményeket feltáró egyéb, nem fúrási tevékenység (bevágás, kutatóárok, akna, táró, vágat, alagút stb., a továbbiakban együtt: feltárás) során nyert földtani adatokra;
  - c) a föld felszínén, a légi járműből vagy az űrből végzett földtani térképezési, távérzékelési, geofizikai, hidrogeológiai, agrogeológiai, geokémiai, geotechnikai, tektonikai és egyéb egyedi vagy rendszeres észlelésen, mintavételen vagy mérésen alapuló tevékenység során nyert földtani adatokra terjed ki.
2. A folyamatban lévő kutatás részeredményeiről küldött, évenkénti adatszolgáltatáshoz az elnök által kiadott adatlapot kitöltve mellékelni kell.
3. A befejezett földtani kutatásról készülő adatszolgáltatásnak tartalmaznia kell, amennyiben a földtani kutatás arra kiterjedt:
  - a) az adatlapot azokról az adatokról, amelyekről évenkénti adatszolgáltatás keretében adatszolgáltatás nem történt;
  - b) a kutatás célját és a kivitelezők megnevezését;
  - c) a kutatási terület térképét a vetületi rendszer és a méretarány megjelölésével, legalább kettő koordináta örkereszt és a kutatólétesítmények feltüntetésével;
  - d) a kutatási terület földtani felépítésének leírását;
  - e) a kutatólétesítmények földtani és műszaki anyagvizsgálatait;
  - f) a geofizikai mérések alapidokumentációit;
  - g) a hidrogeológiai vizsgálatok adatait.
4. Az adatszolgáltatás során meg kell adni az alkalmazott mérési módszert, az azt leíró szabályozás címét, a mérési adatok feldolgozásához szükséges adatokat, illetőleg a mérési jegyzőkönyvi dokumentációt, a mérés helyét (nyomvonalát), a mérés kivitelezőjét, illetve a mintavétel helyét, a minta azonosítóját, a laboratóriumi vizsgálatok helyét és időpontját, az alkalmazott mérési, vizsgálati módszereket.
5. A számszerű adatoknál egyértelműen meg kell adni az alkalmazott mértékegységet, a koordinátáknál a síkbeli és a magassági vonatkoztatási rendszert (vetület, alapszint).
6. Elsődlegesen feldolgozott adatok esetén meg kell adni az elsődleges feldolgozás módszerének, illetve az azt leíró szabályozásnak, számítógépes szoftvernek a címét, illetve azonosítóját.

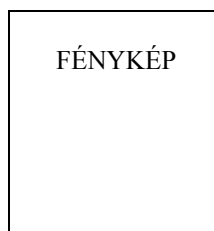
II. Az adatszolgáltatás teljesítésének határideje

A földtani kutatásról, folyamatban lévő kutatás esetén évente január 31-ig, illetve a kutatás befejezését követően 60 napon belül kell az adatszolgáltatást teljesíteni.

1. számú függelék a 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelethez**BÁNYAFELÜGYELETI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY**
bányafelügyeleti hatósági feladatok ellátására

Igazolvány száma: .....

(Érvényes visszavonásig!)

FÉNYKÉP

Munkáltató neve, székhelye:

.....

.....

.....

Név: .....

Beosztás: .....

Az igazolvány tulajdonosa jogosult ..... illetékességi területén a bányafelügyeleti hatósági feladatok ellátására.

Kelt: ....., 2..... év ..... hó ..... napján

P. H.

.....
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
elnök

Pótlap:

Az igazolvány tulajdonosát közigazgatási eljárása során megilleti a hivatalos személyeknek járó büntetőjogi védelem. Jogosult a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvényben, valamint végrehajtási rendeleteiben és a külön jogszabályban meghatározott ellenőrzésre és intézkedések megtételére.

